

matura

ZGODNE
Z WYTYCZNYMI
CKE

Zadania maturalne z odpowiedziami język angielski

- **Teoria** w skrócie
- Rozwiązania **krok po kroku** #PlatformaOperon
- Wzorcowo rozwiązany **arkusz**

REPETYTORIUM

OPERON
Edukacja jest prosto

REPETYTORIUM

matura

język angielski

zakres podstawowy

Anna Tracz

Projekt okładki: **Paweł Kwacz**
Redaktor prowadzący: **Sebastian Przybyszewski**
Redakcja językowa: **Marlena Dobrowolska**
Redakcja graficzna i skład: **Karolina Dąbrowska**
Korekta: **Marlena Dobrowolska**

Zdjęcia: Shutterstock

© Copyright by OPERON Sp. z o.o. & Anna Tracz
Gdynia 2022

Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie w całości lub we fragmentach bez zgody wydawcy zabronione.
N7775

Wydawca:
OPERON Sp. z o.o.
81-212 Gdynia, ul. Hutnicza 3
tel. centrali 58 679 00 00
e-mail: info@operon.pl
www.operon.pl

ISBN 978-83-8197-272-7

Spis treści

Wstęp – najważniejsze informacje o egzaminie i sposobie uczenia się	4
--	---

1. Człowiek

Teoria	12
Przykładowe zadania MATURY USTNEJ	13
Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ	15

2. Miejsce zamieszkania

Teoria	22
Przykładowe zadania MATURY USTNEJ	23
Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ	25

3. Edukacja

Teoria	34
Przykładowe zadania MATURY USTNEJ	35
Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ	37

4. Praca

Teoria	44
Przykładowe zadania MATURY USTNEJ	45
Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ	47

5. Życie prywatne

Teoria	54
Przykładowe zadania MATURY USTNEJ	55
Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ	57

6. Żywnienie

Teoria	64
Przykładowe zadania MATURY USTNEJ	65
Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ	67

7. Zakupy i usługi

Teoria	74
Przykładowe zadania MATURY USTNEJ	75
Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ	77

8. Podróżowanie i turystyka

Teoria	84
Przykładowe zadania MATURY USTNEJ	85
Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ	87

9. Kultura

Teoria	94
Przykładowe zadania MATURY USTNEJ	95
Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ	97

10. Sport

Teoria	104
Przykładowe zadania MATURY USTNEJ	105
Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ	107

11. Zdrowie

Teoria	116
Przykładowe zadania MATURY USTNEJ	117
Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ	119

12. Nauka i technika

Teoria	126
Przykładowe zadania MATURY USTNEJ	127
Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ	129

13. Świat przyrody

Teoria	136
Przykładowe zadania MATURY USTNEJ	137
Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ	139

14. Państwo i społeczeństwo

Teoria	146
Przykładowe zadania MATURY USTNEJ	147
Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ	149

Wzorcowo rozwiązany arkusz maturalny	156
--	-----

Transkrypcje do zadań	170
-----------------------------	-----

International English Language Testing System (IELTS)	179
--	-----

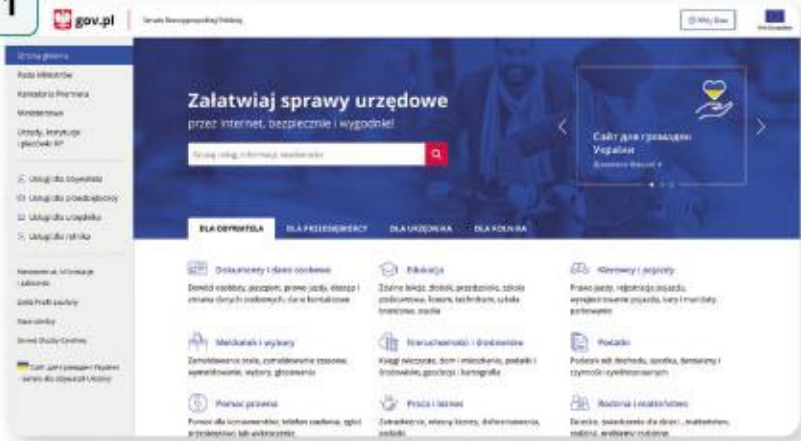
Odpowiedzi do zadań	243
---------------------------	-----

Garść formalności

– co warto wiedzieć o maturze od 2023 roku

W roku 2023 po czteroletnim liceum i w roku 2024 po pięcioletnim technikum zdajesz maturę na podstawie wymagań egzaminacyjnych opracowanych na czas pandemii COVID-19. Znajdziesz je tu: gov.pl

1

2

3

Wymagania egzaminacyjne obowiązujące na egzaminie maturalnym w roku 2023 i 2024

8.02.2022 / Ministerstwo Edukacji i Nauki

Prezentujemy wymagania egzaminacyjne obowiązujące na egzaminie maturalnym przeprowadzonym w roku 2023 i 2024 dla absolwentów 4-letniego liceum ogólnokształcącego oraz 5-letniego technikum. Wymagania te zostały

4

Materiały

[Wymagania egzaminacyjne na egzaminie maturalnym w 2023 r.](#)
[Wymagania egzaminacyjne na egzaminie maturalnym w 2023 r.](#) pdf 2.49MB

Informatory i aneksy do Informatorów do każdego z przedmiotów opublikowano na stronie CKE tu: cke.gov.pl

1

2

3

Egzaminy zdawane **obowiązkowo pisemnie** to:

Język polski Poziom podstawowy Próg zdania 30% 🕒 240 min	Matematyka Poziom podstawowy Próg zdania 30% 🕒 180 min	Język obcy nowożytny Poziom podstawowy Próg zdania 30% 🕒 120 min	Wybrany przedmiot dodatkowy Poziom rozszerzony Próg zdania – w 2023 r. bez progu; od 2025 r. 30% 🕒 od 180 do 210 min (w zależności od wybranego przedmiotu)
--	--	--	---

Egzaminy zdawane **obowiązkowo ustnie** to:

Język polski Bez określania poziomu Próg zdania 30% 🕒 30 min	Język obcy nowożytny Bez określania poziomu Próg zdania 30% 🕒 15 min
--	--

Egzaminy zdawane **dodatkowo** to:

Wybrane przez ucznia przedmioty dodatkowe od 1 do 5 wytypowane do rekrutacji na studia Poziom rozszerzony	Egzamin z języka obcego na poziomie dwujęzycznym (jako przedmiot dodatkowy) zdawany obowiązkowo przez ucznia szkół/oddziałów dwujęzycznych	Dyplom zawodowy lub dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe przez ucznia technikum uprawniający go do zwolnienia z obowiązkowego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym
--	--	--

Ważne terminy dotyczące wyboru przedmiotów zdawanych na maturze:

30 września	wstępna deklaracja	7 lutego	ostateczna deklaracja
-----------------------	--------------------	--------------------	-----------------------

Język angielski w liczbach

– struktura i przebieg egzaminu z języka angielskiego

Egzamin maturalny **pisemny** z języka angielskiego składa się z **1** arkusza sprawdzającego umiejętności w **4** obszarach.

W roku szkolnym 2024/2025:

Zadania w arkuszu sprawdzają:				
	Rozumienie ze słuchu (25 min)	Rozumienie tekstów pisanych	Znajomość środków językowych	Tworzenie wypowiedzi pisemnej (minimum 100–150 wyrazów)
Podstawa wykonania zadań	nagranie z płyty CD	teksty zamieszczone w arkuszu	pojedyncze zadania lub teksty zamieszczone w arkuszu	polecenie napisania tekstu zawarte w arkuszu
Typy zadań	zadania zamknięte, np.: • wyboru wielokrotnego • na dobieranie zadania otwarte, np.: • zdanie/tekst z lukami • odpowiedzi na pytania	zadania zamknięte, np.: • wyboru wielokrotnego • na dobieranie zadania otwarte, np.: • zdanie/tekst z lukami • odpowiedzi na pytania	zadania zamknięte wyboru wielokrotnego oparte na tekście lub na zdaniach zadania otwarte oparte na tekście lub na zdaniach, np.: • zadanie z lukami • transformacje • słowotwórstwo • tłumaczenie • gramatyzacja • set leksykalny	tekst użytkowy, np. list prywatny, e-mail, wpis na blogu lub forum internetowym
Liczba zadań	15 zadań (3–4 wiązki, w tym przynajmniej 1 wiązka z zadaniami otwartymi)	20 zadań (4–5 wiązek, w tym przynajmniej 1 wiązka z zadaniami otwartymi)	13 zadań (3–4 wiązki, w tym przynajmniej 1 wiązka z zadaniami otwartymi)	1 polecenie bez możliwości wyboru
Punktowanie	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 pkt	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 pkt	za każdą poprawną odpowiedź zdający otrzymuje 1 pkt	maksymalna liczba punktów za wypracowanie 12 pkt
Udział % punktacji w całym arkuszu	25 %	33 %	22 %	20 %
Cały arkusz	100 % to 60 pkt			

W roku szkolnym 2022/2023 oraz 2023/2024:

- zadania sprawdzające **Rozumienie ze słuchu** mogą być wyłącznie zamknięte;
- w zadaniach sprawdzających **Rozumienie ze słuchu** oraz **Rozumienie tekstów pisanych** oczekiwany poziom to B1+, a w zakresie środków językowych w wypowiedzi pisemnej – B1;
- w części arkusza **Tworzenie wypowiedzi pisemnej** wypracowanie ma mieć długość 80–130 wyrazów.

Karta odpowiedzi – 1 sztuka, na nią przenosisz odpowiedzi do wskazanych w arkuszu zadań.

Egzamin maturalny ustny trwa ok. 15 min i składa się z 4 elementów:

1

rozmowa wstępna, trwająca ok. 2 min – zostaniesz zapytany/zapytana o zagadnienia związane ze swoim życiem, z zainteresowaniami itp.;

2

rozmowa z odgrywaniem roli, trwająca ok. 4 min – egzaminator wejdzie w rolę opisaną w poleceniu, a Ty w rozmowie z egzaminatorem musisz uwzględnić w swoich wypowiedziach wskazane w zadaniu elementy;

3

opis ilustracji i odpowiedzi na 3 pytania, trwające ok. 3 min – opiszesz zamieszczoną w poleceniu ilustrację: miejsce, osoby, które widzisz, i to, co one robią; egzaminator zada Ci następnie 3 pytania, które łączą się z tematyką ilustracji; nie będziesz znać wcześniej pytań od egzaminatora – będziesz odpowiadać spontanicznie;

4

wypowiedzi na podstawie materiału i odpowiedzi na 2 pytania, trwające ok. 6 min (w tym 1 min na zapoznanie się z treścią zadania) – wybierzesz jedną ilustrację, która pasuje do polecenia, i uzasadnisz swój wybór; powiesz też, dlaczego odrzuciłeś/odrzuciłaś pozostałe ilustracje; egzaminator na koniec zada Ci 2 pytania związane z tematyką ilustracji; tak jak w poprzednim zadaniu, nie będziesz znać wcześniej pytań od egzaminatora – będziesz odpowiadać spontanicznie.

Przeczytaj teksty i wysłuchaj nagrań dwukrotnie, nawet gdy wydaje Ci się, że za pierwszym razem wszystko zrozumiałeś/zrozumiałaś.

Nieznane zwroty i wyrażenia nie przekreślają szansy na wykonanie zadania – ich sens możesz wywnioskować z kontekstu.

Pamiętaj, aby przenieść swoje rozwiązania z arkusza na kartę odpowiedzi.

Podczas słuchania możesz notować w brudnopisie rzeczy związane z poleceniem.

Niezbędne i ważne na egzaminie z języka angielskiego

Podczas czytania tekstów, na podstawie których udzielasz odpowiedzi w zadaniu, możesz podczas pierwszego czytania podkreślać fragmenty zawierające odpowiedzi (pojedyncze wyrazy, zwroty, zdania czy akapity).

Zawsze wpisuj odpowiedź – nawet gdy nie jesteś jej pewny/pewna. Jest to szansa na zdobycie punktów.

Zanotuj w punktach plan wypracowania – będzie łatwiej przejść do pisania pracy, gdy pewne pomysły będą już zapisane.

Repetytorium OPERONU

Uczę się tego, **czego naprawdę potrzebuję**.
Jak chcę, gdzie chcę i kiedy chcę.

Czego potrzebujesz?

Przypomnieć sobie najpierw teorię w postaci słownictwa i zwrotów charakterystycznych dla danego tematu?

Znajdziesz to na początku każdego działu w module Teoria.

Teoria

przypomnij sobie słownictwo

Przed wykonaniem zadań na rozumienie ze słuchu i na rozumienie tekstów pisanych zapoznaj się z trudniejszymi słówkami użytymi w tych zadaniach.

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

available – dostępny
be determined – być zdeteminowanym
cafeteria – stołówka
dedicate – poświęcić
drop off – podwieźć (np. do szkoły)
endless – niekończący się
get into the habit – wyrobić sobie nawyk
in advance – z góry
make use of – korzystać z
measure – mierzyć
opportunity – okazja
participate – brać udział, uczestniczyć
particular – szczególny
pick up – odebrać (np. ze szkoły)
progress – postęp

Przykładowe zadania MATURY PISEMNEJ

Pobierz nagrania audio: <http://link.operon.pl/nagrania>

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 30. (6-4 pkt)

Usłyszysz cztery wypowiedzi związane z nauką języka angielskiego. Do każdej wypowiedzi (30.1–30.4) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Transkrypcje do zadań

1. Człowiek

Zadanie 4.

Zadanie 4.1.

Man: Do you make New Year's resolutions? Many people do and the most common of them are: getting organised, learning a new skill, saving more money, spending more time with friends or family, travelling more, reading more and, finally, quitting smoking. Is your resolution on this list? Or maybe yours is completely different?

Najważniejsze słownictwo pamiętasz, a uczysz się przez rozwiązywanie zadań?

Masz je wyróżnione w każdym dziale tematycznym. Do udzielania odpowiedzi w **części Rozumienie ze słuchu** wykorzystaj nagrania, do których kieruje kod QR. Jeśli potrzebujesz przeanalizować tekst nagrania, sięgnij do transkrypcji w dalszej części książki.

Ćwicz w każdym dziale tematycznym swoje umiejętności także z pozostałych obowiązkowych elementów matury pisemnej, czyli z **Rozumienia tekstów pisanych** i ze **Znajomości środków językowych**. Zadania i treści dotyczące zagadnień pominiętych w roku szkolnym 2022/2023 oraz 2023/2024 zostały w tej publikacji oznaczone wyszarzeniem – możesz je wykonać, ale nie musisz.

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 32. (6-3 pkt)

Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy zdania. Wpisz w każdą lukę (32.1–32.3) literę, którą oznaczono brakujące zdanie (A–D), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

CAN YOUR CHILD HOLD A PENCIL?

Scientists warn parents that new technologies are reducing children's ability to perform simple tasks, such as using

Znajomość środków językowych

Zadanie 34. (6-2 pkt)

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę (34.1–34.2) jednym wyrazem, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów.

SLIPPERS AT SCHOOL?

Teachers at one school in the UK have recently got a clever idea. They've let children wear their slippers to school, instead

34.1. normal shoes. It began after one teacher had read a newspaper article whose author claimed that

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 39. (6-12 pkt)

Wyjechałeś/Wyjechałaś na kurs językowy do innego kraju. Byłeś/Byłaś dziś na pierwszych zajęciach. Napisz e-mail do swojego angielskojęzycznego przyjaciela. W e-mailu:

- podaj powód, dla którego zdecydowałeś/zdecydowałaś się na wyjazd właśnie do tego kraju;
- opisz zajęcia, w których uczestniczyłeś/uczestniczyłaś i swojego nauczyciela;
- wyraż swoją opinię na temat innych uczestników kursu;
- poinformuj kolegę, jakie masz oczekiwania związane z tym kursem.

Napisz swoją wypowiedź w języku angielskim.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, tak aby osoba nieznająca polecenia w języku polskim uzyskała wszystkie wskazane w nim informacje. Pamiętaj, że długość wypowiedzi powinna wynosić od 100 do 150 wyrazów (nie licząc wyrazów podanych na początku wypowiedzi). Oceniane są: umiejętność pełnego przekazania informacji (5 punktów), spójność i logika wypowiedzi (2 punkty), zakres środków językowych (3 punkty) oraz poprawność środków językowych (2 punkty).

Hi John,

Guess what! I'm currently on a language course and I've just finished my first day of classes here.

Czujesz się pewniej po rozwiązaniu tych zadań?

Zapewnij sobie dogodne warunki i przejdź do etapu przygotowań związanych z **Tworzeniem wypowiedzi pisemnej**.

Chcesz zapoznać się z przykładowymi zadaniami, które wylosujesz na maturze ustnej?

Przejdź do modułu zawierającego wszystkie typy zadań z matury ustnej wraz z dołączonym materiałem ilustracyjnym.

Przykładowe zadania MATURY USTNEJ

Rozmowa wstępna: **czas: 2 min**

Pytania dla egzaminującego:

- What's the most important subject at school, in your opinion?
- Are school uniforms a good idea? Why/why not?
- Which languages should children learn at school?
- Would you like to study abroad? Why/why not?

Zadanie 27: **czas: 4 min**

Twój angielskojęzyczny kolega przyjeżdża na kilkutygodniową wymianę uczniowską do Polski. Będzie uczył się w dużym mieście. Chciałby porozmawiać z tobą na ten temat i poprosić cię o radę. Rozmawiasz z nim przez telefon.

Poniżej podane są cztery kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

- sposób prowadzenia lekcji w polskiej szkole
- prace domowe i sposoby sprawdzania wiedzy
- zajęcia pozalekcyjne/dodatkowe
- sposoby spędzania wolnego czasu przez polskich uczniów

Rozmowę rozpoczyna egzaminujący.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, w jej trakcie egzaminujący może:

- poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii
- zmienić kolejność kwestii, na których się opiera rozmowa
- zadać dodatkowe pytania
- zakończyć rozmowę

Chcesz się przekonać, że arkusz da się rozwiązać?

Poznaj zasady i dobre praktyki. Rozwiązany arkusz znajdziesz na końcu publikacji.

OPERON
Edukacja jest podtrzymaniem

Arkusz zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu.

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

PESEL

EGZAMIN MATURALNY
JĘZYK ANGIELSKI
POZIOM PODSTAWOWY
ARKUSZ I

Czas pracy: 120 minut

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: 60

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

Uprawnienia zdającego do:

- ☐ dostosowania zasad oceniania
- ☐ dostosowania w zw. z dyskalkulią
- ☐ nieprzeniesienia zaznaczeń na kartę.

Chcesz jeszcze więcej ćwiczyć?

Skorzystaj z dodatku w postaci testu IELTS.

International English Language Testing System (IELTS)

O EGZAMINIE IELTS

International English Language Testing System – IELTS został stworzony przez British Council, Cambridge English Language Assessment oraz IDP: IELTS Australia. Jest obecnie najpopularniejszym testem z międzynarodowego języka angielskiego, służącym do celów edukacyjnych i emigracyjnych – rocznie zdaje go ponad 2,7 mln osób na całym świecie. Aż 9 tysięcy instytucji edukacyjnych, rządowych i zawodowych w 140 krajach uznaje i stosuje IELTS do weryfikacji umiejętności komunikowania się w języku angielskim.

Przystąpienie do testu nie wymaga kursu przygotowującego.

Struktura IELTS

- Dostępne są dwa moduły egzaminu IELTS: Academic i General Training. Wybór modułu zależy od wskazań instytucji, na potrzeby której jest zdawany egzamin.
- moduł Academic jest przeznaczony dla osób planujących studia w języku angielskim,
- moduł General Training jest odpowiedni dla osób pragnących zdobyć doświadczenie zawodowe lub odbyć staż w krajach, gdzie angielski jest językiem komunikowania się, oraz dla osób imigrujących do Australii, Kanady i Nowej Zelandii.

Odpowiedzi do zadań

Akceptowane są wszystkie inne rozwiązania merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

1. Człowiek

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 4: **0-1 pkt**

Zadanie 4.1: **0-1 pkt**

Odpowiedź: C

Zadanie 4.2: **0-1 pkt**

Odpowiedź: D

Zadanie 4.3: **0-2 pkt**

Odpowiedź: A

Zadanie 5: **0-2 pkt**

Zadanie 5.1: **0-1 pkt**

Odpowiedź: C

Zadanie 5.2: **0-2 pkt**

Odpowiedź: C

Zadanie 5.3: **0-2 pkt**

Odpowiedź: A

Zadanie 10.2: **0-1 pkt**

Odpowiedź: C

Zadanie 11: **0-3 pkt**

Zadanie 11.1: **0-3 pkt**

Odpowiedź: are you doing

Zadanie 11.2: **0-2 pkt**

Odpowiedź: has two babies

Zadanie 12: **0-3 pkt**

Zadanie 12.1: **0-3 pkt**

Odpowiedź: up

Zadanie 12.2: **0-1 pkt**

Odpowiedź: have

2. Miejsce zamieszkania

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 17: **0-4 pkt**

Zadanie 17.1: **0-1 pkt**

Szybkie sprawdzenie odpowiedzi – tu zweryfikujesz, czy udało Ci się dobrze rozwiązać zadanie. Zestawienie krótkich odpowiedzi do każdego działu znajduje się na końcu książki.

Jeśli napotkasz trudność przy rozwiązywaniu zadania, udzielaniu odpowiedzi na polecenie, pisaniu tekstu, a odpowiedź na końcu książki jest inna niż twoja, możesz w serwisie skorzystać z **zasad oceniania do każdego zadania** oraz **odpowiedzi krok po kroku do każdego zadania**. Nadal masz trudność? Zamiast godzinami szukać rozwiązania w internecie, zobacz w kilka sekund, jak rozwiązać KAŻDE zadanie, które okaże się trudne – film lub opis, zależnie od tego, co skuteczniejsze.

Jak chcesz się uczyć?

z książki

z serwisu

Wolisz wersję drukowaną, z własnymi notatkami? – Masz ją przed sobą.

Preferujesz formę elektroniczną? – Ucz się z serwisu.

Wybierz tę formę nauki, która Ci odpowiada.

Kiedy i gdzie chcesz się uczyć?

na korytarzu szkolnym,
na przerwie, na okienku lekcyjnym

w autobusie lub pociągu,
w drodze do szkoły

w bibliotece

w swoim pokoju

Nie stresuj się w nieoczekiwanych sytuacjach – gdy zapomnisz książki, spóźni się autobus, wypadnie Ci okienko lub po prostu masz trudniejszy dzień. Telefon masz pod ręką. Kontynuuj naukę zgodnie ze swoim rytmem. Ucz się tak, jak lubisz i możesz – nie tracąc czasu i dopasowując to do okoliczności.

1

Człowiek

Przed wykonaniem zadań na rozumienie ze słuchu i na rozumienie tekstów pisanych zapoznaj się z trudniejszymi słówkami użytymi w tych zadaniach.

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

although – pomimo/mimo, że
 break down goals – dzielić cele
 common – powszechny
 enumerate – wyliczać
 exhausting – wyczerpujący
 instead – zamiast
 keep a resolution – dotrzymać postanowienia
 learn a skill – nauczyć się umiejętności
 make a deal – zawrzeć umowę
 register for an exam – zapisać się na egzamin
 responsibility – odpowiedzialność
 sibling – rodzeństwo
 succeed in sth – odnieść w czymś sukces
 trouble – kłopoty

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

access – dostęp
 cautious – ostrożny
 consider – rozważać
 convinced – przekonany
 do research – przeprowadzać badania
 frequent – częsty
 interrupt – zakłócać/przerywać
 lead researcher – główny badacz
 look forward to – oczekiwać ze zniecierpliwieniem
 mortgage – hipoteka/kredyt hipoteczny
 neighbourhood – sąsiedztwo
 obligation – obowiązek
 opportunity – okazja
 ordinary – zwykły
 participant – uczestnik
 permanently – stale
 property – nieruchomość/własność
 purchase – zakup/kupować
 pursue – realizować/dążyć do
 scam – oszustwo
 sceptical – sceptyczny
 scientist – naukowiec
 seem – wydawać się
 sleeping pattern – rytm snu
 unexpected – nieoczekiwany

Rozmowa wstępna: czas: 2 min

Pytania dla egzaminującego:

- *Do you like meeting new people?*
- *Describe your best friend.*
- *What are your hobbies?*
- *What clothes do you like wearing?*

Zadanie 1. czas: 4 min

Niedawno poznałeś/poznałaś ciekawą osobę. Spotkanie z tą osobą wywarło na tobie duże wrażenie. Rozmawiasz o tej osobie z anglojęzycznym kolegą.

Poniżej podane są cztery kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

- czas i miejsce spotkania
- wygląd tej osoby
- charakter tej osoby
- powód, dla którego spotkanie wywarło na tobie duże wrażenie

Rozmowę rozpoczyna zdający.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, w jej trakcie egzaminujący może:

- poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii,
- grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie,
- spytać zdającego, czy zamierza ponownie spotkać się z tą osobą,
- spytać zdającego, czy zauważył w tej osobie jakieś negatywne cechy charakteru,
- dowiedzieć się od zdającego, ile osób było obecnych na spotkaniu,
- spytać zdającego, ile lat ma ta osoba.

Zadanie 2. czas: 3 min

Pytania dla egzaminującego:

1. *In your opinion, what is going to happen next?*
2. *What things do you always have in your bag? Why?*
3. *Tell us about a situation from your life when you lost something important.*

Zadanie 3. czas: 5 min

Spójrz na Zdjęcie 1, Zdjęcie 2 i Zdjęcie 3.

Twój kolega wybiera się na ważną uroczystość szkolną. Poprosił cię o doradzenie w wyborze odpowiedniego ubioru.

- Wybierz propozycję, która, według ciebie, będzie najlepsza i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe propozycje.

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zdjęcie 3.

Pytania dla egzaminującego:

Proszę zadać zdającemu dwa z poniższych pytań:

1. *What do the clothes someone wears say about this person?*
2. *What are the best ways to make a good first impression?*
3. *How should a person dress when they go for a job interview?*
4. *Do you think that schoolchildren should wear uniforms? Why/why not?*

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 4. 0-3 pkt

Usłyszysz trzy wypowiedzi związane z postanowieniami noworocznymi. Do każdej wypowiedzi (4.1.–4.3.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–D). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

This person

- A. has the same New Year's resolution as his/her friend from school does.
- B. always makes a list with many New Year's resolutions to keep.
- C. enumerates the most popular New Year's resolutions.
- D. succeeded in keeping his/her New Year's resolution.

4.1.	4.2.	4.3.

Zadanie 5. 0-3 pkt

Usłyszysz rozmowę dwóch współpracowników. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 5.1. 0-1 pkt

From the conversation we learn that Susan

- A. has recently moved from Tokyo.
- B. used to live in a much busier city.
- C. has been in the new city for two weeks.

Zadanie 5.2. 0-1 pkt

Mark would like to have

- A. a dog.
- B. more children.
- C. more time to sleep.

Zadanie 5.3. 0-1 pkt

Which is true about Susan?

- A. She has a sibling.
- B. She has two children.
- C. She prefers coffee to tea.

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 6. 0-3 pkt

Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy zdania. Wpisz w każdą lukę (6.1.–6.3.) literę, którą oznaczono brakujące zdanie (A–D), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

HOW TO GET TO SLEEP FASTER

Scientists have an idea that could help us get to sleep faster. All you need is a pen and paper. The scientists did research into how we can fall asleep more quickly. They found that writing a to-do list helps people get to sleep faster. Doctor Michael K. Scullin was the lead researcher of the study. **6.1.** Why? Because if we write down the things we need to do, we can forget about them, so we become calmer. The researchers looked at the sleeping patterns of 57 male and female university students aged between 18 and 30. One group had to write down a to-do list five minutes before they slept. **6.2.** The researchers found that the participants who wrote to-do lists fell asleep an average of 9 minutes faster than those who didn't. They also found that the students who wrote really detailed lists fell asleep faster than students who wrote simple, general lists. **6.3.** So, maybe this simple idea can help them?

- A. Later, both groups had to turn the lights out by 10:30 p.m. and could not have access to technology.
- B. It's said that around 40 per cent of American adults have difficulty falling asleep at least a few times each month.
- C. The second group was given a piece of paper and asked to write a list of things to do for the next day.
- D. He said to-do lists make us relax because we don't need to worry about the things we have to do.

Zadanie 7. 0-5 pkt

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl jedną z liter: A, B, C albo D.

On an ordinary Thursday afternoon in May last year, my vacuuming was interrupted by a young woman at the front door. She identified herself as being from The National Bank and naturally I was cautious in allowing her into my home. I knew that the Bank organises a lottery among its clients but I never considered myself especially lucky. Well, the woman told me the news – I had won £1 million. My first reaction was: "Why hadn't it come when I was younger?" I was 81.

She told me I could buy a new car, go on cruises, move house, but I already could do and had done those things. My reply was that I would help my family – that would give me most joy.

When she left I thought, who can I tell? My children were all at work so I phoned my partner. He was sceptical and convinced it was scam! So, I got on with my vacuuming.

A week or so later, the Bank set up a meeting with a recommended firm of financial consultants in a local hotel, where all the options, opportunities and obligations were presented.

I gave my three children £200,000 each. One bought a holiday home in New York state (the sum seemed even bigger after being transferred into dollars), another bought a newer house close to where I live, and the third paid off her mortgage and did much-needed work on the property. To each of my six grandchildren, I gave £10,000. One granddaughter desperately wanted to study and was able to pursue that ambition. She dreams about getting a job with the BBC.

As for me, I did buy a new car but only when my beloved old one finally broke down. My partner and I visited my son in New York and flew back in first class. This year I again flew there first class. We take frequent holidays nearer to home for some winter sunshine. I also have a big adventure planned next year – a month's holiday, cruising around the Indian Ocean followed by stays at Victoria Falls and trips up the Zambezi.

Zadanie 7.1. 0-1 pkt

The woman who came to the author's house

- A. was much older than the author.
- B. appeared there during the weekday.
- C. wanted the author to pay her some money.
- D. told the author something she'd already known.

Zadanie 7.2. 0-1 pkt

What did the author decide to do with the money?

- A. go on a cruise
- B. purchase a new house
- C. buy herself a second car
- D. distribute it among her family members

Zadanie 7.3. 0-1 pkt

From the text we learn that one of the author's children

- A. got £10,000.
- B. was able to pay for studies.
- C. moved closer to the author.
- D. moved permanently to New York.

Zadanie 7.4. 0-1 pkt

What does the author look forward to?

- A. going on a holiday in her neighbourhood
- B. visiting her son in New York
- C. going on an ocean cruise
- D. flying first class

Zadanie 7.5. 0-1 pkt

This text is about

- A. money which somebody found.
- B. an unexpected event.
- C. an older man's life.
- D. a family meeting.

Znajomość środków językowych

Zadanie 8. 0-2 pkt

Uzupełnij poniższe minialogi (8.1.–8.2.). Wybierz spośród podanych opcji brakującą wypowiedź. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 8.1. 0-1 pkt

X: I really like spending time with Mark.

Y:

- A. Neither do I.
- B. So have I.
- C. So do I.

Zadanie 8.2. 0-1 pkt

X: I think I know that girl.

Y:

X: The one on the right.

- A. Why haven't you told me before?
- B. Which girl do you mean?
- C. How did you meet her?

Zadanie 9. 0-2 pkt

W zadaniach 9.1.–9.2. spośród podanych opcji wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniającym lukę w zdaniu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 9.1. 0-1 pkt

You (*nie musisz*) prepare anything special for your birthday party.

- A. don't need
- B. needn't
- C. mustn't

Zadanie 9.2. 0-1 pkt

Simon and Anna like (*siebie nawzajem*) a lot.

- A. themselves
- B. each other
- C. the others

Zadanie 10. 0-2 pkt

W zadaniach 10.1.–10.2. spośród podanych opcji (A–C) wybierz tę, która najlepiej oddaje sens wyróżnionego zdania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 10.1. 0-1 pkt

I am stronger than my younger brother.

- A. My younger brother isn't weaker than me.
- B. My younger brother isn't as strong as me.
- C. My younger brother is as weak as me.

Zadanie 10.2. 0-1 pkt

I met John in 2005. Two years later I met his sister.

- A. After I had met John's sister, I met John.
- B. I had met John's sister before I met John.
- C. I hadn't met John's sister before I met John.

Zadanie 11. 0-2 pkt

Uzupełnij zdania 11.1.–11.2. Wykorzystaj w odpowiedniej formie wyrazy podane w nawiasach. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeśli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać zdania logiczne i gramatycznie poprawne. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie cztery wyrazy, wliczając w to wyrazy już podane.

Zadanie 11.1. 0-1 pkt

What (you/do) this evening, Jim? Do you have any plans?

Zadanie 11.2. 0-1 pkt

My sister (have/two/baby) They're adorable and I love spending time with them.

Zadanie 12. 0-2 pkt

W zadaniach 12.1.–12.2. wpisz pod numerem zadania wyraz, który poprawnie uzupełnia obydwa zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Zadanie 12.1. 0-1 pkt

.....

When I grow I want to be a famous actor.

Have you heard it? Vicky and John have broken and they aren't together anymore.

Zadanie 12.2. 0-1 pkt

.....

You look tired. Sit down and a rest.

I always a good time when I am with you.

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 13. 0-12 pkt

Postanowiłeś/Postanowiłaś, że po zakończeniu szkoły średniej zrobisz sobie rok przerwy przed rozpoczęciem studiów.
We wpisie na swoim blogu:

- przedstaw swój plan na następny rok;
- opisz negatywną reakcję swoich rodziców i/lub przyjaciół na ten pomysł;
- podaj dwa argumenty przemawiające za twoim planem;
- wyraż swoje uczucia związane z tym planem i poproś czytelników bloga o radę.

Napisz swoją wypowiedź w języku angielskim.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, tak aby osoba nieznająca polecenia w języku polskim uzyskała wszystkie wskazane w nim informacje. Pamiętaj, że długość wypowiedzi powinna wynosić od 100 do 150 wyrazów (nie licząc wyrazów podanych na początku wypowiedzi). Oceniane są: umiejętność pełnego przekazania informacji (5 punktów), spójność i logika wypowiedzi (2 punkty), zakres środków językowych (3 punkty) oraz poprawność środków językowych (2 punkty).

Hi everybody,

Last year was really tough for me, with all the studying and exams. That's why I've decided I need a break from school, so... I'm taking a gap year!

Treść	Spójność i logika	Zakres środków językowych	Poprawność środków językowych	RAZEM
0-1-2-3-4-5	0-1-2	0-1-2-3	0-1-2	

2

Miejsce zamieszkania

Przed wykonaniem zadań na rozumienie ze słuchu i na rozumienie tekstów pisanych zapoznaj się z trudniejszymi słówkami użytymi w tych zadaniach.

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

avoid – unikać
 basic services – podstawowe usługi
 catch the attention – przykuwać uwagę
 glossy – błyszczący
 immediately – natychmiast
 in comparison with – w porównaniu z
 landlord – właściciel budynku/gospodarz
 luxurious – luksusowy
 make something pop – wyróżnić coś
 matte – matowy
 neighbourhood – sąsiedztwo
 particular – szczególny
 put some spark into something – dodać czemuś iskry/koloru
 require – wymagać
 solution – rozwiązanie
 spacious – przestronny
 stick to something – trzymać się czegoś
 tenant – najemca
 tie the space together – połączyć przestrzeń w jedno

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

apparently – najwyraźniej	issue – sprawa/kwestia
approach – podejście	lean on – opierać się na
armed with – uzbrojony w	limp – kuleć
at first sight – na pierwszy rzut oka	minor – niepełnoletni
balding – łysiejący	narrow down – zawęzić
benefit – korzyść	patience – cierpliwość
breeze – wietrzyk	precisely – dokładnie
buzz – dzwonić	privacy – prywatność
cane – laska	prospective – potencjalny
complaint – skarga	relevant – istotny
current – obecny	require – wymagać
emerge – pojawiać się	resident – mieszkaniec
faint – słaby/mdleć	routine – rutyna
familiar – znajomy/znany	schedule – harmonogram
glimmer – migotać	slide – ślizgać się
grab – chwycić	soundproof – dźwiękoszczelny
hopefully – oby	trimmed – przycięty/przystrzyżony
immediately – natychmiast	unaware – nieświadomy
inspect – sprawdzić	vacant – wolny/do wynajęcia
intense – intensywny	vein – żyła

Rozmowa wstępna: czas: 2 min

Pytania dla egzaminującego:

- Describe your favourite room.
- Where would you like to live?
- Do you like big cities? Why/why not?
- Would you like to live with a flatmate? Why/why not?

Zadanie 14. czas: 4 min

Wynajmujesz dwupokojowe mieszkanie. Chcesz znaleźć współlokatora, który mógłby zamieszkać w drugim pokoju. Umieściłeś/Umieściłaś ogłoszenie na portalu internetowym, na które odpowiedziała zainteresowana osoba. Przeprowadzasz z tą osobą rozmowę telefoniczną.

Poniżej podane są cztery kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

- wygląd pokoju
- udogodnienia w mieszkaniu
- podział obowiązków związanych ze wspólnym mieszkaniem
- koszty wynajmu

Rozmowę rozpoczyna egzaminujący.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, w jej trakcie egzaminujący może:

- poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii,
- grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie,
- spytać zdającego, czy w pokoju są łóżko, biurko i szafa,
- spytać zdającego, czy w kuchni jest piekarnik,
- poinformować zdającego, że przedstawione koszty są zbyt wysokie,
- poinformować zdającego, że w zamian za obniżenie kosztów wynajmu, jest w stanie zająć się sprzątaniem.

Zadanie 15. czas: 3 min

Pytania dla egzaminującego:

1. Are the people in the picture enjoying themselves? Why/why not?
2. Would you like to live in an apartment on your own? Why/why not?
3. Describe a situation when you or somebody you know moved house.

Zadanie 16. czas: 5 min

Spójrz na Zdjęcie 1, Zdjęcie 2 i Zdjęcie 3.

Chcesz wynająć mieszkanie na czas studiów. Twoje przyszłe mieszkanie znajduje się przy jednej z trzech ulic przedstawionych na zdjęciach poniżej.

- Wybierz ulicę, na której najbardziej chciałbyś/chciałabyś mieszkać, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe propozycje.

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zdjęcie 3.

Pytania dla egzaminującego:

Proszę zadać zdającemu dwa z poniższych pytań:

1. *What would your ideal house or apartment look like?*
2. *What makes a house into a home?*
3. *In your opinion, is it better to rent a flat or buy a flat?*
4. *What are the advantages of living in a village?*

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 17. 0-4 pkt

Usłyszysz cztery wypowiedzi związane z dekoracją wnętrz. Do każdej wypowiedzi (17.1.–17.4.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

- A. USE JUST ONE COLOUR FOR ALL THE FURNITURE
- B. CHANGE THE LOOK OF THE ROOM ENTRANCE
- C. DON'T BUY NEW FURNITURE YET
- D. DON'T STICK TO ONE TEXTURE
- E. AVOID DARK COLOURS

17.1.	17.2.	17.3.	17.4.

Zadanie 18. 0-3 pkt

Usłyszysz dwie rozmowy. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Tekst 1

Zadanie 18.1. 0-1 pkt

Why does Martha want to move out?

- A. Because the flat is too far from her college.
- B. Because of the problems with her neighbour.
- C. Because the rent for the flat is very high.

Zadanie 18.2. 0-1 pkt

This conversation is between

- A. a landlord and a tenant.
- B. two homeowners.
- C. two neighbours.

Tekst 2

Zadanie 18.3. 0-1 pkt

The woman

- A. gives the man directions to a certain place.
- B. encourages the man to move out.
- C. offers the man some help.

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 19. 0–6 pkt

Przeczytaj tekst. Dobierz właściwy nagłówek (A–G) do każdej części tekstu (19.1.–19.6.). Wpisz odpowiednią literę w każdą lukę.

Uwaga: jeden nagłówek został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnej części tekstu.

HOW TO RENT A PERFECT APARTMENT

Searching and finding a perfect apartment requires some patience. Hopefully, those tips will help you with that.

19.1.

If wasting time is not your idea of fun (and probably it is not), then setting a budget is what you need to do first thing. There are many benefits of having your budget set, but the biggest one is that you immediately narrow your search down, which will save you time and effort on the way.

19.2.

One of the smartest things you can do before renting an apartment in a certain place is to Google it and see if there are any complaints or reviews from current residents. If there are some problems with the building, chances are good the agent won't tell you (but Google surely will).

19.3.

No matter how big your new place seems at first sight, soon enough it turns out you need extra space to keep your winter clothes or books you've already finished reading. If that sounds familiar, make sure to inspect your future apartment on the number of wardrobes, bookcases, cabinets and closets.

19.4.

Most modern apartments have soundproof walls, but if the building is old, noise might be an issue. To find out if it is the case with your future home, try to schedule a meeting during the early-morning hours. This is the time when people tend to be at home getting ready for work or school, which means you'll get a chance to find out how much noise can be heard there.

19.5.

That's one of the best things you can do, seriously. By simply having a conversation with people living around you, you'll kill two birds with one stone. Not only will you get the idea of what kind of people are going to live next door, but you will also get a chance to find out some problems associated with the apartment and building.

19.6.

In nearly all cases, it's possible to make a better deal by simply talking to your prospective landlord. Especially if you're armed with relevant information like for how long the property has been vacant or which tiny problems about the apartment might result in a discount.

A. NEGOTIATE TERMS AND PRICES

B. TALK TO YOUR FUTURE NEIGHBOURS

C. DO SOME RESEARCH ON THE INTERNET

D. MAKE SURE THE WALLS ARE NOT TOO THIN

E. FIND OUT HOW MUCH STORAGE SPACE IS AVAILABLE

F. RENT A BIG APARTMENT INSTEAD OF A SMALLER ONE

G. DECIDE HOW MUCH MONEY YOU CAN SPEND AND STICK TO YOUR DECISION

Zadanie 20. 0-5 pkt

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl jedną z liter: A, B, C albo D.

At some times of the day, there's a horrible smell in my little flat. It smells like cooked cabbage. Apparently, no one else in the building has such problems. I've called my landlord at least three times, but she says everything is all right. So now, when the smell gets intense, I just wander to the park to play some games on my smartphone. I usually go there about 6 p.m. It's a very quiet place, although if I listen more carefully, I can hear the faint sounds of distant traffic, the barking of the dogs somewhere on the streets, or even the rush of my blood in the veins. I don't hear any human voices, though.

I usually sit by the small pond. I love watching the water glimmering and I like observing the ducks. There's an empty bench by the pond and every now and then I look at my watch and then at the bench. I'm waiting for the boy. The boy with the cane.

Every single day, precisely at 6:15, he emerges from his apartment, limps to the park and makes his way to the bench, leaning on his cane. He's unaware of my presence and I want to keep it this way.

By the time I leave the park, it's dark and a bit cold. The trees sway in gentle breeze. On the way home I stop at the corner shop, grab some vegetables and fruit, two rolls and a can of cola. I count out the exact change before approaching the clerk and then slide the money towards him.

"Anything else?" he asks.

"No, thanks." I answer.

My flat is just round the corner. As I approach the door, I suddenly stop. I don't believe my eyes. A balding man, with trimmed beard, wearing a grey jacket is waiting for me outside. He waves at me as I come closer.

"Dr. Henry," I say. I haven't expected him here.

"I'm happy to see you. I've been buzzing your flat." he says.

"But our meeting is on Friday. It's Thursday. You aren't supposed to be here today."

"I had to change the time. I've tried calling you but you seem not to answer your phone. I know you value your privacy."

Dr. Henry is a social worker. He's also the reason I'm able to live on my own, despite being a minor.

"So," he says, "Let's talk inside, shall we?"

I unlock the door. "Fine." I say.

Zadanie 20.1. 0-1 pkt

Why does the author of the text have to leave his flat sometimes?

- A. Because he enjoys talking on the phone while being in the park.
- B. Because he likes going shopping for vegetables.
- C. Because he can only play games in the park.
- D. Because it stinks there at times.

Zadanie 20.2. 0-1 pkt

Which is false about the park?

- A. It is a peaceful place.
- B. It is quite busy in the afternoon.
- C. You can see some animals there.
- D. Somebody comes there at the same hour every day.

Zadanie 20.3. 0-1 pkt

Before coming back to his flat, the author of the text

- A. does some shopping.
- B. talks to the boy with the cane.
- C. goes to a restaurant to eat something.
- D. has a long conversation with a shop clerk.

Zadanie 20.4. 0-1 pkt

How did the author feel when he saw Dr. Henry?

- A. happy
- B. furious
- C. amused
- D. surprised

Zadanie 20.5. 0-1 pkt

The text is about

- A. a friendship between two boys.
- B. an unexpected change of routine.
- C. a meeting of a doctor and patient.
- D. an apartment which the author bought.

Znajomość środków językowych

Zadanie 21. 0-3 pkt

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę (21.1.–21.3.) jednym wyrazem, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów.

COFFEE HEATING HOUSES

People in London drink lots of coffee. As a result, around 200,000 tonnes of used coffee is thrown away every year. That's a **21.1.** of waste! However, there has recently appeared a solution to this problem. One company, called Bio-Bean, has invented a technology for turning coffee grounds into special logs, which can then be burnt in the fireplace **21.2.** of wood. It takes the waste from 25 cups of coffee to make one log, and the factory produces more **21.3.** 50,000 tonnes of logs each year. Thanks to that, hundreds of Londoners can power their houses!

Zadanie 22. 0-2 pkt

W zadaniach 22.1.–22.2. spośród podanych opcji wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniającym lukę w zdaniu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 22.1. 0-1 pkt

Where (*chciałbyś*) to live when you're older?

- A. would you like
- B. did you want
- C. will you

Zadanie 22.2. 0-1 pkt

(*Nie jestem przyzwyczajony*) to living in such a big house.

- A. I got used
- B. I'm not used
- C. I'm not using

Zadanie 23. 0-2 pkt

W zadaniach 23.1.–23.2. spośród podanych opcji (A–C) wybierz tę, która najlepiej oddaje sens wyróżnionego zdania lub części zdania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 23.1. 0-1 pkt

How long is that bed?

- A. Is that the good size of
- B. What is the length of
- C. How much more is

Zadanie 23.2. 0-1 pkt

When did you move to that apartment?

- A. What year did you leave
- B. How much time do you spend in
- C. How long have you been living in

Zadanie 24. 0-2 pkt

Uzupełnij zdania 24.1.–24.2. Wykorzystaj w odpowiedniej formie wyrazy podane w nawiasach. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeśli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać zdania logiczne i gramatycznie poprawne. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie cztery wyrazy, wliczając w to wyrazy już podane.

Zadanie 24.1. 0-1 pkt

Christina, (you/help/I) with painting my room tomorrow?

Zadanie 24.2. 0-1 pkt

I bought a bunk bed for my (child/room) My younger son will take the top one and my older son wants to sleep on the bottom one.

Zadanie 25. 0-2 pkt

W zadaniach 25.1.–25.2. wpisz pod numerem zadania wyraz, który poprawnie uzupełnia obydwa zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Zadanie 25.1. 0-1 pkt

.....

If we move this desk near the bed, we'll some space.

What do you do to water? I take a shower instead of taking a bath.

Zadanie 25.2. 0-1 pkt

.....

I really need to buy a double bed. Now I have a bed and it's too narrow.

Monica is a parent, who lives with her two children in a big apartment.

2. Miejsce zamieszkania

2. Miejsce zamieszkania

Niedawno dostałeś/dostałaś się na studia w dużym mieście. Kilka tygodni temu przeprowadziłeś/przeprowadziłaś się do tego miasta i wynająłeś/wynajęłaś tam małe mieszkanie. Napisz e-mail do znajomego z Anglii. W e-mailu:

- opisz wygląd swojego mieszkania i jego lokalizację;
- wspomnij o jednym problemie, który pojawił się w tym mieszkaniu, i sposobie, w jaki go rozwiązałeś/rozwiązałaś;
- napisz, jakie są plusy mieszkania w tym miejscu;
- poproś znajomego o radę dotyczącą jednego aspektu wynajmowania mieszkania.

Napisz swoją wypowiedź w języku angielskim.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, tak aby osoba nieznająca polecenia w języku polskim uzyskała wszystkie wskazane w nim informacje. Pamiętaj, że długość wypowiedzi powinna wynosić od 100 do 150 wyrazów (nie licząc wyrazów podanych na początku wypowiedzi). Oceniane są: umiejętność pełnego przekazania informacji (5 punktów), spójność i logika wypowiedzi (2 punkty), zakres środków językowych (3 punkty) oraz poprawność środków językowych (2 punkty).

Hi John,

Guess what! I've been accepted to my dream university! And I've even managed to rent a small flat where I'll be staying during my studies. I'd like to tell you about it, because I'm really excited with that fact.

31

3

Edukacja

Przed wykonaniem zadań na rozumienie ze słuchu i na rozumienie tekstów pisanych zapoznaj się z trudniejszymi słówkami użytymi w tych zadaniach.

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

available – dostępny
be determined – być zdeterminowanym
cafeteria – stołówka
dedicate – poświęcić
drop off – podwieźć (np. do szkoły)
endless – niekończący się
get into the habit – wyrobić sobie nawyk
in advance – z góry
make use of – korzystać z
measure – mierzyć
opportunity – okazja
participate – brać udział/uczestniczyć
particular – szczególny
pick up – odebrać (np. ze szkoły)
progress – postęp
pronunciation – wymowa
revise – powtarzać
rewarding – satysfakcjonujący
separation – rozstanie/rozłąka
strength – siła
supervision – nadzór
theme – temat
timetable – plan zajęć
weakness – słabość

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

ability – zdolność/umiejętność
bike lane – droga dla rowerów
bunch – kilkoro
cut down on – ograniczyć
encourage – zachęcać
grip – chwyt/chwycić
motorist – kierowca
muscle strength – siła mięśni
path – ścieżka/droga
point out – wskazywać na coś
properly – odpowiednio
reduce – zmniejszyć
several – kilka
swipe – przesuwać (np. palcem po ekranie)
traffic – ruch uliczny

Rozmowa wstępna: czas: 2 min

Pytania dla egzaminującego:

- *What's the most important subject at school, in your opinion?*
- *Are school uniforms a good idea? Why/why not?*
- *Which languages should children learn at school?*
- *Would you like to study abroad? Why/why not?*

Zadanie 27. czas: 4 min

Twój anglojęzyczny kolega przyjeżdża na kilkutygodniową wymianę uczniowską do Polski. Będzie uczęszczał do liceum w dużym mieście. Chciałby porozmawiać z tobą na ten temat i poprosić cię o radę. Rozmawiasz z nim przez telefon.

Poniżej podane są cztery kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

- sposób prowadzenia lekcji w polskiej szkole
- prace domowe i sposoby sprawdzania wiedzy
- zajęcia pozalekcyjne/dodatkowe
- sposoby spędzania wolnego czasu przez polskich uczniów

Rozmowę rozpoczyna egzaminujący.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, w jej trakcie egzaminujący może:

- poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii,
- grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie,
- spytać zdającego, o której godzinie zazwyczaj zaczynają i kończą się zajęcia w polskiej szkole,
- spytać zdającego, czy polscy nauczyciele zadają dużo prac domowych,
- spytać zdającego, czy w polskich szkołach można ciekawie spędzić czas po lekcjach,
- spytać zdającego, czy w polskich szkołach pisze się dużo sprawdzianów.

Zadanie 28. czas: 3 min

Pytania dla egzaminującego:

1. *In your opinion, what is the woman's job? Why do you think so?*
2. *What are the advantages of studying in a group?*
3. *Describe the most interesting lesson you've ever attended.*

Zadanie 29. czas: 5 min

Spójrz na Zdjęcie 1, Zdjęcie 2 i Zdjęcie 3.

Twoja szkoła oferuje możliwość uczestniczenia w zajęciach na świeżym powietrzu. Dyrektor szkoły przedstawił trzy propozycje takich zajęć.

- Wybierz zajęcia, które powinny być organizowane w twojej szkole, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe propozycje.

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zdjęcie 3.

Pytania dla egzaminującego:

Proszę zadać zdającemu dwa z poniższych pytań:

1. *Should university education remain free? Why/why not?*
2. *How has technology changed teaching and learning?*
3. *How can parents promote creativity in their children?*
4. *What's your opinion on having a gap year before going to university?*

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 30. 0-4 pkt

Usłyszysz cztery wypowiedzi związane z nauką języka angielskiego. Do każdej wypowiedzi (30.1.–30.4.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

This person advises

- A. planning what you want to say before you say it.
- B. making use of various media while learning English.
- C. speaking the language in the classroom.
- D. using different ways of revising words.
- E. using some time management strategies.

30.1.	30.2.	30.3.	30.4.

Zadanie 31. 0-5 pkt

Usłyszysz informacje na temat organizacji zajęć w przedszkolu. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu uzupełnij luki (31.1.–31.5.), tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens wysłuchanego tekstu. Luki należy uzupełnić w języku angielskim.

DUNNING KINDERGARTEN

Classes for children include gym, music, art and media (31.1. and), and are 60 minutes each.

LUNCH

May be brought from home or bought at the kindergarten for the price of \$2.75 (including 31.2.).

On the FIRST DAY parents can join their children on 31.3. to say goodbye and take pictures but they won't enter the school together.

DROPPING OFF AND PICKING UP

Drop your child off 31.4. 8:50.

Pick your child up from 3 p.m. at the kindergarten door. If you come back later than 3:05, the child will be waiting in 31.5.

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 32. 0-3 pkt

Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy zdania. Wpisz w każdą lukę (32.1.–32.3.) literę, którą oznaczono brakujące zdanie (A–D), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

CAN YOUR CHILD HOLD A PENCIL?

Scientists warn parents that new technologies are reducing children's ability to perform simple tasks, such as...using a pencil! **32.1.** As a result, their hands aren't used to holding pencils properly because they simply don't have the muscle strength to be able to write. Scientists were shocked when they discovered that children who start their education are being given pencils but aren't able to hold it. It was totally different just ten years ago.

Technology is also changing the way that children draw and play. They aren't encouraged by their parents to perform muscle-building activities such as building blocks, pulling toys and ropes or cutting things. They're given phones instead.

32.2. But that's not all. Some scientists believe that new technologies are causing even bigger problems. One scientist said that the child's whole body can be affected. **32.3.** She added that children need to climb trees and spend much more time outside.

- A. Because they use them so often they're not developing the skills they need to grip and hold a pencil.
- B. She suspects that if children aren't strong enough to hold a pencil, perhaps the rest of their bodies are weak, too.
- C. That's why in some schools telephones and iPads have been banned so children aren't allowed to use them even during breaks.
- D. These days, children spend much time swiping iPads or mobile phone screens.

Zadanie 33. 0-4 pkt

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl jedną z liter: A, B, C albo D.

BARCELONA KIDS ARE TAKING "BIKE BUS" TO SCHOOL

In Spain, children and their families are riding bikes to school together in large groups these days. The program is called *bicibús* or a bike bus. In Barcelona, the program started recently with only five children. In September, this small group began biking to school with their parents on Fridays. Soon the group grew to 150 or more.

The bike bus begins around 8:25 every Friday morning. The path it will follow is always posted ahead of time, so everyone knows where to join. The *bicibús* starts off with just a few students and parents, with more and more joining as it travels along. Most kids ride their bikes, but others ride scooters or use skates. Instead of riding in bike lanes or on sidewalks, the *bicibús* takes over the entire street. With music playing and bike bells ringing, the *bicibús* feels like a party. Being able to ride with a bunch of kids is a big part of the fun. Nine-year-old María Pitarch says, "The best part of the *bicibús* is that we ride along and pick up my friends and we ride together."

It was possible to bike to school in Barcelona before, but it wasn't really safe for kids. There are a few bike lanes, but there are also lots of cars. One of the main roads used by the *bicibús* has about 20,000 cars and motorcycles every day. Because these are busy streets, the local police are helping stop traffic by riding in front of the *bicibús* and behind it.

Recently, pictures and videos of the Eixample *bicibús* got a lot of attention when they were posted on the social media site Twitter. Many people pointed out what a simple idea it is, and how easy it is to get started.

The first *bicibús* in Barcelona takes place in the Eixample district. Already, some other areas in Barcelona are also organizing bike buses. There have been bike buses in Madrid and other parts of Spain for years. Some bike buses have even been organized in other countries. However, most bike buses are smaller than the one in Barcelona, and have parents at the back and front instead of police.

Zadanie 33.1. 0-1 pkt

Which is true about the *bicibús* idea in Barcelona?

- A. It began with 150 people.
- B. It takes place once a week.
- C. It's available only for children.
- D. It's sometimes hard to find the *bicibús* route.

Zadanie 33.2. 0-1 pkt

Who isn't allowed to take part in *bicibús*?

- A. scooter riders
- B. motorists
- C. cyclists
- D. skaters

Zadanie 33.3. 0-1 pkt

What does the *bicibús* look like?

- A. There are over 20,000 drivers in it.
- B. There are cyclists riding between cars.
- C. There are policemen in front of it and behind it.
- D. There are many bikes riding on bike lanes together.

Zadanie 33.4. 0-1 pkt

The *bicibús* in Eixample district of Barcelona

- A. is something that hasn't existed anywhere else before.
- B. is bigger than those in other parts of Spain.
- C. is the only one in this city.
- D. is difficult to organise.

Znajomość środków językowych

Zadanie 34. 0-2 pkt

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę (34.1.–34.2.) jednym wyrazem, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów.

SLIPPERS AT SCHOOL?

Teachers at one school in the UK have recently got a clever idea. They've let children wear their slippers to school, instead

34.1. normal shoes. It began after one teacher had read a newspaper article whose author claimed that children who wear slipper to school behave better and **34.2.** better in exams. It turned out that the experiment worked! According to the teachers, it's much calmer in the classrooms now. The school officials now think to make slippers part of the school uniform.

Zadanie 35. 0-2 pkt

W zadaniach 35.1.–35.2. spośród podanych opcji wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniającym lukę w zdaniu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 35.1. 0-1 pkt

I prefer learning (*matematyki od*) learning biology.

- A. maths than
- B. maths like
- C. maths to

Zadanie 35.2. 0-1 pkt

(*Lepiej żebyś*) start revising for the exam.

- A. You would rather
- B. You had better
- C. You ought

Zadanie 36. 0-2 pkt

W zadaniach 36.1.–36.2. spośród podanych opcji (A–C) wybierz tę, która najlepiej oddaje sens wyróżnionego zdania lub części zdania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 36.1. 0-1 pkt

I got a better grade for my essay than George.

- A. George wrote the essay worse than I did.
- B. George's essay was written better than mine.
- C. I didn't write the essay as well as George did.

Zadanie 36.2. 0-1 pkt

When I was a child I **used to read** one book a week.

- A. always read
- B. have read
- C. had read

Zadanie 37. 0-2 pkt

Uzupełnij zdania 37.1.–37.2. Wykorzystaj w odpowiedniej formie wyrazy podane w nawiasach. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeśli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać zdania logiczne i gramatycznie poprawne. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

Uwaga: W każdą lukę możesz wpisać maksymalnie cztery wyrazy, wliczając w to wyrazy już podane.

Zadanie 37.1. 0-1 pkt

You've studied in Oxford. Would you recommend (send/I/son) there?

Zadanie 37.2. 0-1 pkt

I (never/copy) an essay from the Internet. Have you?

Zadanie 38. 0-2 pkt

W zadaniach 38.1.–38.2. wpisz pod numerem zadania wyraz, który poprawnie uzupełnia obydwa zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Zadanie 38.1. 0-1 pkt

.....

I have to my best on tomorrow's test.

Can you me a favour? Will you lend me your notebook?

Zadanie 38.2. 0-1 pkt

.....

Don't turn the exam paper until I say so.

I got a bad grade yesterday, but I quickly got that fact. It's not the end of the world.

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 39. 0-12 pkt

Wyjechałeś/Wyjechałaś na kurs językowy do innego kraju. Byłeś/Byłaś dziś na pierwszych zajęciach. Napisz e-mail do swojego anglojęzycznego przyjaciela. W e-mailu:

- podaj powód, dla którego zdecydowałeś/zdecydowałaś się na wyjazd właśnie do tego kraju;
- opisz zajęcia, w których uczestniczyłeś/uczestniczyłaś, i swojego nauczyciela;
- wyraż swoją opinię na temat innych uczestników kursu;
- poinformuj kolegę, jakie masz oczekiwania związane z tym kursem.

Napisz swoją wypowiedź w języku angielskim.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, tak aby osoba nieznająca polecenia w języku polskim uzyskała wszystkie wskazane w nim informacje. Pamiętaj, że długość wypowiedzi powinna wynosić od 100 do 150 wyrazów (nie licząc wyrazów podanych na początku wypowiedzi). Oceniane są: umiejętność pełnego przekazania informacji (5 punktów), spójność i logika wypowiedzi (2 punkty), zakres środków językowych (3 punkty) oraz poprawność środków językowych (2 punkty).

Hi John,

Guess what! I'm currently on a language course and I've just finished my first day of classes here.

42

4

Praca

Przed wykonaniem zadań na rozumienie ze słuchu i na rozumienie tekstów pisanych zapoznaj się z trudniejszymi słówkami użytymi w tych zadaniach.

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

affect something – wpływać na coś
 application – podanie o pracę
 artificial reef – sztuczna rafa koralowa
 available – dostępny
 behaviour – zachowanie
 blocked trail – zablokowany szlak
 capture – uchwycić (np. na fotografii)
 description – opis
 desire – pragnąć/pragnienie
 destination – cel
 duty – obowiązek
 enforce – egzekwować
 ensure – zapewniać
 environment – środowisko naturalne
 fabulous – fantastyczny
 freelance – pracować na własny rachunek
 in addition to – oprócz
 inspection – inspekcja/kontrola
 involve – dotyczyć
 marine biology – biologia morska
 otherwise – w przeciwnym wypadku
 park ranger – strażnik leśny
 patience – cierpliwość
 pollution – zanieczyszczenie
 require – wymagać
 result in – skutkować
 species – gatunek
 underwater – podwodny
 wonder – zastanawiać się

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

achieve – uzyskać
 addicted to – uzależniony od
 build-off – zawody w budowaniu
 career – kariera
 certified – wykwalifikowany
 competition – rywalizacja
 competitor – rywal
 consider – rozważać
 constantly – stale/ciągle
 contemporary art – sztuka współczesna
 creation – dzieło
 delegate work – dzielić się pracą/zlecać komuś pracę
 device – urządzenie
 eat up the time – pochłaniać czas
 ensure – zapewniać
 examine – badać/analizować
 exhibition – wystawa
 exploit – wykorzystywać
 fierce – zacięty

fulfilling – satysfakcjonujący
 goals – cele
 include – zawierać
 loophole – luka
 occasionally – od czasu do czasu/sporadycznie
 on behalf of – w imieniu
 participate in – brać udział w
 professional – zawodowy
 profitable – dochodowy
 promise – obiecywać
 refuse – odmawiać
 routine – rutyna
 set about – zabierać się za coś
 snooze button – przycisk drzemki
 submit a video – przestać filmik
 time period – okres
 unrelated – niepowiązany
 values – wartości
 yawn – ziewać

Rozmowa wstępna: czas: 2 min

Pytania dla egzaminującego:

- *What's your dream job?*
- *Would you like to be a doctor? Why/why not?*
- *What job could you never do?*
- *Should teenagers work and study at the same time?*

Zadanie 40. czas: 4 min

Przebywasz w anglojęzycznym kraju. Na czas wakacji chciałbyś/chciałabyś zatrudnić się jako kelner/kelnerka w małej kawiarni. Właściciel kawiarni zaprosił cię na rozmowę kwalifikacyjną. Rozmawiasz z nim na temat swojego przyszłego zatrudnienia.

Poniżej podane są cztery kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

- czas pracy
- zarobki i napiwki
- twoje umiejętności
- twoje doświadczenie zawodowe

Rozmowę rozpoczyna egzaminujący.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, w jej trakcie egzaminujący może:

- poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii,
- grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie,
- poinformować zdającego, że będzie musiał pracować w weekendy,
- poinformować zdającego, że osoby bez doświadczenia zarabiają mniej,
- poinformować zdającego, że napiwki są dzielone między wszystkie osoby z obsługi.

Zadanie 41. czas: 3 min

Pytania dla egzaminującego:

1. *What do you think is going to happen next?*
2. *How can a person prepare for a job interview?*
3. *Describe a situation when you or somebody you know went for a job interview.*

Zadanie 42. czas: 5 min

Spójrz na Zdjęcie 1, Zdjęcie 2 i Zdjęcie 3.

W którym biurze, według ciebie, pracowaloby się najlepiej?

- Wybierz biuro, w którym pracowaloby się najlepiej, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe propozycje.

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zdjęcie 3.

Pytania dla egzaminującego:

Proszę zadać zdającemu dwa z poniższych pytań:

1. *Is it easy or difficult to get a job nowadays? What makes you think so?*
2. *Would you rather work indoors or outdoors? Why?*
3. *What are the advantages of working and living in another country?*
4. *Would you like to have your own business? Why/why not?*

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 43. 0-4 pkt

Usłyszysz cztery wypowiedzi związane z ekscytującymi zawodami. Do każdej wypowiedzi (43.1.–43.4.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

This person is talking about a job

- A. which gives other people images to look at.
- B. which requires learning underwater photography.
- C. where one can observe animals living in water.
- D. which involves keeping other people safe.
- E. that may not bring money at first.

43.1.	43.2.	43.3.	43.4.

Zadanie 44. 0-4 pkt

Usłyszysz rozmowę studenta z pracownikiem uniwersytetu. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu uzupełnij luki (44.1.–44.4.) w ofercie pracy, tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens wysłuchanego tekstu. Luki należy uzupełnić w języku angielskim.

JOB OFFER

Position: waiter

Place: **44.1.** Restaurant

Time: **44.2.** a week from 4 p.m. to 9 p.m.

To apply: send an application form and **44.3.** before **44.4.** of February

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 45. 0-4 pkt

Przeczytaj trzy teksty związane z różnymi zawodami. Dopasuj do każdego zdania (45.1.–45.4.) właściwy tekst (A–C). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jeden tekst pasuje do dwóch zdań.

Tekst A

Who hasn't at some point in their life sat down in front of a box of LEGO and set about building (or helping to build) a fantastic creation in multi-coloured blocks? For some people this becomes more than just something you did as a kid. LEGO has a number of certified professionals who work with the company to create sets and build models for them. The competition for the jobs is fierce. The latest person to get a job was 23-year-old Andrew Johnson, who submitted a clever video, then competed in a three-round build-off, fighting off 45 other competitors.

Tekst B

If you're addicted to the snooze button on your alarm or spend all day at your desk yawning and drinking cups of coffee to stay awake, then maybe you should consider turning it into a profitable career. Believe it or not, you can actually get paid to sleep! Typically, professional sleepers participate in university studies on sleep or dreams, while others make sure beds are comfortable. In 2009 during an art show at The New Museum of Contemporary Art, women were paid to sleep as part of a "living art" exhibition, so you never know where you could be asked to rest your head next.

Tekst C

Hackers very often switch sides, and instead of trying to steal information from computers and use it to make money, they become ethical hackers. Ethical hacking is used to find loopholes in a system and break into it. An ethical hacker is a computer and network expert who attacks a security system on behalf of its owners, seeking problems that a real hacker could exploit.

45.1.	This job requires IT knowledge.	
45.2.	This job can be done in many unusual places.	
45.3.	This job is ideal for people who enjoy relaxing.	
45.4.	This job is very hard to get, because a lot of people want it.	

Zadanie 46. 0-4 pkt

Przeczytaj tekst. Dobierz właściwy nagłówek (A–F) do każdej części tekstu (46.1.–46.4.). Wpisz odpowiednią literę w każdą lukę.

Uwaga: dwa nagłówki zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej części tekstu.

HOW TO ACHIEVE BETTER WORK-LIFE BALANCE

46.1.

Think about what your most important values are and how you want to spend your time. Once you think about it carefully, you can start making small changes, such as forcing yourself to have a lunch break several times a week, to exercise or chat with a friend.

46.2.

Make sure you get enough sleep and exercise by including it in your routine, and make sure to reward yourself for your hard work by treating yourself every now and then. To do this, you might need to delegate your work where you can, to free up your time for what's most important and ask for extra assistance if you need it.

46.3.

If you need to work late constantly just to get by, let your boss know you won't be doing that anymore. And if you tend to put others' needs before your own, learn to refuse occasionally. Don't take new projects and don't promise others to do things that will eat up your time and won't contribute to achieving your goals.

46.4.

Get together with family and friends, to ensure your personal time is fulfilling. Turn off electronic devices for a certain time period every evening or weekend so that you can give your full attention to the people that are most important to you. Try and follow a daily routine that includes some time for yourself every week that's unrelated to your career.

- A. PLAN FUN ACTIVITIES FOR YOUR PERSONAL TIME
- B. VISIT THE DOCTOR EVERY NOW AND THEN
- C. TAKE CARE OF YOUR HEALTH AND USE OTHERS' HELP
- D. EXAMINE YOUR INITIAL SITUATION
- E. LEARN TO SAY NO
- F. WAKE UP EARLIER

Znajomość środków językowych

Zadanie 47. 0-3 pkt

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę (47.1.–47.3.) jednym wyrazem, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów.

THE WORKING DOG

There are many people **47.1.** love their work. But some dogs are great workers, too. One of such dogs was recently bought on a special auction in Australia for a record \$35,200. The dog is a kelpie – an Australian dog similar **47.2.** a British border collie. He's two years old and has **47.3.** trained to help move groups of cows together. The dog can do it very precisely and carefully, is able to run long distances...and seems to love his job, as well!

Zadanie 48. 0-2 pkt

W zadaniach 48.1.–48.2. spośród podanych opcji wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniającym lukę w zdaniu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 48.1. 0-1 pkt

I don't know where my father is. He (*może wciąż być*) at work.

- A. can soon be
- B. may still be
- C. has to be

Zadanie 48.2. 0-1 pkt

You work here, (*nieprawdaż*)?

- A. don't you
- B. aren't you
- C. won't you

Zadanie 49. 0-2 pkt

W zadaniach 49.1.–49.2. spośród podanych opcji (A–C) wybierz tę, która najlepiej oddaje sens wyróżnionego zdania lub części zdania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 49.1. 0-1 pkt

"I won't come to work this Sunday" said Bill.

- A. Bill refused to go to work that Sunday.
- B. Bill agreed to come to work that Sunday.
- C. Bill isn't allowed to come to work that Sunday.

Zadanie 49.2. 0-1 pkt

It's very important not to be late for a job interview.

- A. You don't need to be late
- B. You mustn't be on time
- C. You have to be on time

Zadanie 50. 0-2 pkt

Uzupełnij zdania 50.1.–50.2. Wykorzystaj w odpowiedniej formie wyrazy podane w nawiasach. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeśli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać zdania logiczne i gramatycznie poprawne. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie cztery wyrazy, wliczając w to wyrazy już podane.

Zadanie 50.1. 0-1 pkt

I (not/have) a holiday since I started working in this company.

Zadanie 50.2. 0-1 pkt

I usually finish work at 4 p.m. but at that time yesterday I (still/sit) in the office.

Zadanie 51. 0-2 pkt

W zadaniach 51.1.–51.2. wpisz pod numerem zadania wyraz, który poprawnie uzupełnia obydwa zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Zadanie 51.1. 0-1 pkt

.....

Tomorrow's meeting has to be put because the manager is ill. Let's meet in three days.

My job interview has been called because they've hired another candidate.

Zadanie 51.2. 0-1 pkt

.....

My boss told me to more effort at work.

I want to have a job where I can a lot of money.

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 52. 0-12 pkt

W trakcie zeszłych wakacji pracowałeś/pracowałaś dorywczo przez dwa miesiące. Było to dla ciebie bardzo cenne doświadczenie. We wpisie na swoim blogu:

- poinformuj czytelników, w jakim charakterze byłeś/byłaś zatrudniony/zatrudniona i w jaki sposób dostałeś/dostałaś tę pracę;
- napisz, czego obawiałeś/obawiałaś się przed rozpoczęciem pracy;
- opisz jedno zabawne wydarzenie, które miało miejsce w czasie twojej pracy;
- wytłumacz, dlaczego wakacyjna praca dla nastolatków jest dobrym pomysłem.

Napisz swoją wypowiedź w języku angielskim.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, tak aby osoba nieznająca polecenia w języku polskim uzyskała wszystkie wskazane w nim informacje. Pamiętaj, że długość wypowiedzi powinna wynosić od 100 do 150 wyrazów (nie licząc wyrazów podanych na początku wypowiedzi). Oceniane są: umiejętność pełnego przekazania informacji (5 punktów), spójność i logika wypowiedzi (2 punkty), zakres środków językowych (3 punkty) oraz poprawność środków językowych (2 punkty).

Hi everybody,

The holiday has just ended and I'm surely going to miss that. Why? Because for the first time in my life I was working during the summer.

Treść	Spójność i logika	Zakres środków językowych	Poprawność środków językowych	RAZEM
0-1-2-3-4-5	0-1-2	0-1-2-3	0-1-2	

5

Życie prywatne

Przed wykonaniem zadań na rozumienie ze słuchu i na rozumienie tekstów pisanych zapoznaj się z trudniejszymi słówkami użytymi w tych zadaniach.

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

advert – ogłoszenie
celebrity – celebryta
contain – zawierać
encourage – zachęcać
environment – środowisko
even though – mimo że
instead of – zamiast
issue – sprawa/kwestia
my treat – na mój koszt
specific – konkretny
wildlife – przyroda

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

attend – uczestniczyć
be supposed to – zakładać
come of age – osiągnąć pełnoletność
gather – zbierać się
go viral – stać się bardzo popularnym w internecie
gulp – przełykać ślinę
invitation – zaproszenie
kindergartner – przedszkolak
leave somebody hanging – pozostawić kogoś bez odpowiedzi
mumble – mamrotać
navy – granatowy
nowhere in sight – poza zasięgiem wzroku
recognize – rozpoznawać
scan – skanować/omiatać wzrokiem
scrambled eggs – jajecznica
sneakers – trampki
spring – skoczyć
suppose – przypuszczać
strap on – mocować/zakładać
swirl – zawijas
turn away – odrzucić
yell – krzyczeć

Rozmowa wstępna: czas: 2 min

Pytania dla egzaminującego:

- *Do you have a big or a small family? Tell me about it.*
- *How do you usually celebrate your birthday?*
- *What do you like to do in your free time?*
- *Do you have a pet? If not, would you like to have one?*

Zadanie 53. czas: 4 min

Twoja anglojęzyczna koleżanka została zaproszona na wesele w Polsce. W związku z tym, że nie była nigdy na takiej uroczystości, zadzwoniła do ciebie, żeby o tym porozmawiać.

Poniżej podane są cztery kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

- czas trwania uroczystości
- typowy przebieg uroczystości
- odpowiedni ubiór
- wybór prezentu

Rozmowę rozpoczyna egzaminujący.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, w jej trakcie egzaminujący może:

- poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii,
- grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie,
- dowiedzieć się od zdającego, czy pieniądze są dobrym prezentem na taką uroczystość,
- dowiedzieć się od zdającego, czy na weselu zazwyczaj się tańczy,
- poprosić zdającego o radę w kwestii ubioru.

Zadanie 54. czas: 3 min

Pytania dla egzaminującego:

1. *Is the girl enjoying herself?*
2. *What are the advantages of having a pet?*
3. *Describe a pet which you or somebody you know has.*

Zadanie 55. czas: 5 min

Spójrz na Zdjęcie 1, Zdjęcie 2 i Zdjęcie 3.

Zbliżają się twoje urodziny. Masz do wyboru trzy imprezy urodzinowe, które możesz zorganizować.

- Wybierz imprezę, która byłaby dla ciebie najbardziej odpowiednia, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe propozycje.

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zdjęcie 3.

Pytania dla egzaminującego:

Proszę zadać zdającemu dwa z poniższych pytań:

1. *Is it important to have a lot of friends? Why/why not?*
2. *Which is a better birthday present – a carefully chosen gift or some money? Why?*
3. *What are some advantages of getting older?*
4. *What, in your opinion, are the most important things which make a good family?*

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 56. 0-2 pkt

Usłyszysz dialog. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 56.1. 0-1 pkt

The boy

- A. makes the girl an offer.
- B. encourages the girl to take him somewhere.
- C. complains to the girl about things he has to do.

Zadanie 56.2. 0-1 pkt

The girl decides to

- A. go shopping instead of spending time in the cinema.
- B. watch the movie even though she's not a fan of it.
- C. spend some money on cinema tickets and snacks.

Zadanie 57. 0-5 pkt

Usłyszysz informacje na temat trzech czasopism. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu uzupełnij luki (57.1.–57.5.), tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens wysłuchanego tekstu. Luki należy uzupełnić w języku angielskim.

Title of the magazine	Ideal for children aged	What's inside?	What does Vicky like most about it?
Ranger Rick	7 to 12	games, jokes, stories and puzzles about wildlife and the environment	special issues about 57.1. from specific regions of the world
57.2.	8 to 15	information about horses and ponies, various tips and interviews with celebrity riders	57.3. which she collects
Skiping Stones	8 to 57.4.	student writings and works of art on 36 pages	there aren't any 57.5. inside

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 58. 0-3 pkt

Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy zdania. Wpisz w każdą lukę (58.1.–58.3.) literę, którą oznaczono brakujące zdanie (A–D), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

A BIRTHDAY PARTY SURPRISE

One Mexican father was in for a big surprise when he posted an invitation to his daughter's birthday party on his social media. **58.1.** The man said that he wouldn't turn away anyone who came to the birthday party. He also added that he had absolutely no idea why the post had become so popular. "**58.2.**" the man explained. Since so many people accepted his invitation and might attend the party, the man asked the police to come in order to control the potential chaos.

How many people will come? Well, it's not known but the party itself is definitely worth visiting. It's a celebration of the girl's 15th birthday. Such parties are very important events in Mexico because they mark the time when the girl comes of age. There are usually lots of guests (well, maybe not one million...) and the girl is dressed up in a fancy outfit, with a tiara on her head and a full make-up on her face. **58.3.** There will also be a choice of delicious food and even a horse race whose winner will receive \$500.

- A. I simply wanted to invite my family and maybe some people from my neighbourhood.
- B. At the event in question, three different bands will play live music.
- C. It's a normal situation because I wrote this post to invite as many people as I can.
- D. He thought it was only visible to his family but somehow the post went viral and over one million people have accepted the invitation.

Zadanie 59. 0-5 pkt

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl jedną z liter: A, B, C albo D.

"Monica" my dad shouted. "Hurry up or you'll be late for your first day!" It happened every year. Every year he used to shout it, expecting me to run to the dining room and be shocked by the huge breakfast he always prepared for the first day of school. I liked this tradition so I played along, running into the dining room with my school uniform and trainers already on. "Surprise!" dad said, springing from his hiding place under the stairs. "Thanks, dad", I laughed. He smiled at me. "Okay, Monica, finish your breakfast quickly. We can't be late to school. I'm sure Fiona's waiting for you there already." Dad's words made me nervous. I began to think about what I was going to tell Fiona. I didn't see her nor talked to her for the whole summer.

"Dad, can Fiona visit me after school today?" I asked.

He smiled. "Of course she can, honey."

I grabbed my new backpack – navy blue with black swirl designs. Fiona had the same one, except in green, her favourite colour. We picked them out before I left for California. I called Fiona three times before leaving, but she didn't answer.

Dad always gave me a lift to school on my first day. We pulled up to Greenfield School, queuing in the line of other vehicles, waiting to drop the children off at the big yard where they gathered before the first bell rang.

I scanned the sea of white-and-red uniforms for my matching schoolbag.

"Dad, Fiona isn't here," I said in a panicky voice. Fiona had always been first at school, sometimes an hour before anybody else showed up.

"I'm sure she'll come soon." Dad said over the steering wheel. "I have to go now. Don't forget to call me as soon as you return home."

He's right, I thought. Of course Fiona would come. She never missed a day of school. Yet, I still gulped as I approached other children. Everyone looked much older, everyone was much taller. I wondered if I changed too. Maybe Fiona did and I didn't recognise her.

The bell rang and students began entering the school building – first the kindergartners, then the first graders. Fiona's sister should have been with the fourth graders, but she was nowhere in sight. And her little brother...He was supposed to start kindergarten!

"Where are they?" I mumbled to myself.

Zadanie 59.1. 0-1 pkt

From the first paragraph we learn that Monica

- A. had known that her dad would prepare a special breakfast for her.
- B. didn't manage to get dressed before eating breakfast.
- C. spent all summer with Fiona.
- D. was hiding from her dad.

Zadanie 59.2. 0-1 pkt

During her holiday Monica

- A. bought a schoolbag similar to Fiona's.
- B. often talked to Fiona on the phone.
- C. didn't answer Fiona's phonecalls.
- D. left for California with Fiona.

Zadanie 59.3. 0-1 pkt

When Monica arrived at school, she

- A. wasn't surprised that Fiona wasn't there.
- B. spotted Fiona while sitting in the car.
- C. didn't recognize Fiona at first.
- D. couldn't find Fiona anywhere.

Zadanie 59.4. 0-1 pkt

From the text we learn that Fiona had a brother who

- A. was in class with Fiona.
- B. was in kindergarten.
- C. was in first grade.
- D. was in fourth grade.

Zadanie 59.5. 0-1 pkt

The story in the text ends

- A. at the end of the school day.
- B. during the last day of school.
- C. before the first lesson begins.
- D. in the middle of the school year.

Znajomość środków językowych

Zadanie 60. 0-2 pkt

Uzupełnij poniższe minidialogi (60.1.–60.2.). Wybierz spośród podanych opcji brakującą wypowiedź. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 60.1. 0-1 pkt

X: It's been great to meet you but I really must go now.

Y: Sure.

X: Great idea! Maybe next weekend?

- A. Nice to meet you.
- B. Let's catch up soon.
- C. It's been good talking to you.

Zadanie 60.2. 0-1 pkt

X: I've forgotten my pen.

Y: Not at all! Here you are.

- A. Would you mind if I borrowed yours?
- B. Can you lend me your pen?
- C. Do you have a spare pen?

Zadanie 61. 0-2 pkt

W zadaniach 61.1.–61.2. spośród podanych opcji wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniającym lukę w zdaniu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 61.1. 0-1 pkt

You (*powinieneś*) to be home before 6 p.m.

- A. should B. might C. ought

Zadanie 61.2. 0-1 pkt

Susan likes going to shopping malls (*sama*).

- A. on her own B. with her C. lonely

Zadanie 62. 0-2 pkt

W zadaniach 62.1.–62.2. spośród podanych opcji (A–C) wybierz tę, która najlepiej oddaje sens wyróżnionej części zdania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 62.1. 0-1 pkt

I **don't have enough** friends to organise a huge party.

- A. have less
B. have some
C. have too few

Zadanie 62.2. 0-1 pkt

I'm your best friend. You can always **count on** me.

- A. help
B. hope for
C. depend on

Zadanie 63. 0-2 pkt

Uzupełnij zdania 63.1.–63.2. Wykorzystaj w odpowiedniej formie wyrazy podane w nawiasach. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeśli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać zdania logiczne i gramatycznie poprawne. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie cztery wyrazy, wliczając w to wyrazy już podane.

Zadanie 63.1. 0-1 pkt

My aunt's coming to visit us next weekend. I'm so happy, I (not/see/she) for ages!

Zadanie 63.2. 0-1 pkt

I think my mother won't (mind/look) after my children this Saturday.

Zadanie 64. 0-2 pkt

W zadaniach 64.1.–64.2. wpisz pod numerem zadania wyraz, który poprawnie uzupełnia obydwa zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Zadanie 64.1. 0-1 pkt

.....

My best friend is married my cousin.

I try to be polite everybody, even the people who irritate me.

Zadanie 64.2. 0-1 pkt

.....

Mom, will you my hair? I'd like to have braids.

In our house my brother and I have to the dishes after dinner.

Treść	Spójność i logika	Zakres środków językowych	Poprawność środków językowych	RAZEM
0–1–2–3–4–5	0–1–2	0–1–2–3	0–1–2	

6

Żywnienie

Przed wykonaniem zadań na rozumienie ze słuchu i na rozumienie tekstów pisanych zapoznaj się z trudniejszymi słówkami użytymi w tych zadaniach.

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

affordable – niedrogi
 appliance – przyrząd/urządzenie
 break the routine – przełamać monotonię
 challenge oneself – stawiać sobie wyzwanie
 equipment – sprzęt/wyposażenie
 exciting – ekscytujący
 grocery store – sklep spożywczy
 housewarming present – prezent na parapetówkę
 ingredients – składniki
 inspiration – inspiracja
 prevent – zapobiegać
 pull out – wyciągnąć
 recipe – przepis
 require – wymagać
 research – badania
 salad chopper – krawalnica do warzyw
 source – źródło
 spice up – urozmaicić
 swap – zastąpić

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

all sorts of – wszystkie rodzaje
 ancient – starożytny
 appreciate – doceniać
 bladed weapon – broń z ostrzem
 cartridge – nabój/kaseta
 combination – połączenie
 compared to – w porównaniu z
 disapproval – dezaprobaty
 elite – elita/wyższe sfery
 evidence – dowód
 flavour – smak
 goal – cel
 grains – zboża/ziarna
 gravy – sos
 handle – uchwyt/rękojeść
 immediately – natychmiast
 inkjet printer – drukarka atramentowa
 mashed potatoes – tłuczone ziemniaki
 newcomer – debiutant
 path – droga/ścieżka
 popularize – popularyzować
 regardless – niezależnie
 relative – względny
 sample – próbować
 scoop – nabierać
 senses – zmysły
 set the table – nakryć do stołu
 two-pronged tools – narzędzia z dwoma zębami
 utensils – przybory
 wonder – zastanawiać się

Rozmowa wstępna: czas: 2 min

Pytania dla egzaminującego:

- *What food do you like most?*
- *Do you often eat out? Why/why not?*
- *Do you eat healthy food? Why/why not?*
- *Which country, in your opinion, has the best food? Why?*

Zadanie 66. czas: 4 min

Dostałeś/Dostałaś na urodziny od koleżanki voucher na lekcję gotowania prowadzoną przez profesjonalnego szefa kuchni. Postanowiłeś/Postanowiłaś wykorzystać ten voucher. Dzwonisz do szefa kuchni, żeby dowiedzieć się więcej na ten temat.

Poniżej podane są cztery kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

- termin lekcji i czas jej trwania
- miejsce przeprowadzenia lekcji
- liczba osób, które mogą jednocześnie uczestniczyć w lekcji
- przygotowywane potrawy

Rozmowę rozpoczyna egzaminujący.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, w jej trakcie egzaminujący może:

- poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii,
- grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie,
- poinformować zdającego, że lekcje organizowane są wyłącznie wieczorami,
- poinformować zdającego, że jedna lekcja trwa około trzech godzin,
- poinformować zdającego, że jest możliwość zorganizowania lekcji w domu zdającego,
- zapytać zdającego o jego ulubione potrawy,
- poinformować zdającego, że w ramach vouchera może zaprosić na lekcję jedną dodatkową osobę.

Zadanie 67. czas: 3 min

Pytania dla egzaminującego:

1. *What do you think the blond-haired man will do next?*
2. *Do you think it's better to eat out or at home? Why?*
3. *Tell us about a time when you ate something really delicious.*

Zadanie 68. czas: 5 min

Spójrz na Zdjęcie 1, Zdjęcie 2 i Zdjęcie 3.

Zaczęłeś/Zaczęłaś pracę w biurze, w którym codziennie od 12 do 13 jest przerwa na lunch. Pozostali pracownicy spędzają tę przerwę na różne sposoby.

- Wybierz najlepszy sposób spędzania przerwy na lunch i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe sposoby.

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zdjęcie 3.

Pytania dla egzaminującego:

Proszę zadać zdającemu dwa z poniższych pytań:

1. *Why is fast food so popular?*
2. *What can people do to improve their diets?*
3. *What do people mean when they say: "You are what you eat."?*
4. *Do you think food is becoming more or less safe to eat? Why?*

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 69. 0-4 pkt

Usłyszysz cztery wypowiedzi związane z tym, w jaki sposób można sprawić, że gotowanie nie będzie nudne. Do każdej wypowiedzi (69.1.–69.4.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

- A. Use more social media instead of cookbooks.
- B. Cookbooks can be a great source of inspiration.
- C. Break the routine while shopping for food.
- D. Cooking your favourite dish all the time can be exciting.
- E. Trying out new kitchen equipment can help with boredom.

69.1.	69.2.	69.3.	69.4.

Zadanie 70. 0-5 pkt

Usłyszysz rozmowę na temat przyjęcia. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu uzupełnij luki (70.1.–70.5.), tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens wysłuchanego tekstu. Luki należy uzupełnić w języku angielskim.

Who?	What food?
Sarah's 70.1.	hamburgers, cheese and buns
Brian's 70.2.	chips, salsa, salad and a veggie burger
Luke and Cindy	tomatoes from 70.3.
70.4.	lemonade, juice and ice water
Sarah	ice-cream and a homemade 70.5.

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 71. 0-3 pkt

Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy fragmenty. Wpisz w każdą lukę (71.1.–71.3.) literę, którą oznaczono brakujący fragment (A–D), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst.

Uwaga: jeden fragment został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

LICKABLE TV

Have you ever dreamt of tasting the food that you see on cooking shows or culinary programmes? Well, now you can.

One Japanese scientist has invented an amazing technology, that'll let you do that. **71.1.** In that way, we can use our sense of taste, while watching TV, in addition to just experiencing pictures and sounds.

The technology he used is quite complicated. The screen works a bit like an inkjet printer, but instead of ink cartridges it uses flavour cartridges. **71.2.** Then, the viewer can lick it to sample the taste. The scientist said: "**71.3.** Even while staying at your own home." The people who have already tried this invention say that chocolate which they had seen on the screen tasted like a sweet chocolate sauce. And what's the price of this invention? Well, it could cost about \$850.

- A. They spray a combination of flavours onto a thin layer of plastic.
- B. These ink cartridges were very easy to produce and aren't expensive at all.
- C. He built prototype TV screen, called TTTV (short for "Taste the TV") that you can lick.
- D. The goal is to make it possible for people to have the experience of something like eating at a fancy restaurant.

Zadanie 72. 0-5 pkt

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

THE HISTORY OF FORKS

Imagine that you're cooking a big meal. The turkey is baking, you've made the gravy and mashed potatoes, and now all that's left is to set the table.

As you place the plates and utensils around the table, you may start to wonder about how we came to have that all-important tool for eating called the fork. As it turns out, the fork is a relative newcomer to the table compared to the spoon and the knife.

Spoons have been around since the earliest days of human civilization. While the modern spoon with a long handle didn't come about immediately, shells and similarly-shaped objects were used as scoops to help eat grains and other foods. It wasn't until about a few thousand years ago that people began fashioning a handle onto a scoop.

Knives have also been around since prehistoric times. It was only natural that bladed weapons created to hunt animals would be used to slice it up into smaller pieces to eat.

Forks, on the other hand, are the babies of the utensil line-up. Even so, they've still been around since ancient Greece. The earliest forks weren't forks like we know them today, though. They were mainly two-pronged tools used to cook meats and serve foods.

When it came to eating food, people still mainly used their fingers instead of forks, like we do today. That changed slowly over time. Archeologists have found evidence of table forks being used in both ancient Egypt and China.

The fork's path to becoming something you put at the dinner table was not an easy one. Historians believe it made its way into Europe via Venice, Italy in the 11th century. As the story goes, a Byzantine princess married the leader of Venice, bringing a set of gold forks with her. The people of Venice, and especially the religious leaders of the day, did not appreciate the princess, thinking her to be arrogant. The princess is usually identified as either Theodora Anna Doukaina or Maria Argyropoulina. Regardless of which princess brought forks to Venice, it was clear that the forks were met with disapproval from the elite. When they were used, it was usually only for sticky foods that weren't convenient to eat with the fingers. All that changed in the 16th century when Catherine de Medici, wife of King Henry II, helped to popularize the fork in France, along with all sorts of other Italian things, during the Renaissance.

Zadanie 72.1. 0-1 pkt

From the first paragraph we learn that forks

- A. were always placed around the table.
- B. were used before knives were known.
- C. haven't been known for as long as the spoons are.

Zadanie 72.2. 0-1 pkt

The first spoons

- A. didn't have handles.
- B. were only made of shells.
- C. weren't used to eat grains.

Zadanie 72.3. 0-1 pkt

The forks from ancient Greece were NOT used to

- A. cook meats.
- B. serve foods.
- C. eat food.

Zadanie 72.4. 0-1 pkt

Which is true about the princess who brought forks to Europe?

- A. She came from Venice.
- B. She seemed a very modest person.
- C. Historians aren't sure who she was.

Zadanie 72.5. 0-1 pkt

In the 16th century

- A. forks finally became popular.
- B. forks were used only for sticky foods.
- C. forks still weren't known in France and Italy.

Znajomość środków językowych

Zadanie 73. 0-2 pkt

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę (73.1.–73.2.) jednym wyrazem, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów.

THE UGLIEST TOMATO COMPETITION

There are many unusual competitions all around the world. One of them takes place every yer in Tudela, Spain. Its rules are simple – farmers compete to win "the ugliest tomato" award.

Nobody really knows why some tomatos grow ugly. Some farmers believe that bees may be the reason for that. Bees take pollen **73.1.** one flower to another and maybe...something goes wrong sometimes.

Farmers in Tudela don't know whether their tomatoes will grow ugly or not. But when it happens – a **73.2.** of them bring their tomatoes to the competition. It's worth doing it, because of the prize – a yummy Spanish ham.

Zadanie 74. 0-2 pkt

W zadaniach 74.1.–74.2. spośród podanych opcji wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniającym lukę w zdaniu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 74.1. 0-1 pkt

Can you tell me (*gdzie mogę kupić*) fresh water melons?

- A. where can you buy
- B. where I can buy
- C. where can I buy

Zadanie 74.2. 0-1 pkt

(*nie wolno*) run in this restaurant.

- A. You shouldn't
- B. You mustn't
- C. You don't have to

Zadanie 75. 0-2 pkt

W zadaniach 75.1.–75.2. spośród podanych opcji (A–C) wybierz tę, która najlepiej oddaje sens wyróżnionego zdania lub części zdania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 75.1. 0-1 pkt

I think **there's no milk left** in the fridge.

- A. I think there's enough milk
- B. I don't think there's any milk
- C. I don't think we've run out of milk

Zadanie 75.2. 0-1 pkt

Nobody helped Henry bake this delicious cheesecake.

- A. Henry baked this delicious cheesecake by himself.
- B. Somebody baked this delicious cheesecake for Henry.
- C. Henry had some help in baking this delicious cheesecake.

Zadanie 76. 0-2 pkt

Uzupełnij zdania 76.1.–76.2. Wykorzystaj w odpowiedniej formie wyrazy podane w nawiasach. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeśli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać zdania logiczne i gramatycznie poprawne. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie cztery wyrazy, wliczając w to wyrazy już podane.

Zadanie 76.1. 0-1 pkt

This chicken doesn't look fresh. I (not/eat) it if I were you.

Zadanie 76.2. 0-1 pkt

Nobody at this party (try) my salad yet. Is something wrong with it?

Zadanie 77. 0-2 pkt

W zadaniach 77.1.–77.2. wpisz pod numerem zadania wyraz, który poprawnie uzupełnia obydwa zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Zadanie 77.1. 0-1 pkt

.....

You shouldn't eat fatty food all the time! Eat some fresh vegetables once in a

My mother was cooking dinner we were setting the table.

Zadanie 77.2. 0-1 pkt

.....

Do you where the nearest Chinese restaurant is?

Let's go to that vegan bistro, I its owner very well. The food which he makes is amazing.

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 78. 0-12 pkt

Do twojej szkoły przyjdzie niebawem kilkunastu uczniów z Anglii w ramach wymiany uczniowskiej. Nauczyciel poprosił twoją klasę o zorganizowanie spotkania powitalnego. Jesteś osobą odpowiedzialną za organizację tego spotkania. Napisz wiadomość na forum klasy. W wiadomości:

- przypomnij kolegom i koleżankom, jak wyglądało podobne spotkanie w zeszłym roku;
- zaproponuj czas i miejsce spotkania;
- poinformuj o dwóch atrakcjach, które chciałbyś/chciałabyś zorganizować w trakcie spotkania;
- poproś kolegów i koleżanki o pomoc w organizacji tego spotkania.

Napisz swoją wypowiedź w języku angielskim.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, tak aby osoba nieznająca polecenia w języku polskim uzyskała wszystkie wskazane w nim informacje. Pamiętaj, że długość wypowiedzi powinna wynosić od 100 do 150 wyrazów (nie licząc wyrazów podanych na początku wypowiedzi). Oceniane są: umiejętność pełnego przekazania informacji (5 punktów), spójność i logika wypowiedzi (2 punkty), zakres środków językowych (3 punkty) oraz poprawność środków językowych (2 punkty).

Hi everybody,

As you know, a group of English students is going to visit us soon and I'm responsible for organising the welcome meeting, since I organised one last year.

72

7

Zakupy i usługi

Przed wykonaniem zadań na rozumienie ze słuchu i na rozumienie tekstów pisanych zapoznaj się z trudniejszymi słówkami użytymi w tych zadaniach.

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

aisle – alejka
 approve of – zaakceptować
 divide – dzielić
 frustration – frustracja
 get sb involved – angażować kogoś
 grocery list – lista zakupów
 ground coffee – kawa mielona
 idea – pomysł
 item – pozycja (np. na liście zakupów)
 munch on something – chrupać coś
 reduce – zmniejszać
 roast – prażyć/upiec
 subscription service – subskrypcja/usługa polegająca na okresowym płaceniu za coś
 wander around – błąkać się/włóczyć się
 whole bean coffee – kawa ziarnista

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

abandoned – porzucony
 accommodate – pomieścić
 arrival – przybycie
 attraction – atrakcja
 available – dostępny
 breed – rasa (np. psa)
 cooperation – współpraca
 currently – obecnie
 customer – klient
 defrost – rozmrozić
 deliver – dostarczać
 destination – cel
 diver – nurek
 editing room – pomieszczenie do montażu
 ironing – prasowanie
 laundry – pranie
 luxurious – luksusowy
 mood – nastrój
 own – posiadać
 professional – zawodowy
 provide – zapewniać
 removal service – usługi przeprowadzkowe
 resemble – być podobnym do/przypominać
 safety – bezpieczeństwo
 several – kilka
 skyscraper – drapacz chmur
 solution – rozwiązanie
 stunning – oszałamiający
 sunken – zatopiony
 team – ekipa
 underground – podziemny

Rozmowa wstępna: czas: 2 min

Pytania dla egzaminującego:

- *How often do you go shopping?*
- *Do you prefer big or small shops?*
- *Do you like shopping online? Why/why not?*
- *Tell me about something you have bought recently. Why did you buy it?*

Zadanie 79. czas: 4 min

Wprowadziłeś/Wprowadziłaś się niedawno do nowego mieszkania. Musisz kupić łóżko do sypialni. Jesteś w salonie meblowym i rozmawiasz z jego pracownikiem.

Poniżej podane są cztery kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

- wygląd i wymiary łóżka
- koszt i termin transportu
- cena i możliwość zapłaty w ratach
- gwarancja i możliwość zwrotu

Rozmowę rozpoczyna egzaminujący.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, w jej trakcie egzaminujący może:

- poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii,
- grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie,
- poinformować zdającego, że sklep nie oferuje możliwość zapłaty w ratach,
- poinformować zdającego, że transport jest możliwy tylko w godzinach popołudniowych,
- poinformować zdającego, że transport i wniesienie są dodatkowo płatne,
- zapytać zdającego, na którym piętrze mieszka,
- poinformować zdającego, że łóżko objęte jest dwuletnią gwarancją,
- poinformować zdającego, że zakupione łóżko trzeba samodzielnie złożyć.

Zadanie 80. czas: 3 min

Pytania dla egzaminującego:

1. *How does the customer feel? What makes you think so?*
2. *Would you like to be a shop assistant? Why/why not?*
3. *Describe an event from your life when you'd bought something that you were disappointed with later on.*

Zadanie 81. czas: 5 min

Spójrz na Zdjęcie 1, Zdjęcie 2 i Zdjęcie 3.

Masz do wyboru trzy miejsca, w których możesz kupić warzywa i owoce.

- Wybierz miejsce, w którym najchętniej zrobiłbyś/zrobiłabyś zakupy, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe miejsca.

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zdjęcie 3.

Pytania dla egzaminującego:

Proszę zadać zdającemu dwa z poniższych pytań:

1. *Can shopping become an addiction? Why/why not?*
2. *Do you prefer to go shopping alone or with friends? Why?*
3. *What is your opinion on loyalty programs (such as collecting stamps or points)?*
4. *Do you think that supermarkets should be opened 24 hours a day? Why/why not?*

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 82. 0-5 pkt

Usłyszysz pięć wypowiedzi związanych z chodzeniem z dziećmi do sklepów. Do każdej wypowiedzi (82.1.–82.5.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–F). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

This person

- A. goes shopping often.
- B. chooses a particular time for shopping.
- C. feeds his/her kids before and during shopping.
- D. has the list made for him/her before he/she goes shopping.
- E. makes his/her kids look for some things from his/her shopping list.
- F. sends his/her kids to the shop instead of going there himself/herself.

82.1.	82.2.	82.3.	82.4.	82.5.

Zadanie 83. 0-2 pkt

Usłyszysz dialog. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 83.1. 0-1 pkt

As far as Ben's present is concerned, the man suggests

- A. asking Ben's wife for some details.
- B. buying him two different things.
- C. paying for a certain service.

Zadanie 83.2. 0-1 pkt

The man

- A. changes his opinion about the woman's idea.
- B. approves of the woman's idea immediately.
- C. rejects the woman's idea.

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 84. 0-4 pkt

Przeczytaj tekst, z którego usunięto cztery zdania. Wpisz w każdą lukę (84.1.–84.4.) literę, którą oznaczono brakujące zdanie (A–E), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

DEEP DIVE

Dubai is the proud holder of many world records. You can find the tallest skyscraper here, there's the world's largest shopping centre and the most luxurious hotel. **84.1.** It's called Deep Dive and its depth is 60 metres. You need more than 12 million litres of water to fill this pool. The temperature of water is pleasant 30° Celsius and thanks to that divers don't need thick wetsuits. Deep Dive is located underground, with a fancy restaurant nearby and some conference rooms to rent. **84.2.** This means that the pool may be rented by film-makers in order to shoot underwater scenes. The Prince of Dubai was the first visitor at Deep Dive. **84.3.** They were both very much impressed with what they'd seen.

Deep Dive has a website which encourages guests to explore a stunning underwater attraction, themed to resemble an abandoned sunken city. **84.4.** It may sound a bit dangerous for some, but there's no need to be afraid. Deep Dive has over 50 cameras installed for the divers' safety. They're also sound and light systems made to create various underwater moods. And the staff are all diving experts.

- A. It will take several dives to explore this city, which is "filled with adventure and wonder".
- B. Its website will probably open soon so everybody can find out more about it.
- C. There is also a film studio with an editing room.
- D. And now it also has the world's deepest dive pool.
- E. Actor Will Smith has also visited the pool.

Zadanie 85. 0-4 pkt

Przeczytaj wiadomość dotyczącą przeprowadzki. Uzupełnij luki (85.1.–85.4.) zgodnie z treścią ogłoszeń (A–C), tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać ich sens. Luki należy uzupełnić w języku polskim. W każdą lukę można wpisać maksymalnie cztery wyrazy.

Tekst A

We are professional cleaning team more than 8 years on this market and looking new customers for long term cooperation! You can call us any time and we will try to help you in best time for you.

Our services include:

- daily cleaning
- weekly cleaning
- laundry and ironing
- office cleaning (price will be discussed)

We also provide all cleaning equipment perfect for cleaning before moving out. The price depends on numbers of bathrooms and rooms. The fridge has to be defrost and we don't provide removal services.

Tekst B

Hey, I'm offering dog sitting and long walking in the forest. I'm available most of the time as I get plenty time off work. I currently have a puppy cocker spaniel who loves long walks, I also have a chihuahua but she is more a lady of leisure these days. I would love to welcome more dogs along as I love any breed and so does the pup! I don't keep my dogs in cages and they go everywhere I do. I have always owned dogs and I have a really big garden to accommodate them.

Tekst C

If you are looking for the perfect solution to make your move stress-free, then choose our company. The services we provide include:

- flat, house and office removals
- full packing/unpacking service
- IKEA and other big stuff shopping
- delivering items that did not fit inside your car

To book we will ask you to send a text message with date, time, departure and destination address.

If you live on a small road packed with cars all the time please make sure at least 30 minutes before our arrival that there is enough parking space – the van is 8 meters long.

Cześć Maciek,

mam nadzieję, że spakowałeś już wszystkie rzeczy i jesteś gotów do przeprowadzki. Ja zorganizowałam już prawie wszystko i piszę, żeby przekazać Ci parę ważnych informacji. Po pierwsze, dzwoniłam do firmy sprzątającej. Przyjadą we wtorek rano. Cena na szczęście nie była wysoka i zależała od **85.1.** Firma przeprowadzkowa przyjedzie około godziny 16. Musimy do nich zadzwonić przynajmniej pół godziny wcześniej i dać znać, czy na ulicy jest **85.2.** I najlepsze – pomyślałam, że przeprowadzka byłaby stresująca dla Twojego psa, więc wynajęłam dla niego opiekuna. Na imię ma Matt i ma **85.3.** psy. Może zabrać Twojego psa na spacer do lasu lub spędzić z nim czas w swoim dużym **85.4.**

Jeśli masz jakieś pytania – śmiało dzwoń!

Do zobaczenia we wtorek,

Ania

Znajomość środków językowych

Zadanie 86. 0-2 pkt

Uzupełnij poniższe minialogi (86.1.–86.2.). Wybierz spośród podanych opcji brakującą wypowiedź. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 86.1. 0-2 pkt

X: Are you ready to order?

Y:

- A. Here you are.
- B. Just for me, please.
- C. Give me a second, please.

Zadanie 86.2. 0-1 pkt

X: What do you think about this skirt?

Y:

X: You're right. Let's find a smaller one.

- A. It goes well with the blouse.
- B. The colour is too bright.
- C. It doesn't fit you.

Zadanie 87. 0-2 pkt

W zadaniach 87.1.–87.2. spośród podanych opcji wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniającym lukę w zdaniu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 87.1. 0-1 pkt

Who (chce) to go to the shopping centre with me?

- A. want
- B. wants
- C. won't

Zadanie 87.2. 0-1 pkt

I hope your car (*będzie naprawiony*) in two days.

- A. will be repairing
- B. will be repaired
- C. will repair

Zadanie 88. 0-2 pkt

W zadaniach 88.1.–88.2. spośród podanych opcji (A–C) wybierz tę, która najlepiej oddaje sens wyróżnionej części zdania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 88.1. 0-1 pkt

To my mind, paying by credit card is a much better option than paying by cash.

- A. As far as I'm concerned
- B. I don't suppose that
- C. I have an opinion

Zadanie 88.2. 0-1 pkt

Many people think that food prices are too high.

- A. It is believed
- B. They admitted
- C. Nobody knows

Zadanie 89. 0-2 pkt

Uzupełnij zdania 89.1.–89.2. Wykorzystaj w odpowiedniej formie wyrazy podane w nawiasach. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeśli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać zdania logiczne i gramatycznie poprawne. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie cztery wyrazy, wliczając w to wyrazy już podane.

Zadanie 89.1. 0-1 pkt

It's a pity you've moved to another city. I (miss/go) shopping with you.

Zadanie 89.2. 0-1 pkt

Whose wallet is that? It (not/belong) to me. Is it yours?

Zadanie 90. 0-2 pkt

W zadaniach 90.1.–90.2. wpisz pod numerem zadania wyraz, który poprawnie uzupełnia obydwa zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Zadanie 90.1. 0-1 pkt

.....

Can I by credit card?

If you're allergic you need to attention to the ingredients in the food you buy.

Zadanie 90.2. 0-1 pkt

.....

It's easy to find the florist. It's from the big bank.

I came a fantastic small café I got lost in the city once.

82

8

Podróżowanie i turystyka

Przed wykonaniem zadań na rozumienie ze słuchu i na rozumienie tekstów pisanych zapoznaj się z trudniejszymi słówkami użytymi w tych zadaniach.

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

additional – dodatkowy
amount – ilość
annoying – irytujący
cancellation fee – opłata za rezygnację
charge somebody (for something) – obciążyć kogoś
duplicate – kopia
emergency – nagły wypadek
insight – wgląd
involve – dotyczyć
mistake – pomyłka
treadmill – bieżnia

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

absorb – pochłaniać
acquaintance – znajomy
anchor – kotwiczyć
background – tło/środowisko
cause – przyczyna
coincidence – zbieg okoliczności
crawl – czołgać się
delay – opóźnienie
diverse – różnorodny
environment – środowisko
excitement – ekscytacja
fence – płot
go hand in hand with – iść w parze z
hanging bridge – most wiszący
immediate – natychmiastowy
impact – wpływ
intertwined – powiązany
metal grid – metalowa siatka
newfound – nowo odkryty
pond – staw
potential – potencjał/możliwości
responsibility – odpowiedzialność
runway – pas startowy
scenery – krajobraz
solidly – solidnie
spokesperson – rzecznik
support – podparcie
suspension bridge – most wiszący
tarmac – asfalt
thrill – dreszczyk emocji
unharmmed – bez szwanku
unlike – w przeciwieństwie do
venture – przedsięwzięcie
walkway – ścieżka/chodnik
white-water rafting – spływ górski

Rozmowa wstępna: czas: 2 min

Pytania dla egzaminującego:

- *Do you like travelling? Why/why not?*
- *Which country would you like to visit? Why?*
- *Which do you prefer – riding a car or a bike? Why?*
- *What is the most interesting place you've ever visited?*

Zadanie 92. czas: 4 min

Wkrótce odwiedzi cię anglojęzyczny znajomy/anglojęzyczna znajoma, który/która będzie gościć w Polsce po raz pierwszy. Chciałbyś/Chciałabyś zabrać go/ją na krótką, jednodniową wycieczkę. Przedstawiasz swoją propozycję podczas rozmowy telefonicznej.

Poniżej podane są cztery kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

- miejsce
- koszt
- posiłki
- dodatkowe atrakcje

Rozmowę rozpoczyna zdający.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, w jej trakcie egzaminujący może:

- poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii,
- grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie,
- spytać zdającego, jakie typowo polskie jedzenie poleca,
- poinformować zdającego, że nie lubi odwiedzać muzeów i galerii,
- poinformować zdającego, że całkowity koszt wycieczki nie może przekroczyć 300 zł.

Zadanie 93. czas: 3 min

Pytania dla egzaminującego:

1. *Where do you think the woman is going? What makes you think so?*
2. *What is the best means of transport to move around the city? Why?*
3. *Describe a situation from your life when you had to travel somewhere for a long time.*

Zadanie 94. czas: 5 min

Spójrz na Zdjęcie 1, Zdjęcie 2 i Zdjęcie 3.

Wyjeżdżasz z przyjaciółmi do innego miasta. Chcielibyście je zwiedzić w interesujący sposób.

- Wybierz sposób zwiedzania, który będzie dla was najbardziej odpowiedni, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe sposoby.

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zdjęcie 3.

Pytania dla egzaminującego:

Proszę zadać zdającemu dwa z poniższych pytań:

1. *What are the advantages of travelling alone?*
2. *What is the ideal length for a vacation trip? Why?*
3. *What form of transport is in your opinion the worst for the environment? Why?*
4. *Would you like to spend a few years travelling round the world? Why/why not?*

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 95. 0–4 pkt

Usłyszysz cztery rady związane z podróżowaniem. Do każdej wypowiedzi (95.1.–95.4.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–F). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: dwa zdania zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej wypowiedzi.

This person recommends

- A. using the Internet to learn about the place you'll be visiting.
- B. carrying a copy of your passport with you all the time.
- C. making sure you'll be able to use your credit cards.
- D. preparing duplicates of important documents.
- E. having a limited amount of money on you.
- F. paying by credit card instead of cash.

95.1.	95.2.	95.3.	95.4.

Zadanie 96. 0–4 pkt

Usłyszysz rozmowę recepcjonistki z gościem hotelowym. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu uzupełnij luki (96.1.–96.4.), tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens wysłuchanego tekstu. Luki należy uzupełnić w języku angielskim.

INFORMATION FOR HOTEL GUESTS

Breakfast served from **96.1.** to 9 a.m.

Gym is located **96.2.**, opened until 10 p.m.

Extra fees:

Wireless Internet – \$7.95/night

96.3. – \$10/night

Warning! There's a fee if you cancel your reservation on the same day. Cancellation fee is **96.4.** of the cost of the room!

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 97. 0-3 pkt

Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy zdania. Wpisz w każdą lukę (97.1.–97.3.) literę, którą oznaczono brakujące zdanie (A–D), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

THE TURTLE WHICH STOPPED THE AIRPLANES

Planes get cancelled or delayed for many reasons – sometimes due to the weather, sometimes there's a problem with the plane, and another time a passenger is late. At one Japanese airport, however, there was a completely different cause for the delay – a turtle which decided to go for a walk.

The airport had to be closed for some time because of a little turtle walking on the runway. The pilot of an A380 airplane, which was about to take off, spotted the animal. **97.1.** Finally, airport staff managed to locate the turtle and safely remove it from the runway. Luckily, it was unharmed.

The airport staff said that the turtle wandered from a nearby pond. It crawled under the airport fence, straight onto the runway. **97.2.** After all, it was warmer than usual at the airport for the time of year. After the turtle was caught, the A380 airplane could finally take off. **97.3.** It flew to the Okinawa and later the pilot said: "I didn't mind waiting and passengers had nothing against it, either. Turtles are seen as bringing good luck in Japan."

- A. Maybe the turtle decided to sunbathe.
- B. By coincidence, it was painted in a turtle design.
- C. But nobody believed him at first, so the plane flew away.
- D. There was an immediate search for it and it caused the delay of five flights.

Zadanie 98. 0-4 pkt

Przeczytaj tekst. Dobierz właściwy nagłówek (A–E) do każdej części tekstu (98.1.–98.4.). Wpisz odpowiednią literę w każdą lukę.

Uwaga: jeden nagłówek został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnej części tekstu.

4 REASONS WHY WE TRAVEL

98.1.

Whether it's learning a new language or learning about an area's history, travel allows us to get to know so many different things. We become educated in the diverse cultures and ways of life. We realize how our lives are intertwined and how we can impact one another.

98.2.

Travel provides a break from our daily lives. It provides us with adventure and excitement. When we venture to a new space or environment, we're intrigued by all the novel things that surround us. We forget (or even run away from) about our jobs, our classes, and all our other responsibilities.

98.3.

This goes hand in hand with our previous points, but travel allows us to see new things, whether it's an interesting place or a newfound favourite dish. We travel to not only see more of the world and the people in it, but to also find out more about ourselves in the process.

98.4.

Of course, we couldn't miss the next one on our list. After all, we love group travel! When you travel, you meet people of diverse backgrounds and experiences, and every single one of them has the potential to play an important role in your life, either as a soul mate or just an acquaintance.

- A. WE TRAVEL TO ESCAPE THE ROUTINE
- B. WE TRAVEL TO DISCOVER OURSELVES AND THINGS AROUND US
- C. WE TRAVEL TO MAKE NEW FRIENDS
- D. WE TRAVEL TO ABSORB KNOWLEDGE
- E. WE TRAVEL TO FIND A NEW PLACE TO LIVE

Zadanie 99. 0-3 pkt

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

THE WORLD'S LONGEST HANGING BRIDGE FOR WALKERS

Last week, a park in Arouca, Portugal opened a record-setting new bridge. Though it's quite high, it's the length of the bridge that has set a record. It's the world's longest hanging bridge for walkers – over five football fields long.

The 516 Arouca bridge runs between two mountains in Arouca Geopark in Portugal. The "516" in its name comes from the fact that it's 516 meters long. It's a suspension bridge, which means that it hangs between its two ends without any supports underneath. The builders say the bridge was inspired by suspension bridges built by the ancient Inca people in the Andes Mountains in South America.

Unlike the bridges of the Incas, which were made of grass, 516 Arouca is made mainly of metal. Strong steel cables run back from the bridge to the large supports which anchor the bridge at either end. The bridge cost \$2.8 million, and took over two years to complete. But even though the bridge is solidly made, it's still a little scary to walk on. The sides and bottom of the bridge are built with a metal grid that's easy to see through. At its highest point, the bridge is 175 meters off the ground. Far, far below is the Paiva River, which is a popular spot for white-water rafting.

Arouca Geopark is well-known for its beautiful natural scenery and the many outdoor activities that can be done there. There are famous rock formations and waterfalls. Along the Paiva River, there's an 8-kilometer wooden walkway for hiking and viewing the scenery and wildlife.

City leaders think the bridge could attract people for a lot of different reasons. Some might come for the scenery. Others might come to see how the bridge was built. But perhaps most will come to enjoy the safe, but scary experience of walking across. If you walk quickly, it's possible to cross the bridge in less than 10 minutes. But many people will want to take their time to enjoy the scenery – and the thrill.

Zadanie 99.1. 0-1 pkt

The bridge did NOT take a part of its name from

- A. its length.
- B. its height.
- C. its location.

Zadanie 99.2. 0-1 pkt

The bridge is mainly made of

- A. grass.
- B. steel.
- C. wood.

Zadanie 99.3. 0-1 pkt

Which is true about the place where the bridge was built?

- A. There scenery isn't particularly unique.
- B. There aren't many wild animals there.
- C. The cars don't drive across the bridge.

Znajomość środków językowych

Zadanie 100. 0-2 pkt

Uzupełnij poniższe minidialogi (100.1.–100.2.). Wybierz spośród podanych opcji brakującą wypowiedź. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 100.1. 0-1 pkt

X: The train arrives at platform eight.

Y: Which platform was it?

- A. Sorry, I didn't catch that.
- B. You won't catch that.
- C. I've caught that train.

Zadanie 100.2. 0-1 pkt

X: I have to leave now. Lily is waiting for me.

Y: Of course.

- A. Off you go!
- B. Run away!
- C. Go back!

Zadanie 101. 0-2 pkt

W zadaniach 101.1.–101.2. spośród podanych opcji wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniającym lukę w zdaniu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 101.1. 0-1 pkt

(Czy możesz mi pomóc) with this suitcase, please?

- A. Are you going to help me
- B. Must you help me
- C. Can you help me

Zadanie 101.2. 0-1 pkt

I'm afraid I don't know where (jest najbliższy przystanek autobusowy).

- A. is there a bus stop near here
- B. the nearest bus stop is
- C. is the nearest bus stop there

Zadanie 102. 0-3 pkt

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę (102.1.–102.3.) jednym wyrazem, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów.

A SCARY WALK

Are you afraid of heights? If yes, walking across the footbridge above the River Paiva in Portugal might not be a good idea. Why? Because the footbridge, which **102.1.** built in 2016, is one of the longest of its kind. It's 516 metres long and about 100 people can cross it **102.2.** the same time. But it's **102.3.** the length that makes this footbridge unique. It's the fact that the bottom of the bridge is transparent – which means that you can see right through it! Also, you can feel it moving gently while you're on it. Would you walk across such a bridge?

Zadanie 103. 0-2 pkt

Uzupełnij zdania 103.1.–103.2. Wykorzystaj w odpowiedniej formie wyrazy podane w nawiasach. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeśli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać zdania logiczne i gramatycznie poprawne. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

Zadanie 103.1. 0-1 pkt

It's getting late. It's high time (we/order) a taxi home.

Zadanie 103.2. 0-1 pkt

I think Roger is a bit scared before his flight. He (not/use) flying.

Zadanie 104. 0-2 pkt

W zadaniach 104.1.–104.2. wpisz pod numerem zadania wyraz, który poprawnie uzupełnia obydwa zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Zadanie 104.1. 0-1 pkt

.....

Let's a taxi to the city centre.

Wow! The view from this mountain is incredible. Come here, you need to a look!

Zadanie 104.2. 0-1 pkt

.....

The guided tours in this museum take every day at 10 a.m.

Don't forget to put the passport back in its Don't leave it here.

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 105. 0-12 pkt

Właśnie wróciłeś/wróciłaś z zagranicznej wycieczki. We wpisie na swoim blogu:

- napisz, gdzie pojechałeś/pojechałaś i dlaczego zdecydowałeś/zdecydowałaś się na wyjazd właśnie tam;
- przedstaw jeden problem, który pojawił się w trakcie wycieczki, i napisz, w jaki sposób go rozwiązałeś/rozwiązałaś;
- opisz miejsce, które wywarło na tobie duże wrażenie;
- zarekomenduj czytelnikom bloga odwiedzenie miejsca, w którym przebywałeś/przebywałaś.

Napisz swoją wypowiedź w języku angielskim.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, tak aby osoba nieznająca polecenia w języku polskim uzyskała wszystkie wskazane w nim informacje. Pamiętaj, że długość wypowiedzi powinna wynosić od 100 do 150 wyrazów (nie licząc wyrazów podanych na początku wypowiedzi). Oceniane są: umiejętność pełnego przekazania informacji (5 punktów), spójność i logika wypowiedzi (2 punkty), zakres środków językowych (3 punkty) oraz poprawność środków językowych (2 punkty).

Hi everybody,

I've just come back from a wonderful trip. I spent a week in the most amazing place ever!

9

Kultura

Przed wykonaniem zadań na rozumienie ze słuchu i na rozumienie tekstów pisanych zapoznaj się z trudniejszymi słówkami użytymi w tych zadaniach.

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

accommodation – zakwaterowanie
 age bracket – przedział wieku
 arrange – ułożyć/ustawić
 consider – rozważać
 diffused light – rozproszone światło
 explore – badać/eksplorować
 guideline – wytyczna
 hesitate – wahać się
 horizontally – poziomo
 landscape – krajobraz
 means of transport – środek transportu
 neighbourhood – sąsiedztwo
 occur – mieć miejsce/pojawiać się
 prestigious – prestiżowy
 require – wymagać
 semi-transparent – półprzezroczysty
 split – dzielić
 unusual – niezwykły
 vertically – pionowo
 viewer's preferences – preferencje widza
 warm tone – ciepły ton/ciepła barwa

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

alternative – alternatywny
 analyse – analizować
 artwork – dzieło malarskie
 auctioned off – sprzedany na aukcji
 bidding – licytacja
 bone – kość
 certain – pewny
 environment – środowisko
 exhibit – eksponat
 explain – wytłumaczyć
 extremely – niezmiernie
 fermented – sfermentowany
 float – unosić się
 founder – założyciel
 gross – obrzydliwy
 include – zawierać
 owner – właściciel
 protein – białko
 rare – rzadki
 reach – osiągnąć/dotrzeć do
 report – sprawozdanie
 research – badania
 savior – zbawca
 sight – wzrok
 source – źródło
 warty pig – świnia brodawkowata

Rozmowa wstępna: czas: 2 min

Pytania dla egzaminującego:

- *Have you ever read a book in a foreign language? Would you like to?*
- *Do you enjoy going to theatre? Why/why not?*
- *How often do you go to art galleries?*
- *What's the greatest film you've ever seen?*

Zadanie 106. czas: 4 min

Twoja anglojęzyczna koleżanka przyjeżdża wkrótce do Polski. Nie lubi odwiedzać muzeów i galerii, ty jednak chcesz ją przekonać do zmiany zdania i odwiedzić wraz z nią takie miejsce.

Poniżej podane są cztery kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

- miejsce i powód jego wyboru
- atrakcje w tym miejscu
- czas i koszt wizyty
- sposób dojazdu

Rozmowę rozpoczyna zdający.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, w jej trakcie egzaminujący może:

- poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii,
- grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie,
- poinformować zdającego, że nie lubi sztuki nowoczesnej,
- poinformować zdającego, że odwiedzi z nim muzeum/galerię jedynie wtedy, gdy cena za wizytę będzie niska,
- poinformować zdającego, że nie chciałby/chciałaby spędzić w muzeum/galerii więcej niż trzy godziny.

Zadanie 107. czas: 3 min

Pytania dla egzaminującego:

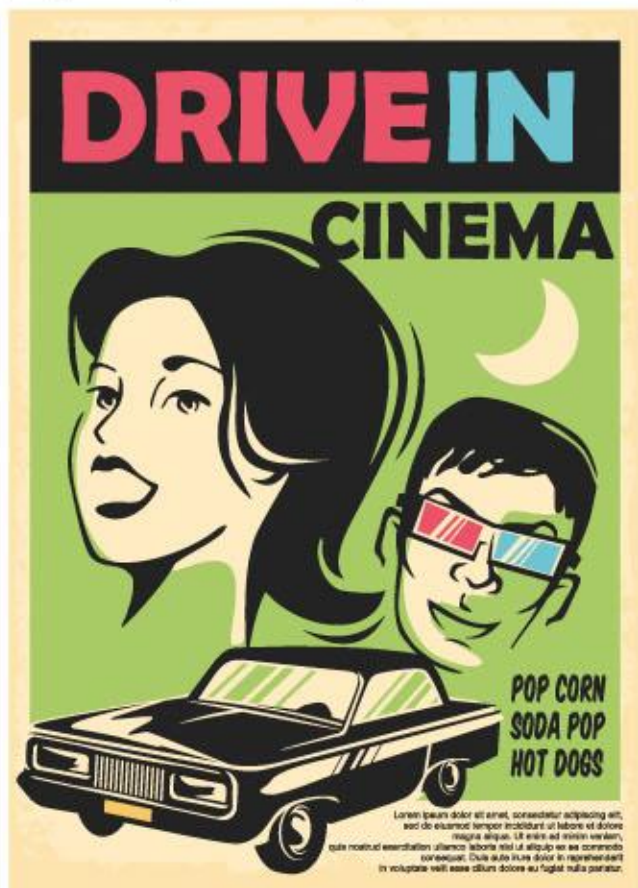
1. *Are the people enjoying themselves?*
2. *What are the advantages of playing a musical instrument?*
3. *Describe a situation when you or somebody you know went to a music concert.*

Zadanie 108. czas: 5 min

Spójrz na Plakat 1, Plakat 2 i Plakat 3.

Wkrótce odwiedzi cię kuzyn z Anglii. Postanowiłeś/Postanowiłaś, że jednego wieczoru wybieriecie się razem do kina. Spójrz na trzy plakaty i na ich podstawie:

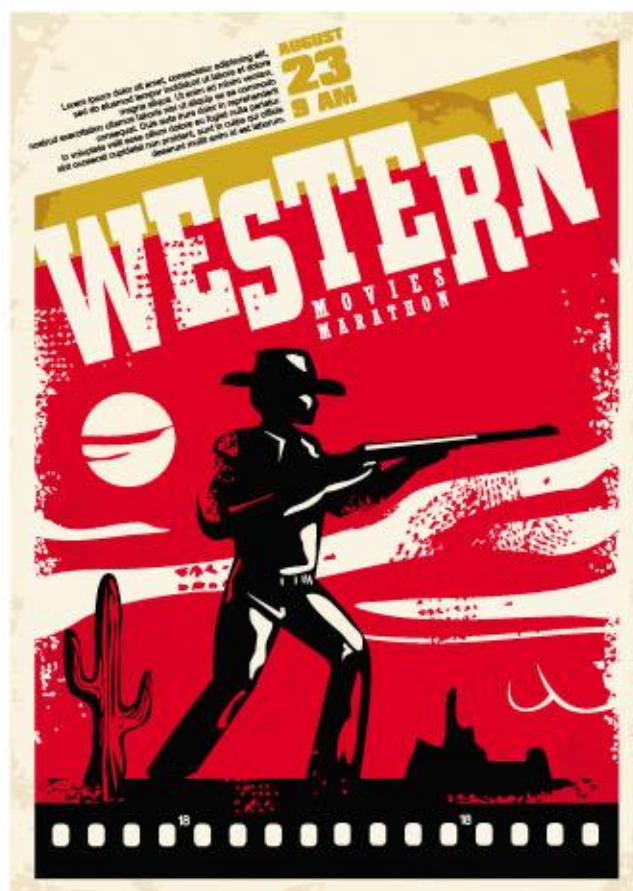
- Wybierz seans filmowy, który będzie dla was najbardziej odpowiedni, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe seanse.

Plakat 1.

Plakat 2.

Plakat 3.

Pytania dla egzaminującego:

Proszę zadać zdającemu dwa z poniższych pytań:

1. *Why have TV series become so popular recently?*
2. *Do you think music is getting better or worse nowadays?*
3. *Which is better when it comes to watching foreign movies – dubbing or subtitles? Why?*
4. *How important is it to study art at school? Why?*

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 109. 0-4 pkt

Usłyszysz cztery wypowiedzi związane z fotografowaniem. Do każdej wypowiedzi (109.1.–109.4.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

This person

- A. explains what a correct photograph should look like.
- B. usually takes three photos of the same object.
- C. photographs during certain times of the day.
- D. explains how he/she creates good portraits.
- E. chooses interesting subjects to photograph.

109.1.	109.2.	109.3.	109.4.

Zadanie 110. 0-5 pkt

Usłyszysz informacje na temat warsztatów artystycznych. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu uzupełnij luki (110.1.–110.5.), tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens wysłuchanego tekstu. Luki należy uzupełnić w języku angielskim.

INFORMATION ABOUT TEXAS ART PROJECT

THE JUNIOR CAMP

- ideal for children aged 9–13
- focuses on acting, **110.1.** and dancing

THE SENIOR CAMP

- ideal for children aged 14–18
- focuses on filmmaking, acting, musical and technical **110.2.** and songwriting

Limited number of participants!

Time: two weeks at **110.3.** of July

Included: accommodation and **110.4.**

Not included: **110.5.**

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 111. 0-3 pkt

Przeczytaj trzy teksty związane z malarstwem. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Tekst A

Scientists have recently reported finding a very old painting on a cave wall in Indonesia. The painting shows a wild pig which looks similar to an animal known as the warty pig, which still lives in Indonesia today. The painting was found by an archeology student. The cave where it was found is on the island of Sulawesi, and is extremely difficult to reach. That may help explain why it was never discovered before. Tests show that the painting is at least 45,500 years old, but may be thousands of years older. Another picture of a pig was also found in the cave. It's not clear who created it because it is older than any human bones that have ever been found in Sulawesi.

Zadanie 111.1. 0-1 pkt

Which is true about the discovered painting?

- A. We know who the author of the painting was.
- B. It is easy to get to the place where the painting is located.
- C. Scientists are not sure what the exact age of the painting is.

Tekst B

On Monday, police in Naples, Italy, recovered a 500-year-old painting that had been stolen from a museum. The picture is called "Salvator Mundi" (Savior of the World) and is believed to have been painted by Giacomo Alibrandi, a student of Leonardo da Vinci. The painting is a copy of a da Vinci painting by the same name. The da Vinci version sold for \$450 million in 2017. At the time, it was the most expensive painting ever sold. The police found the painting in the closet of an apartment. The owner of the apartment has been arrested.

Zadanie 111.2. 0-1 pkt

From the text we don't learn

- A. who the painting was stolen by.
- B. where the painting has been found.
- C. what the name of the painting was.

Tekst C

Last week, a rare picture drawn by Hergé, the creator of the Tintin comic books, sold for \$3.8 million. That set a new record for the most expensive comic book artwork in the world. Hergé is the name used by Belgian artist Georges Remi. Hergé created the drawing for the front of his 1936 book, "The Blue Lotus". The book tells the story of a young reporter called Tintin, his dog Snowy, and their adventures in China. In the picture, Tintin and Snowy are hiding in a large vase while a huge red dragon floats above them. The painting is extremely rare. When the picture was auctioned off, it only took seconds for the bidding to pass \$2 million.

Zadanie 111.3. 0-1 pkt

In the text we can find

- A. the life story of a comic book artist.
- B. the description of a certain picture.
- C. the prices of different comic books.

Zadanie 112. 0-4 pkt

Przeczytaj tekst, z którego usunięto cztery fragmenty. Wpisz w każdą lukę (112.1.–112.4.) literę, którą oznaczono brakujący fragment (A–E), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst.

Uwaga: jeden fragment został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

DISGUSTING FOOD MUSEUM

You can find different museums all around the world. **112.1.** It's called Disgusting Food Museum and it has recently opened in Sweden. It will let people think why they hate or love certain foods. They may also find out about alternative food sources.

The owner of the museum explained why he had decided to open it. He's a vegetarian and he was researching the impact meat had on the natural environment. **112.2.** People think it's gross to eat them, but the museum owner hopes he can make people think again and, maybe, convince them to try eating bugs.

The museum will challenge our senses of smell, touch, sight and taste. And what can you find there? **112.3.** However, people from other parts of the world find it completely normal and eat it often. The exhibits include food like spiders or fermented fish. **112.4.** "What we believe to be disgusting is only cultural." he added.

- A. He then thought about other sources of protein, like insects.
- B. The museum owner said we could all eat any food, but our culture teaches us what food is not tasty.
- C. There is food from around the world that some people find "disgusting".
- D. And there are several such museums in different parts of the world.
- E. The latest one to open may make you think whether you really want to eat dinner.

Znajomość środków językowych

Zadanie 113. 0-2 pkt

Uzupełnij poniższe minidialogi (113.1.–113.2.). Wybierz spośród podanych opcji brakującą wypowiedź. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 113.1. 0-1 pkt

X: Theatre is the best form of entertainment!

Y: Cinema is much better!

- A. I suppose you're right.
- B. You've got a point there.
- C. You can't actually mean that.

Zadanie 113.2. 0-1 pkt

X: How about going to a jazz concert on Friday?

Y:

X: Oh, that's too bad. Well, maybe another time.

- A. I've got something else going on.
- B. With pleasure.
- C. Absolutely.

Zadanie 114. 0-2 pkt

W zadaniach 114.1.–114.2. spośród podanych opcji wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniającym lukę w zdaniu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 114.1. 0-1 pkt

There aren't (*żadnych*) interesting films in the cinema.

- A. much
- B. any
- C. no

Zadanie 114.2. 0-1 pkt

My friend said (*że już widział*) the performance at the Royal Theatre.

- A. he had already seen
- B. he did already see
- C. he has already seen

Zadanie 115. 0-2 pkt

W zadaniach 115.1.–115.2. spośród podanych opcji (A–C) wybierz tę, która najlepiej oddaje sens wyróżnionej części zdania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 115.1. 0-1 pkt

It's my job to organise this event.

- A. I have to look after
- B. I deal with the organisation
- C. I'm responsible for organising

Zadanie 115.2. 0-1 pkt

Did you know that The Matrix **was first shown in cinemas** in 1999?

- A. first turned out
- B. first turned on
- C. first came out

Zadanie 116. 0-2 pkt

Uzupełnij zdania 116.1.–116.2. Wykorzystaj w odpowiedniej formie wyrazy podane w nawiasach. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeśli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać zdania logiczne i gramatycznie poprawne. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie cztery wyrazy, wliczając w to wyrazy już podane.

Zadanie 116.1. 0-1 pkt

If (she/get) the part in this show, she will probably become famous.

Zadanie 116.2. 0-1 pkt

Yesterday I (finish/watch) the last episode of this TV series. It was great!

Zadanie 117. 0-2 pkt

W zadaniach 117.1.–117.2. wpisz pod numerem zadania wyraz, który poprawnie uzupełnia obydwa zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Zadanie 117.1. 0-1 pkt

.....

My cousin is a famous actor but let's it a secret.

You need to quiet! We're in the theatre!

Zadanie 117.2. 0-1 pkt

.....

This author has written thousands of love to his wife.

I have a problem reading these two Are they 'p' and 'd' or 'q' and 'b'?

102

10

Sport

Przed wykonaniem zadań na rozumienie ze słuchu i na rozumienie tekstów pisanych zapoznaj się z trudniejszymi słówkami użytymi w tych zadaniach.

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

actually – właściwie/rzeczywiście
 addition – dodatek
 beneath – pod
 benefit – korzyść
 consistently – konsekwentnie
 escalator – ruchome schody
 hand weights – ciężarki ręczne
 improve – poprawiać
 likewise – podobnie
 lunges – wypady
 push-ups – pompki
 regret – żałować
 schedule – harmonogram
 spin the pedals – kręcić pedałami
 squats – przysiady
 tempting – kuszący

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

admire – podziwiać
 amazed – zdumiony
 annoyance – irytacja
 concentration – koncentracja
 confidence – pewność siebie
 couch – kanapa
 countless – niezliczony
 direction – kierunek
 disaster – katastrofa
 distance – odległość
 distracted – rozkojarzony
 distraction – rozproszenie/zakłócenie
 enjoyment – przyjemność
 escape – uciec
 flat tire – przebita opona
 frighten – przestraszyć
 gear – sprzęt
 get motivated – zmotywować się
 in spite of – pomimo/mimo że
 muscle – mięsień

notice – zauważać
 otherwise – w przeciwnym razie
 outdoors – na zewnątrz
 partway – w połowie drogi
 pressure – ciśnienie
 require – wymagać
 rough – ciężki
 round the block – dookoła przecznicy
 section – odcinek
 spoil – psuć
 steep – stromy
 suddenly – nagle
 suggestion – sugestia
 surroundings – otoczenie
 take a year off – wziąć rok wolnego
 till – do (momentu)
 unassisted – bez niczyjej pomocy
 vast – olbrzymi
 weekday – dzień roboczy
 weigh – ważyć

Rozmowa wstępna: czas: 2 min

Pytania dla egzaminującego:

- *Do you like doing sports? Why/why not?*
- *What do you usually do on P.E. classes at school?*
- *What is your favourite sport to watch? Why?*
- *Who is your favourite sportsman? Why?*

Zadanie 119. czas: 4 min

Niedawno brałeś/brałaś udział w zawodach sportowych. Rozmawiasz na ten temat ze swoim anglojęzycznym kolegą – wielkim fanem sportu.

Poniżej podane są cztery kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

- rodzaj zawodów i czas ich trwania
- twoje przygotowania do uczestnictwa w zawodach
- problem, który pojawił się podczas zawodów
- twoje osiągnięcie sportowe w trakcie zawodów

Rozmowę rozpoczyna zdający.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, w jej trakcie egzaminujący może:

- poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii,
- grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie,
- spytać zdającego, gdzie odbywały się zawody,
- spytać zdającego, czy spełnił swoje oczekiwania co do wyniku zawodów,
- wyrazić zdziwienie, że zdający nie wygrał zawodów.

Zadanie 120. czas: 3 min

Pytania dla egzaminującego:

1. *What have the women been just doing?*
2. *Are you good at sport? Why/why not?*
3. *Describe a sports event which you enjoyed watching.*

Zadanie 121. czas: 5 min

Spójrz na Zdjęcie 1, Zdjęcie 2 i Zdjęcie 3.

Twój przyjaciel jest fanem rekreacji na świeżym powietrzu. Wraz z grupą znajomych chcecie kupić mu prezent na urodziny – możliwość skorzystania z jednej z poniższych atrakcji.

- Wybierz atrakcję, która będzie dla niego najbardziej odpowiednia, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe atrakcje.

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zdjęcie 3.

Pytania dla egzaminującego:

Proszę zadać zdającemu dwa z poniższych pytań:

1. *Are sport stars good role models for teens? Why/why not?*
2. *Why do people watch sports?*
3. *Do you think there should be more P.E. classes at school? Why/why not?*
4. *Why are some people not interested in sports?*

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 122. 0–4 pkt

Usłyszysz cztery wypowiedzi związane z ćwiczeniami. Do każdej wypowiedzi (122.1.–122.4.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

- A. FIND A REALLY NICE GYM
- B. GET A SPECIAL PIECE OF FURNITURE
- C. LOOK FOR A WORKOUT YOU ACTUALLY ENJOY
- D. GO ON FOOT WHEREVER AND WHENEVER YOU CAN
- E. INCORPORATE WORKOUT INTO YOUR DAILY ROUTINE

122.1.	122.2.	122.3.	122.4.

Zadanie 123. 0–4 pkt

Usłyszysz informacje na temat roweru stacjonarnego. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu uzupełnij luki (123.1.–123.4.) w wiadomości, tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens wysłuchanego tekstu. Luki należy uzupełnić w języku angielskim.

Hi Jane,

Have you already bought a stationary bike? If not, I've just found something for you. It's called Bodymind

123.1. and it's a fantastic stationary bike (it even has a **123.2.**so you can join virtual classes). It combines riding a bike with different body movements.

It's not cheap, because you have to pay \$2,500 for the bike and the **123.3.** costs \$40 a month. And you also need special **123.4.**and hand weights. I know it may sound like a lot of money, but believe me – it's worth it!

Mary

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 124. 0-4 pkt

Przeczytaj tekst. Dobierz właściwy nagłówek (A–F) do każdej części tekstu (124.1.–124.4.). Wpisz odpowiednią literę w każdą lukę.

Uwaga: dwa nagłówki zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej części tekstu.

BENEFITS OF HIKING

Hiking is more than just walking from point A to point B (or in most cases point A back to point A) and here's why you should clear some space this weekend and get outdoors.

124.1.

Hiking requires much more concentration and is much better exercise than the treadmill at the gym, as you have to think about every step, especially on steep sections of a trail. You will find yourself working out muscles you never knew you had. Plus you will be so distracted that you won't even notice your legs getting tired.

124.2.

What may look like a boring forest from the highway as you drive past, might be really amazing once you get there. Opening your eyes and being aware of your surroundings can let you experience things that you might not otherwise see, hear, smell or touch if you stayed at home on the couch.

124.3.

While going for a walk or a run round the block is an option, there will always be cars, noise and distractions ready to spoil that enjoyment. But getting out on the hiking trail may include the vast open space, peaceful quiet, no modern world annoyances or an enclosed forest. Being able to stop on top of the hill and just seeing the views below is one simple luxury that not many get to enjoy these days.

124.4.

With all the weekday pressures we face these days, it can be hard to get motivated and plan activities at the weekends. With kids it becomes a much harder challenge, but if you are lucky enough to have young ones then why not get them outdoors and show them the beauty of nature?

- A. YOU'LL BE AMAZED AT WHAT YOU'LL FIND
- B. HIKING BURNS A LOT OF CALORIES
- C. REMEMBER NOT TO GET LOST
- D. PLAN YOUR HIKE CAREFULLY
- E. A GREAT FAMILY ACTIVITY
- F. ESCAPE THE CITY LIFE

Zadanie 125. 0-5 pkt

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl jedną z liter: A, B, C albo D.

ROUND THE WORLD CHARLIE MAKES IT HOME

Charlie Condell has finished a record-setting bike trip around the world. The 18-year-old completed the trip in 248 days in spite of having his bicycle stolen partway through the trip.

Last July, Charlie left his home in Bristol, England, planning to become the youngest person from Great Britain to bike around the world. He was taking a year off before going to university and he liked the idea of the challenge.

To set a round-the-world biking trip record, a person must travel in one direction and start and end in the same place. They must travel the distance around the world – 40,072 kilometers. They are allowed to fly and take boats, but most of the trip must be completed on a bike.

Charlie's trip was "unassisted", so he didn't have anyone traveling with him to help him. He carried his own gear and camped out most nights, except when he was very tired and needed a break.

Charlie loved his bike, which he named "Colin". Colin didn't weigh much, which made it easier for Charlie to put in long days with lots of miles. Some days Charlie covered as many as 200 kilometers.

It was often rough going and Charlie had many hard times. He had to deal with rain, wind, bad drivers, and countless flat tires. He says the trip taught him patience and gave him confidence. "There's very little which truly frightens me anymore," he says.

In spite of the hard times, Charlie's record of the trip – a website full of pictures and notes – shows a young man having the time of his life. He made friends all along the way. And 103 days into the trip, Charlie suddenly needed the help of many friends. After biking over 17,700 kilometers through Europe, Asia, and Australia, a disaster struck. Charlie woke up one morning to find that his bike and all of his gear had been stolen. The stolen bike was a big blow for Charlie, but he didn't quit. After Charlie wrote about the stolen bike on his website, he made the news around the world. Offers of help poured in. He soon had new clothes and a new bike and was on his way again.

Charlie continued on through Australia and New Zealand, arriving in America on January 19. His goal was to be back in Bristol before March 20, when he turns 19. Before Charlie's ride, the youngest British person to bike around the world was Tom Davies. He was 19 when he made his trip and it took him only 147 days.

Charlie arrived back in Europe on March 2, landing in Spain. On March 11, well before his birthday, he returned to the Clifton Bridge in Bristol, England – the same spot he started his trip from nine months before.

Charlie will start college in autumn, but he's also making plans for a new adventure. For anyone planning to take on their own challenge, Charlie has a suggestion: "Just step out of the door and keep on going till you've made it."

Zadanie 125.1. 0-1 pkt

Before his bike trip, Charlie

- A. lived in Bristol.
- B. had his bike stolen.
- C. began studies at the university.
- D. wasn't a fan of such a challenge.

Zadanie 125.2. 0-1 pkt

If you want to set a round-the-world biking trip record you mustn't

- A. use a boat.
- B. fly an airplane.
- C. take any breaks.
- D. end in a different place than the one you began in.

Zadanie 125.3. 0-1 pkt

Charlie's first bike

- A. was very heavy.
- B. was a present from Colin.
- C. wasn't used during rainy days.
- D. had to be replaced with another one.

Zadanie 125.4. 0-1 pkt

Charlie finished his bike trip

- A. in a longer amount of time than Tom Davies had.
- B. nine months later than he had expected.
- C. after his nineteenth birthday.
- D. at the beginning of autumn.

Zadanie 125.5. 0-1 pkt

The author of the text

- A. warns readers of various dangers of riding a bike alone.
- B. encourages readers to buy good bikes.
- C. talks about his/her amazing bike trip.
- D. presents somebody's achievement.

Znajomość środków językowych

Zadanie 126. 0-2 pkt

Uzupełnij poniższe minialogi (126.1.–126.2.). Wybierz spośród podanych opcji brakującą wypowiedź. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 126.1. 0-1 pkt

X: I can't run in this heat. Let's take a break.

A. I'm boiling.

Y: Sure. Would you like some cold water?

B. It's freezing.

C. It's just right.

Zadanie 126.2. 0-1 pkt

X: I don't know how to use this piece of gym equipment.

A. Let me have a go.

Y: I think I've used something similar before.

B. Me neither.

C. Let him go.

Zadanie 127. 0-2 pkt

W zadaniach 127.1.–127.2. spośród podanych opcji wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniającym lukę w zdaniu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 127.1. 0-1 pkt

(*Umiiałem pływać*) when I was four years old.

A. I could swim

B. I was swimming

C. I might swim

Zadanie 127.2. 0-1 pkt

I will go running to the forest (*jeśli nie*) it starts to rain.

A. if

B. unless

C. although

Zadanie 128. 0-2 pkt

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę (128.1.–128.2.) jednym wyrazem, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów.

SKIING IN AFRICA

Many tourists from all around the world who **128.1.** Africa relax on white sandy beaches lined with palm trees or go on safaris to see wild animals. However, some people go skiing in Africa. Surprisingly, five mountain ranges in Africa have enough snow for skiing. One such place is Lesotho, **128.2.** you can ski and snowboard in the glorious sunshine. It is a very special experience that around 15,000 people come to every year.

Zadanie 129. 0-2 pkt

Uzupełnij zdania 129.1.–129.2. Wykorzystaj w odpowiedniej formie wyrazy podane w nawiasach. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeśli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać zdania logiczne i gramatycznie poprawne. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie cztery wyrazy, wliczając w to wyrazy już podane.

Zadanie 129.1. 0-1 pkt

Which team sport (Mark/prefer) ? Basketball or football?

Zadanie 129.2. 0-1 pkt

This time tomorrow I (watch) a football game.

Zadanie 130. 0-2 pkt

W zadaniach 130.1.–130.2. wpisz pod numerem zadania wyraz, który poprawnie uzupełnia obydwa zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Zadanie 130.1. 0-1 pkt

.....

Let's started. I promise you'll enjoy these exercises.

On your marks, set, go!

Zadanie 130.2. 0-1 pkt

.....

Ben! I'm here! You can the ball to me!

Our P.E. teacher makes us take tests from the history of sport. Sadly, I didn't the last test and I have to retake it.

11

Zdrowie

Przed wykonaniem zadań na rozumienie ze słuchu i na rozumienie tekstów pisanych zapoznaj się z trudniejszymi słówkami użytymi w tych zadaniach.

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

appointment – spotkanie/wizyta (np. u lekarza)
 dehydration – odwodnienie
 get caught up in – utknąć w/zaplątać się w
 hydrating – nawilżający/nawadniający
 liquid – płyn
 quench thirst – ugasić pragnienie
 rash – wysypka
 recognise – rozpoznawać
 sip – popijać
 tasteless – bez smaku
 thirsty – spragniony
 ultimately – ostatecznie
 water content – zawartość wody

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

add – dodawać
 advise – doradzać
 blink – mrugać
 cave – jaskinia
 clue – wskazówka/podpowiedź
 cough – kaszel/kaszeleć
 damp – wilgotny
 disappear – znikać
 drugstore – apteka
 edible – jadalny
 effective – skuteczny
 explore – badać
 ginger – imbir
 handle – radzić sobie z
 improve – polepszać
 instead – zamiast
 involved in – zaangażowany w
 keep track of time – śledzić czas
 movement – ruch
 no sense of time – brak poczucia czasu
 outside – na zewnątrz
 pedalling – pedałowanie
 remedy – remedium/lekarstwo
 researcher – badacz
 resistant – odporny
 schedule – harmonogram
 sleep pattern – rytm snu
 soothe – łagodzić
 step out – wyjść
 sunlight – światło słoneczne
 superbug – superbakteria (bakteria odporna na antybiotyki)
 swallow – połykać
 tent – namiot
 treatment – leczenie/terapia
 unusual – niezwykły
 within – w trakcie

Rozmowa wstępna: czas: 2 min

Pytania dla egzaminującego:

- *Do you have a healthy diet?*
- *Do you exercise enough?*
- *How much sleep do you get? Do you think it's enough?*
- *What do you do when you have a bad cold?*

Zadanie 132. czas: 4 min

Twoja anglojęzyczna koleżanka prowadzi bardzo niezdrowy tryb życia i chciałaby to zmienić. Prosi cię o poradę w tej kwestii. Rozmawiasz z nią na ten temat.

Poniżej podane są cztery kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

- sugerowana dieta
- aktywność fizyczna
- odpoczynek
- stres

Rozmowę rozpoczyna egzaminujący.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, w jej trakcie egzaminujący może:

- poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii,
- grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie,
- spytać zdającego, w jaki sposób się mniej stresować,
- poinformować zdającego, że jego ulubione potrawy to frytki i pizza,
- poinformować zdającego, że chciałby rozpocząć jakąś aktywność fizyczną, która nie wymaga dużych nakładów finansowych,
- zasugerować zdającemu wspólne ćwiczenia fizyczne,
- poinformować zdającego, że pije dużo słodkich napojów gazowanych.

Zadanie 133. czas: 3 min

Pytania dla egzaminującego:

1. *In your opinion, what is going to happen next?*
2. *What should people do to stay healthy?*
3. *Describe an event from your life when you had a small health problem.*

Zadanie 134. czas: 5 min

Spójrz na Plakat 1, Plakat 2 i Plakat 3.

Poproszono cię o zorganizowanie szkolnej kampanii promującej zdrowy styl życia. Masz do wyboru trzy plakaty, które rozwieszisz w swojej szkole.

- Wybierz plakat, który będzie najbardziej odpowiedni do takiej kampanii, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe plakaty.

Plakat 1.

Plakat 2.

Plakat 3.

Pytania dla egzaminującego:

Proszę zadać zdającemu dwa z poniższych pytań:

1. Do you think that people are healthier now than they were 50 years ago? Justify your answer.
2. How do you understand the saying: "Laughter is the best medicine."?
3. Do you think that computers are bad for people's health? In what ways?
4. What are the advantages and disadvantages of being a vegetarian?

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 135. 0-4 pkt

Usłyszysz cztery wypowiedzi związane z odwodnieniem. Do każdej wypowiedzi (135.1.–135.4.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

This person advises

- A. sipping regularly.
- B. eating hydrating food.
- C. saying no to drinks other than water.
- D. drinking 8 glasses of water a day.
- E. finding out how much water you need.

135.1.	135.2.	135.3.	135.4.

Zadanie 136. 0-2 pkt

Usłyszysz rozmowę telefoniczną. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 136.1. 0-1 pkt

The woman

- A. wants to meet Roger.
- B. will be late for work.
- C. has a health problem.

Zadanie 136.2. 0-1 pkt

The woman is

- A. at home.
- B. in the office.
- C. in the forest.

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 137. 0-3 pkt

Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy fragmenty. Wpisz w każdą lukę (137.1.–137.3.) literę, którą oznaczono brakujący fragment (A–D), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst.

Uwaga: jeden fragment został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

HONEY

British doctors have some new advice and recommendations for people with cough. They're suggesting not to go to the doctor for treatment. **137.1.** In most cases those two things will work and people won't need any antibiotics. The doctors also said that very often, a cough will improve on its own and you should get better in two weeks even if you don't take anything. They say that antibiotics don't do much to make a cough disappear.

Moreover, people use antibiotics too much and this can be negative. **137.2.** This may lead to the creation of so-called "superbugs" which can be extremely dangerous to our health.

Honey, on the other hand, is very effective in soothing a sore throat and making other symptoms vanish. A hot drink, such as tea, with honey is a traditional remedy for sore throat and cough. **137.3.** They often hate the taste of medicine but adore the taste of honey.

- A. People also add ginger or lemon to it. Using honey may also be better for children with coughs.
- B. Instead, people who have a cough ought to eat or drink honey, or get some medicine from a chemist's.
- C. They say people have recently started going to the doctors very often.
- D. Many viruses and bacteria are becoming resistant to them, so they are becoming less effective.

Zadanie 138. 0-4 pkt

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl jedną z liter: A, B, C albo D.

PEOPLE LEAVE CAVE AFTER 40-DAY EXPERIMENT

Last Saturday, 15 people stepped out of a cave in France, blinking in the sunlight. As part of an experiment, they had spent the last 40 days underground, with no sense of time other than their own sleep patterns.

The "Deep Time" experiment was run by the Human Adaptation Institute (HAI). The HAI is led by Christian Clot, an explorer and researcher who also took part in the experiment.

Mr. Clot was joined by seven other men and seven women who entered Lombrives cave in mid-March. Lombrives cave is one of the largest caves in Europe. It's about 39 kilometers long, and has large, open rooms. The experiment was designed to help answer some big questions, such as: How do humans handle things when they are put in a completely new and unusual situation?

The 15 people lived inside the dark cave for 40 days with no connection to the outside world. It was cool inside the cave – about 10 degrees Celsius, and the air was very damp. The campers slept in tents. If they wanted light, they had to make it themselves by pedalling on a special bike. They had to get all of their water themselves by pulling it up from a well deep below the cave.

One of the most important parts of the Deep Time experiment was exploring how our brains keep track of the time when there are no outside clues, like clocks or the movement of the sun. The campers were told to sleep and eat whenever they felt like it. Over time, different people developed different schedules. Because there were no clocks, they counted the days based on how many times they had slept. That didn't match up with time in the outside world. When the 40-day experiment was over, most people thought they'd been in the cave for about 30 days. One man thought that only 23 days had passed.

During their time in the cave, the campers took on different small jobs and projects. Seeing how they worked together was another part of the experiment. For many campers, working on group projects was especially hard, since it was very difficult to set meeting times.

Thirty scientists were involved in the Deep Time study. All of the campers were given a series of tests before they ever went into the cave. They were also studied while they were in the cave. Their sleep patterns were recorded. Each person also swallowed a tiny thermometer, which sent their temperature back to a computer.

Last Friday, scientists entered the cave to let the people know the experiment was almost over. They gave the campers more tests as they cleaned up the cave. Finally, at 10:30 in the morning, the campers – wearing sunglasses to protect their eyes – were taken outside to see sunlight for the first time in 40 days. Most people enjoyed the experience. Many were happy to have had a break from their normally busy lives. And two-thirds of the campers said they wished they had a few more days in the cave.

Zadanie 138.1. 0-1 pkt

Christian Clot didn't

- A. work in the Human Adaptation Institute.
- B. spend 40 days underground.
- C. design a certain experiment.
- D. live in the cave alone.

Zadanie 138.2. 0-1 pkt

Which is true about the cave, where the experiment took place?

- A. It's located in the U.S.A.
- B. It's a very spacious place.
- C. The air inside is extremely dry.
- D. You can see bright sunlight in some parts of it.

Zadanie 138.3. 0-1 pkt

The people who took part in the experiments had problems with

- A. finding water.
- B. having their temperature checked.
- C. realising how many days had passed.
- D. waking up to the sound of the alarm clocks.

Zadanie 138.4. 0-1 pkt

When the people left the cave, they

- A. had to cover their eyes.
- B. went for some tests immediately.
- C. were glad the experiment had finished.
- D. went back the next day in order to clean it.

Znajomość środków językowych

Zadanie 139. 0-2 pkt

Uzupełnij poniższe minidialogi (139.1.–139.2.). Wybierz spośród podanych opcji brakującą wypowiedź. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 139.1. 0-1 pkt

X: I think I've broken my nose. It hurts!

Y:

- A. How awful!
- B. It depends.
- C. Go for it!

Zadanie 139.2. 0-1 pkt

X: Do you feel better today?

Y: I'm afraid not.

- A. I'm sorry to hear that.
- B. But thanks for asking.
- C. You're welcome.

Zadanie 140. 0-2 pkt

W zadaniach 140.1.–140.2. spośród podanych opcji wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniającym lukę w zdaniu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 140.1. 0-1 pkt

This vegetable lasagne looks (*tak zdrowo*)! And it's really delicious.

- A. such healthy
- B. so healthily
- C. so healthy

Zadanie 140.2. 0-1 pkt

I'll call you (*jak tylko*) I finish exercising.

- A. as soon as
- B. before
- C. until

Zadanie 141. 0-2 pkt

W zadaniach 141.1.–141.2. spośród podanych opcji (A–C) wybierz tę, która najlepiej oddaje sens wyróżnionej części zdania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 141.1. 0-1 pkt

You have a bad cold. **You must stay at home** until Monday.

- A. You are allowed to stay at home
- B. You don't need to leave home
- C. You mustn't leave home

Zadanie 141.2. 0-1 pkt

You **should** take an aspirin if you have a headache.

- A. had better
- B. would rather
- C. will be able to

Zadanie 142. 0-2 pkt

Uzupełnij zdania 142.1.–142.2. Wykorzystaj w odpowiedniej formie wyrazy podane w nawiasach. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeśli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać zdania logiczne i gramatycznie poprawne. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie cztery wyrazy, wliczając w to wyrazy już podane.

Zadanie 142.1. 0-1 pkt

My mother often (suffer/migraine)

Zadanie 142.2. 0-1 pkt

I have to phone my mother to (ask/her/buy) me some cough syrup at the chemist's.

Zadanie 143. 0-2 pkt

W zadaniach 143.1.–143.2. wpisz pod numerem zadania wyraz, który poprawnie uzupełnia obydwa zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Zadanie 143.1. 0-1 pkt

.....

I it hard to get up early. I like waking up at 11 a.m.

Have you seen my gloves? I can't them anywhere!

Zadanie 143.2. 0-1 pkt

.....

If you have a cold, some hot tea with honey and lemon will you good.

I'm so tired that I just want to lie in bed and nothing.

Tworzenie wypowiedzi pisemnej

Zadanie 144. 0-12 pkt

W twojej szkole odbył się Tydzień Zdrowia. W ramach tego wydarzenia twoja szkoła zorganizowała spotkanie z pewną osobą. We wpisie na swoim blogu:

- napisz, kim z zawodu była zaproszona osoba;
- zrelacjonuj przebieg spotkania;
- wyraż swoją pozytywną opinię o tym spotkaniu i ją uzasadnij;
- podaj dwa przykłady na to, co ty robisz, aby być zdrowym/zdrową.

Napisz swoją wypowiedź w języku angielskim.

Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, tak aby osoba nieznająca polecenia w języku polskim uzyskała wszystkie wskazane w nim informacje. Pamiętaj, że długość wypowiedzi powinna wynosić od 100 do 150 wyrazów (nie licząc wyrazów podanych na początku wypowiedzi). Oceniane są: umiejętność pełnego przekazania informacji (5 punktów), spójność i logika wypowiedzi (2 punkty), zakres środków językowych (3 punkty) oraz poprawność środków językowych (2 punkty).

Hi everybody,

As you probably know, our school organised a Health Week. The competitions and lectures were so much fun, and I attended a very interesting meeting.

Treść	Spójność i logika	Zakres środków językowych	Poprawność środków językowych	RAZEM
0-1-2-3-4-5	0-1-2	0-1-2-3	0-1-2	

12

Nauka i technika

Przed wykonaniem zadań na rozumienie ze słuchu i na rozumienie tekstów pisanych zapoznaj się z trudniejszymi słówkami użytymi w tych zadaniach.

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

appearance – wygląd
appropriate – odpowiedni
condition – stan
firmly – mocno
hands-on – praktyczny
housed – mieszczący się w
in coordination with – w porozumieniu z
orbital mechanics – astrodynamika
outer space – kosmos
savings – oszczędności
set up the financing – określić sposób zapłaty
simulation – symulacja
take out a loan – wziąć pożyczkę

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

aircraft – pojazd latający
as opposed to – w przeciwieństwie do
crew – załoga
cruising speed – stała prędkość
downtown – centrum miasta
emergency – nagły wypadek
engine – silnik
flight controller – kontroler lotu
founder – założyciel
height – wysokość
junk – śmieć
keep up with – nadążyć za
leak – wyciekać/wyciek
major – poważny
outer – zewnętrzny
pleasant – przyjemny
range – zasięg
repair kit – zestaw naprawczy
scientific – naukowy
vehicle – pojazd

Rozmowa wstępna: czas: 2 min

Pytania dla egzaminującego:

- *When did you first use the Internet?*
- *At what age should children get their first smartphone?*
- *How often do you shop online?*
- *What's your favourite website?*

Zadanie 145. czas: 4 min

Twój znajomy jest fanem gadżetów elektronicznych. Wkrótce będzie miał urodziny i chcesz kupić mu jakiś gadżet jako prezent urodzinowy. Postanowiłeś/Postanowiłaś kupić go wspólnie z anglojęzyczną koleżanką, z którą wybieracie się na imprezę urodzinową znajomego. Rozmawiasz z nią o tym.

Poniżej podane są cztery kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

- rodzaj prezentu
- koszt prezentu
- czas i miejsce kupna prezentu
- sposób wręczenia prezentu

Rozmowę rozpoczyna egzaminujący.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, w jej trakcie egzaminujący może:

- poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii,
- grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie,
- poinformować zdającego, że całkowity koszt prezentu nie może przekroczyć 500 zł,
- zasugerować zdającemu kupno prezentu online,
- zasugerować zdającemu, żeby kupić prezent jak najszybciej,
- poinformować zdającego, że opaska mierząca aktywność fizyczną to dobry pomysł na prezent.

Zadanie 146. czas: 3 min

Pytania dla egzaminującego:

1. *How do the listeners feel? What makes you think so?*
2. *Would you like to spend some time in such a place? Why/why not?*
3. *Tell us about a situation when you or somebody you know had a problem with an electronic device.*

Zadanie 147. czas: 5 min

Spójrz na Zdjęcie 1, Zdjęcie 2 i Zdjęcie 3.

Twoja klasa ma zorganizować szkolną kampanię mającą na celu uświadomienie uczniom niebezpieczeństw czyhających w internecie. Jesteś odpowiedzialny/odpowiedzialna za wybór plakatów promujących tę kampanię.

- Wybierz plakat, który będzie najbardziej odpowiedni do takiej kampanii, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe plakaty.

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zdjęcie 3.

Pytania dla egzaminującego:

Proszę zadać zdającemu dwa z poniższych pytań:

1. *Do you think that playing computer games is a waste of time? Why/Why not?*
2. *In your opinion, what are the disadvantages of electric cars?*
3. *Do you think teenagers nowadays are addicted to their phones? Why/why not?*
4. *Would you like a computer to control your house for you? Why/why not?*

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 148. 0-3 pkt

Usłyszysz rozmowę dwóch przyjaciół. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 148.1. 0-1 pkt

The woman asks the man if he

- A. thinks the price of the car is appropriate.
- B. could check the condition of the car.
- C. enjoys the appearance of the car.

Zadanie 148.2. 0-1 pkt

How will the woman pay for the car?

- A. She'll take out a loan from the bank.
- B. She'll borrow the money from the man.
- C. Her parents will help her with paying for the car.

Zadanie 148.3. 0-1 pkt

The man offers to

- A. meet the woman later in the day.
- B. talk to the seller instead of her.
- C. drive the woman to the seller.

Zadanie 149. 0-3 pkt

Usłyszysz ciekawą ofertę spędzenia wolnego czasu. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu uzupełnij luki (149.1.–149.3.), tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens wysłuchanego tekstu. Luki należy uzupełnić w języku angielskim.

Have you seen the "Space Camp" family film and would like to experience a bit of outer space on Earth? If yes, come to Huntsville, Alabama! It doesn't matter how old you are – the space camp is great fun both for adults and children.

Our Adult Astronaut training program lasts for **149.1.** and comes with fantastic attractions. You'll learn about NASA missions, pilot the Orion Capsule and even do a **149.2.** "....." on International Space Station modules. But that's not all! After finishing the adult space camp, you'll get a chance to become an **149.3.** for just \$150!

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 150. 0–4 pkt

Przeczytaj tekst, z którego usunięto cztery zdania. Wpisz w każdą lukę (150.1.–150.4.) literę, którą oznaczono brakujące zdanie (A–E), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

A CLEVER SOLUTION

Do you know what the International Space Station is? **150.1.** It was first put into space in 1998.

Two weeks ago, NASA informed ISS astronauts that the air was slowly leaking from the station. Immediately, five astronauts started looking for the leak. Astronaut Alexander Gerst found it. And how did he solve the problem? **150.2.** Luckily, it was barely 2 millimetres wide. It was not a major emergency, but it definitely needed repairing.

So, what exactly might have happened? **150.3.** It travels at around 28,000 kph, so even a tiny object hitting it can cause much damage.

American and Russian flight controllers worked together with the ISS crew to fix the hole. Cosmonaut Sergey Prokopyev used a repair kit to get the job done - it had some „space tape” and a special kind of glue. **150.4.** He said: “The crew are healthy and completely safe. We have much air left in the ISS reserves.”

- A. Nobody really knows why it has started moving so fast recently.
- B. A NASA official said the crew on the ISS aren’t in any danger anymore.
- C. The ISS is a large satellite that scientists live in to do scientific experiments.
- D. Well, NASA said a small piece of space trash or a small meteorite may have hit the ISS.
- E. He simply used the easiest and most effective way of stopping any leak – he put his finger over the hole!

Zadanie 151. 0–3 pkt

Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy fragmenty. Wpisz w każdą lukę (151.1.–151.3.) literę, którą oznaczono brakujący fragment (A–D), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst.

FLYING CARS?

It’s extremely hard to follow all the latest technology, especially when something that used to be science fiction becomes a fact. For many years, we have enjoyed watching films about the future with cars that can fly. **151.1.** The flight was 90 kilometres long and took only 35 minutes.

The AirCar was designed by a company called Klein Vision. A company founder informed the public: “AirCar is no longer just a concept.” He said AirCar flew at the height of 2,500 metres and the speed of 185 kilometres per hour. This is how science fiction became reality.

The AirCar is a road-legal car, which means everybody can use it. **151.2.** He landed at Bratislava Airport, pushed one button to turn the aircraft into a sports car and drove it into the city centre. He said the flight was “normal” and “really nice”. But that’s not all. **151.3.** And it will be a four-seater as opposed to the two-seater that was tested.

- A. A newer, more powerful AirCar is being worked upon now. It will have a cruising speed of 300 kilometres per hour and a range of one thousand kilometres.
- B. But there are some companies that have recently started to test drive such cars and the results are amazing. Also, the flying cars look really cool!
- C. This week, we saw a real one. A prototype flying AirCar completed a test flight between a regional airport in Slovakia and an airport in Bratislava.
- D. It transforms into an aircraft in less than three minutes. The company’s owner flew and landed the vehicle on its test flight.

Znajomość środków językowych

Zadanie 152. 0-3 pkt

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę (152.1.–152.3.) jednym wyrazem, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów.

THE SAME CHARGER FOR ALL DEVICES?

Different devices often have different chargers. It's very problematic, because you have to remember which charger goes **152.1.** a which device. Because of that, people in the European Union **152.2.** more than 2 billion euros on chargers every year. So, the officials want to introduce a new law – which will say that all smartphones, tablets and other devices will have to have the same charger. In that way, everything will be easier and it will also be better **152.3.** the environment. Will the new law be introduced? Well, we'll see. Many companies aren't happy with that idea because it means lower profits.

Zadanie 153. 0-2 pkt

W zadaniach 153.1.–153.2. spośród podanych opcji wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniającym lukę w zdaniu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 153.1. 0-1 pkt

(Czy będziesz w stanie) to repair this coffee machine tomorrow?

- A. Would you
- B. Do you have
- C. Will you be able

Zadanie 153.2. 0-1 pkt

I'm afraid my printer has (zepsuła się) again.

- A. broken down
- B. broken up
- C. given up

Zadanie 154. 0-2 pkt

W zadaniach 154.1.–154.2. spośród podanych opcji (A–C) wybierz tę, która najlepiej oddaje sens wyróżnionego zdania lub części zdania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 154.1. 0-1 pkt

Take your phone in case I need to call you.

- A. I might call you so take your phone.
- B. If you take your phone, I will surely call you.
- C. You have to call me once you get your phone.

Zadanie 154.2. 0-1 pkt

The science programme **will start very soon.**

- A. has just started
- B. is about to start
- C. is being started

Zadanie 155. 0-2 pkt

Uzupełnij zdania 155.1.–155.2. Wykorzystaj w odpowiedniej formie wyrazy podane w nawiasach. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeśli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać zdania logiczne i gramatycznie poprawne. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie cztery wyrazy, wliczając w to wyrazy już podane.

Zadanie 155.1. 0-1 pkt

Unfortunately, I can't (afford/buy) a new phone this year.

Zadanie 155.2. 0-1 pkt

I wish I (be/scientist) Unfortunately, I am a sales assistant.

Zadanie 156. 0-2 pkt

W zadaniach 156.1.–156.2. wpisz pod numerem zadania wyraz, który poprawnie uzupełnia obydwie zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Zadanie 156.1. 0-1 pkt

.....

The night was extremely cold and in the morning I couldn't my car.

The scientists want to the experiment tomorrow and finish it in two weeks.

Zadanie 156.2. 0-1 pkt

.....

I need to carry this heavy equipment into the garage. Will you me a hand, Mark?

My mum will me some money for a new computer. I'll give it back once I get my paycheck.

Treść	Spójność i logika	Zakres środków językowych	Poprawność środków językowych	RAZEM
0–1–2–3–4–5	0–1–2	0–1–2–3	0–1–2	

13

Świat przyrody

Przed wykonaniem zadań na rozumienie ze słuchu i na rozumienie tekstów pisanych zapoznaj się z trudniejszymi słówkami użytymi w tych zadaniach.

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

accompany – towarzyszyć
 blistering high – strasznie wysoki
 casserole – zapiekanka
 even though – mimo że
 involve – wiązać się z
 look forward to – czekać ze zniecierpliwieniem
 mashed potatoes – tłuczone ziemniaki
 moisture – wilgoć
 piles of leaves – stosy liści
 ranging from – począwszy od
 reach the ocean – docierać do oceanu
 refreshing – orzeźwiający
 soil – gleba
 stew – gulasz
 worldwide – światowy

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

along with – razem z
 at some point – w którymś momencie
 bunch – grono/wiązka
 celebrate – obchodzić
 challenge – wyzwanie
 earn – zasłużyć sobie
 entire – cały
 experience – doświadczenie
 freeze – zamrażać
 freeze tag – berek
 imagination – wyobraźnia
 magnesium – magnez
 mean – oznaczać
 nearly – prawie
 omit – pomijać
 path – ścieżka
 peel – skórka
 pretend – udawać
 scramble – przedzierać się
 section – odcinek
 set off – wyruszać
 suddenly – nagle
 supplies – zapasy
 tackle – walczyć z/stawiać czoło
 technique – technika
 thaw – rozmrażać
 trail – szlak
 worn out – wyczerpany

Rozmowa wstępna: czas: 2 min

Pytania dla egzaminującego:

- *Do you prefer spending holiday at the seaside or in the mountains? Why?*
- *Do you prefer cats or dogs? Why?*
- *What's your favourite season? Why?*
- *What do you do to protect the environment?*

Zadanie 158. czas: 4 min

Twój kuzyn z Anglii przyjeżdża wkrótce do Polski. Wraz z rodziną chciałby spędzić kilka dni w miejscu z dala od zgiełku miasta. Rozmawiasz z nim przez telefon.

Poniżej podane są cztery kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

- wybór odpowiedniego miejsca
- sposób dojazdu
- ceny
- atrakcje

Rozmowę rozpoczyna egzaminujący.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, w jej trakcie egzaminujący może:

- poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii,
- grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie,
- poinformować zdającego, że nie chciałby jechać w góry ani nad morze,
- poinformować zdającego, że w trakcie wyjazdu chciałby spróbować jazdy konnej,
- poinformować zdającego, że chciałby wynająć mały domek na wsi,
- poinformować zdającego, że będzie podróżować wynajętym samochodem.

Zadanie 159. czas: 3 min

Pytania dla egzaminującego:

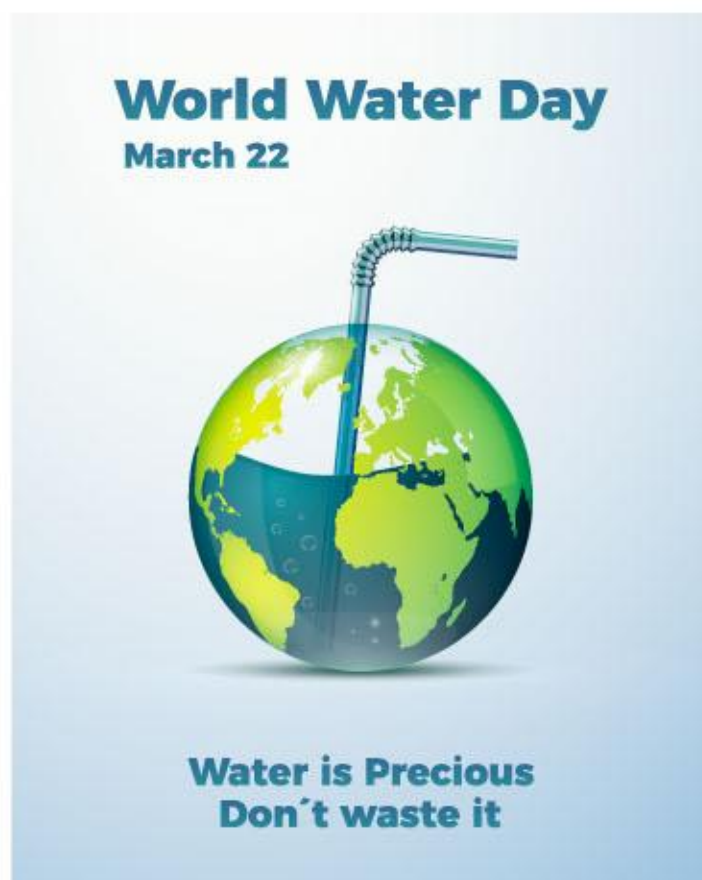
1. *How do the people feel? What makes you think so?*
2. *In your opinion, what is the ideal weather?*
3. *Tell us about a situation from your life when the weather made you change your plans.*

Zadanie 160. czas: 5 min

Spójrz na Plakat 1, Plakat 2 i Plakat 3.

Przebywasz na wymianie uczniowskiej w angielskiej szkole. Nauczyciel biologii poinformował, że jednym z warunków zaliczenia przedmiotu będzie stworzenie prezentacji multimedialnej na temat Światowego Dnia Wody. Masz do wyboru trzy plakaty, z których jeden znajdzie się na pierwszym slajdzie twojej prezentacji.

- Wybierz plakat, który będzie najbardziej odpowiedni do takiej prezentacji, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe plakaty.

Plakat 1.

Plakat 2.

Plakat 3.

Pytania dla egzaminującego:

Proszę zadać zdającemu dwa z poniższych pytań:

1. *What can individuals do to help save the environment?*
2. *How can people add more nature to the cities?*
3. *What is the biggest environmental problem right now? Why do you think so?*
4. *In your opinion, what should governments do to protect endangered species?*

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 161. 0-4 pkt

Usłyszysz cztery wypowiedzi związane z jesienią. Do każdej wypowiedzi (161.1.–161.4.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–E). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

What does this person like most about autumn?

- A. the food
- B. the colours
- C. the holidays
- D. family walks
- E. being outside

161.1.	161.2.	161.3.	161.4.

Zadanie 162. 0-5 pkt

Usłyszysz informacje na temat pustyni Atacama. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu uzupełnij luki (162.1.–162.5.), tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens wysłuchanego tekstu. Luki należy uzupełnić w języku angielskim.

FACTS ABOUT ATACAMA DESERT

- it's the world's **162.1.** desert
- only one **162.2.** runs through the Atacama desert
- rain doesn't fall in Atacama because of the **162.3.**
- in some parts of the desert it was last raining **162.4.**
- the temperatures in the Atacama are very **162.5.**

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 163. 0–4 pkt

Przeczytaj tekst, z którego usunięto cztery zdania. Wpisz w każdą lukę (163.1.–163.4.) literę, którą oznaczono brakujące zdanie (A–E), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

A NEW KIND OF A BANANA

Most people would be disgusted if you asked them to eat the peel of a banana. **163.1.** It's called the "freeze-thaw awakening" technique. Farmers in western Japan keep their banana trees at a freezing temperature. Later, they expose the trees to the temperatures of about 25°C **163.2.** It happens so fast, that the peel doesn't fully develop, which makes it soft and thin.

The new kind of banana is called the "Mongee". It is sold in bundles of ten bananas. Unfortunately, they're quite expensive, since one banana costs about five dollars. **163.3.** As they want to grow more, it may actually come down.

Bananas are one of Japan's favourite fruit. Nevertheless, Japan imports more than 90% of its bananas. The Mongee could mean that the Japanese will eat more bananas that are grown in Japan. **163.4.** It also contains nutrients such as vitamin C and potassium.

- A. The farmers have not grown many of them, so the price must be high.
- B. The big change in temperature makes the tree suddenly grow.
- C. Most of them are imported from other countries, usually from China.
- D. And as far as the taste goes, the Mongee banana skin is very sweet.
- E. However, banana farmers in Japan created a technique of growing bananas with an edible peel.

Zadanie 164. 0–5 pkt

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl jedną z liter: A, B, C albo D.

Harvey Sutton spent nearly seven months hiking with his parents. They walked the thousands of miles that make up the complete Appalachian Trail. Harvey, or "Little Man", was just four when he began, and celebrated his 5th birthday on the trail.

The Appalachian Trail is a 3,530 kilometres long hiking trail that runs through the forests of the Appalachian Mountains, from Georgia to Maine. The trail, which many people call simply the "AT", passes through 14 states in all. Hiking the Appalachian Trail is tough. The people who hike it must carry everything they need with them, including tents, sleeping bags, and other supplies, along with food and water. The path goes up and down through the Appalachian Mountains. The amount of up and down on the trail is about the same as climbing up and down Mount Everest (the world's tallest mountain) 16 times.

Because hiking the AT is so difficult, only one out of every four hikers completes all the sections of the trail. But that didn't stop Harvey Sutton and his family from tackling it. Harvey's parents, Josh and Cassie Sutton, have been hiking with Harvey since he was two years old. They prepared him for hiking the AT by starting out with lots of shorter walks and hikes.

Every day the family woke up around 5:30 in the morning. They always had breakfast and packed up their tent and sleeping bags before setting off through the woods. In general, the family hiked about 16 kilometers a day before stopping to set up camp again.

During his days on the AT, Harvey liked to use his imagination. This helped him walk more quickly, and have fun while he hiked. He played games with his mom and dad, and other hikers. Harvey says he enjoyed playing the "cell phone game", where you pretend you are different people, and he always played it with his mum.

Harvey and his family made friends with other hikers on the trail. For example, Karl Donus Sakas hiked with the Suttons through seven states. He helped make the hike fun for Harvey by creating a treasure hunt for him to complete. But Harvey also enjoyed the sometimes hard work of hiking. "My favorite part was the rock scrambles," he says, "Because they were so fun and hard." Mr. Sakas says Harvey didn't seem to get tired. When other hikers were worn out at the end of the day, Harvey was still eager for a game of freeze tag with his parents. Completing the AT taught Harvey and his parents how to work as a team and how to take on challenges together. Harvey's mom says that because of the experience, "We're closer than ever before."

Harvey has now turned 5 and has started kindergarten. But at some point in the future, he says, "I want to hike the AT again!"

Zadanie 164.1. 0-1 pkt

Harvey started hiking the Appalachian Trail

- A. when he was seven months old.
- B. after his fifth birthday.
- C. at the age of four.
- D. on his birthday.

Zadanie 164.2. 0-1 pkt

Which is true about the Appalachian Trail?

- A. It goes through the woods.
- B. It passes through all states in the U.S.A.
- C. Some of its parts are as high as Mount Everest.
- D. There are many hotels where you can sleep on the way.

Zadanie 164.3. 0-1 pkt

During their AT hike, Harvey and his family

- A. woke up quite late.
- B. sometimes omitted breakfast.
- C. slept in a different place every day.
- D. had some days when they didn't hike at all.

Zadanie 164.4. 0-1 pkt

Which game did Harvey play with a hiker whom he met on the trail?

- A. a game in which he pretended he's someone else
- B. a game he had on his cell phone
- C. a game of freeze tag
- D. a treasure hunt

Zadanie 164.5. 0-1 pkt

The text is about

- A. disadvantages of hiking alone.
- B. a family that went on their first hike.
- C. a young boy who did something unusual.
- D. various things you should see while hiking the Appalachian Trail.

Znajomość środków językowych

Zadanie 165. 0-3 pkt

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę (165.1.–165.3.) jednym wyrazem, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów.

FLYING GOATS

You've probably seen mountain goats on TV or in the Internet. They are incredibly good at climbing. However, recently there **165.1.** been a problem with those animals in the Olympic National Park in Washington. The goats **165.2.** lived there ate and destroyed plants and they even attacked hikers. The officials decided **165.3.** move them to another national park, located about 200 miles further, and to do that they used...helicopters! This is how around 375 mountain goats were successfully flown to the new location.

Zadanie 166. 0-2 pkt

W zadaniach 166.1.–166.2. spośród podanych opcji wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniając lukę w zdaniu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 166.1. 0-1 pkt

(Nie musiałeś) mow the grass yesterday.

- A. You mustn't
- B. You didn't have to
- C. You weren't allowed to

Zadanie 166.2. 0-1 pkt

Let's run to (tamtych drzew) and back.

- A. these trees
- B. those trees
- C. that tree

Zadanie 167. 0-2 pkt

W zadaniach 167.1.–167.2. spośród podanych opcji (A–C) wybierz tę, która najlepiej oddaje sens wyróżnionego zdania lub części zdania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 167.1. 0-1 pkt

I don't **want to climb** that mountain.

- A. feel like climbing
- B. seem to climb
- C. usually climb

Zadanie 167.2. 0-1 pkt

Perhaps the wildfire will destroy the forest.

- A. The wildfire might destroy the forest.
- B. The wildfire has to destroy the forest.
- C. The forest should be destroyed by the wildfire.

Zadanie 168. 0-2 pkt

Uzupełnij zdania 168.1.–168.2. Wykorzystaj w odpowiedniej formie wyrazy podane w nawiasach. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeśli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać zdania logiczne i gramatycznie poprawne. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie cztery wyrazy, wliczając w to wyrazy już podane.

Zadanie 168.1. 0-1 pkt

The dog (not/look) dangerous but I wouldn't touch it if I were you.

Zadanie 168.2. 0-1 pkt

This beautiful island (visit) by many tourists every year.

Zadanie 169. 0-2 pkt

W zadaniach 169.1.–169.2. wpisz pod numerem zadania wyraz, który poprawnie uzupełnia obydwa zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Zadanie 169.1. 0-1 pkt

.....

It's not a popular area for tourists. Farmers crops in this region.

This plant is small but it will soon much bigger.

Zadanie 169.2. 0-1 pkt

.....

Don't forget to put sunglasses and a hat on. The sunlight is very today.

An elephant is a animal. It can lift as much as 350 kilograms.

14

Państwo i społeczeństwo

Przed wykonaniem zadań na rozumienie ze słuchu i na rozumienie tekstów pisanych zapoznaj się z trudniejszymi słówkami użytymi w tych zadaniach.

ROZUMIENIE ZE SŁUCHU

adapt to – dostosować się do
 affair – sprawa/kwestia
 available – dostępny
 capital – stolica
 considered – uważany
 encourage – zachęcać
 expectation – oczekiwanie
 greet – witać
 language assistant – pomocnik nauczyciela języka obcego
 make a difference – robić różnicę
 opportunity – okazja
 outgoing – towarzyski
 politely – uprzejmie
 politeness – uprzejmość
 push and shove – popychanie
 queuing – stanie w kolejkach
 reflect – odzwierciedlać
 shelter – schronienie
 socialising time – czas na spotkania towarzyskie
 timid – nieśmiały
 timings – pory (np. jedzenia posiłków)

ROZUMIENIE TEKSTÓW PISANYCH

addition – dodatek
 assist – asystować
 boost – wzbogacić
 career – kariera
 community – społeczność
 conference – konferencja
 designed – zaprojektowany
 empathetic – empatyczny
 enable – umożliwić
 face – stawiać czoła
 facial expression – wyraz twarzy
 gain – uzyskiwać
 greet – witać
 human – człowiek
 interact – wchodzić w interakcje
 loads of – mnóstwo
 mall – centrum handlowe
 recently – niedawno
 recognize – rozpoznawać
 recruiter – rekruter
 salute – salutować
 security – bezpieczeństwo
 service – usługa
 spokesman – rzecznik
 to some extent – do pewnego stopnia
 traffic fine – grzywna
 values – wartości
 volunteer – wolontariusz

Rozmowa wstępna: czas: 2 min

Pytania dla egzaminującego:

- *How can we help poor people?*
- *Is there a lot of crime in your city/town?*
- *Why do people become homeless?*
- *Should there be more cameras in the cities? Why/why not?*

Zadanie 171. czas: 4 min

W ramach szkolnego wolontariatu pomagasz w pewnej organizacji. Rozmawiasz o tym ze swoim anglojęzycznym kolegą. Poniżej podane są cztery kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

- rodzaj organizacji
- czas poświęcany na pomoc
- sposób pomocy
- twoje odczucia związane z pracą w tej organizacji

Rozmowę rozpoczyna egzaminujący.

W zależności od tego, jak potoczy się rozmowa, w jej trakcie egzaminujący może:

- poprosić zdającego o dokładniejsze objaśnienie jakiejś kwestii,
- grzecznie nie zgodzić się ze zdającym, tak aby musiał podać kolejne argumenty lub zaproponować inne rozwiązanie,
- spytać zdającego, czy wolontariat nie zajmuje mu czasu, który powinien poświęcać na naukę,
- spytać zdającego, co najbardziej podoba mu się w wolontariacie,
- spytać zdającego, co nie podoba mu się w wolontariacie,
- spytać zdającego, dlaczego zdecydował się na wolontariat właśnie w tej organizacji.

Zadanie 172. czas: 3 min

Pytania dla egzaminującego:

1. *Why is the man sitting on the street?*
2. *Do you ever give money to homeless people? Why/why not?*
3. *Tell us about a situation from your life when you helped somebody in need.*

Zadanie 173. czas: 5 min

Spójrz na Zdjęcie 1, Zdjęcie 2 i Zdjęcie 3.

Wraz z sąsiadami chcesz zrobić coś dobrego dla lokalnej społeczności. Masz do wyboru trzy pomysły.

- Wybierz działanie, które będzie najbardziej odpowiednie i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe działania.

Zdjęcie 1.

Zdjęcie 2.

Zdjęcie 3.

Pytania dla egzaminującego:

Proszę zadać zdającemu dwa z poniższych pytań:

1. *Should people give money to charities? Why/why not?*
2. *Should teenagers go to prison when they commit a crime? Why/why not?*
3. *What can people do to keep vandalism away from their neighbourhoods?*
4. *What is your opinion on teenagers doing charity work?*

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 174. 0-3 pkt

Usłyszysz wypowiedź mieszkańca Anglii na temat Hiszpanii. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 174.1. 0-1 pkt

The man moved to Spain

- A. to work there.
- B. only for two years.
- C. to become a student of Spanish.

Zadanie 174.2. 0-1 pkt

In Spain lunch is served

- A. earlier than in his home country.
- B. no sooner than 3:30 p.m.
- C. always before 2 o'clock.

Zadanie 174.3. 0-1 pkt

The man says that queuing

- A. isn't a polite thing to do.
- B. isn't something that Spanish people do.
- C. is expected of you in a restaurant and metro.

Zadanie 175. 0-4 pkt

Usłyszysz informacje na temat wolontariatu w schronisku dla zwierząt. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu uzupełnij luki (175.1.–175.4.), tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens wysłuchanego tekstu. Luki należy uzupełnić w języku angielskim.

VOLUNTEERS WANTED!

The animal shelter is looking for volunteers!

Your duties will include:

- taking care of dogs, cats and **175.1.**
- helping with adoptions, **175.2.** customers and office work

The shelter works **175.3.** days a week.

Call **175.4.** to get more details from the Volunteer Office.

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 176. 0-3 pkt

Przeczytaj tekst, z którego usunięto trzy zdania. Wpisz w każdą lukę (176.1.–176.3.) literę, którą oznaczono brakujące zdanie (A–D), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

THE ROBOCOP FROM DUBAI

The Dubai Police force have recently welcomed a new member to its team. Its name is 'RoboCop' and it's the world's first ever police officer. Its first job was to welcome guests at a security conference. It also gave directions and answered guests' questions. How did it do it? **176.1.** The tablet has a connection with a police station. In that way, people can talk to real policemen, if needed.

The RoboCop is about 170 centimetres tall and can speak six languages, including English and Arabic. It can also salute people, shake hands and recognise people's facial expressions. RoboCop is the first of many robot police officers in Dubai. **176.2.** No human police officers will work there. One of the police officers said: "**176.3.** It'll be able to help people on the streets or in shopping malls. We can now say that the age of robots has finally arrived."

- A. By 2030, 25 per cent of the Dubai Police force will be robots and Dubai will have the first smart police station.
- B. The RoboCop has been designed to help us fight crime and keep the city safer.
- C. And everybody who wanted to communicate with RoboCop had to have a special app installed on their tablets or smartphones.
- D. RoboCop has a built-in tablet for people to communicate with it, pay traffic fines and use other police services.

Zadanie 177. 0-5 pkt

Przeczytaj tekst. Dobierz właściwy nagłówek (A–G) do każdej części tekstu (177.1.–177.5.). Wpisz odpowiednią literę w każdą lukę.

Uwaga: dwa nagłówki zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej części tekstu.

WHY WE VOLUNTEER

177.1.

If you've just arrived in the city or you are just looking for new friends, volunteering is a great option for you. Joining a community organisation will enable you to get to know others with the same interests and values as you.

177.2.

When the volunteering activity involves other people, you are making a difference in someone's day and, to some extent, even someone's life. There are people who really need help or even just company and who, if it wasn't for the volunteers, wouldn't get the support they need. Simple actions can make a really big difference.

177.3.

There are loads of different activities where you can volunteer, and any of them will help you develop. You will learn a lot from others and you will be more understanding. It will also help boost your career, as nowadays recruiters value candidates with volunteering experience.

177.4.

Volunteering to help other people will teach you to be more patient and you will probably value more what you have. You will also become more empathetic and you will be able to see things from a different perspective.

177.5.

When volunteering, you usually have to adapt to the charity or community you are working with. That means you will learn new ways to face some situations and you will also get advice from professionals. That way you will acquire new abilities that will be useful for you in the future.

- A. WE VOLUNTEER TO GAIN NEW SKILLS
- B. WE VOLUNTEER TO MEET NEW PEOPLE
- C. WE VOLUNTEER TO TEACH OTHER PEOPLE
- D. WE VOLUNTEER TO LEARN NEW LANGUAGES
- E. WE VOLUNTEER TO CHANGE SOMEONE'S LIFE
- F. WE VOLUNTEER TO BECOME MORE OPEN-MINDED
- G. WE VOLUNTEER TO GROW PERSONALLY AND PROFESIONALLY

Znajomość środków językowych

Zadanie 178. 0–3 pkt

Przeczytaj tekst. Uzupełnij każdą lukę (178.1.–178.3.) jednym wyrazem, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów.

DRIVING IN AUSTRALIA

Australia is home to many unusual animals. Koalas, for example, look really cute but shouldn't **178.1.** touched because of their sharp claws. That's **178.2.** drivers have recently had a problem when a koala walked across the highway in Australia. Luckily, the police quickly came to its rescue. One policeman guided the koala to safety and made sure it climbed up a tree, **178.3.** the drivers were taking the photos of the animals and looking at the operation with amusement.

Zadanie 179. 0–2 pkt

W zadaniach 179.1.–179.2. spośród podanych opcji wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniającym lukę w zdaniu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 179.1. 0–1 pkt

Excuse me! (*Czy mam*) help you with crossing the street?

- A. Do I
- B. Shall I
- C. Would I

Zadanie 179.2. 0–1 pkt

The president (*właśnie zaczął*) his speech.

- A. is already starting
- B. has just started
- C. will soon start

Zadanie 180. 0–2 pkt

W zadaniach 180.1.–180.2. spośród podanych opcji (A–C) wybierz tę, która najlepiej oddaje sens wyróżnionej części zdania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Zadanie 180.1. 0–1 pkt

I am **against** violence.

- A. different from
- B. in favour of
- C. opposed to

Zadanie 180.2. 0-1 pkt

I have been **unemployed** since January.

- A. earning a living
- B. out of work
- C. hired

Zadanie 181. 0-2 pkt

Uzupełnij zdania 181.1.–181.2. Wykorzystaj w odpowiedniej formie wyrazy podane w nawiasach. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeśli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać zdania logiczne i gramatycznie poprawne. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie cztery wyrazy, wliczając w to wyrazy już podane.

Zadanie 181.1. 0-1 pkt

The criminals (be/arrest) last Thursday.

Zadanie 181.2. 0-1 pkt

My (boyfriend/sister) is a volunteer in an animal shelter. She loves helping animals.

Zadanie 182. 0-2 pkt

W zadaniach 182.1.–182.2. wpisz pod numerem zadania wyraz, który poprawnie uzupełnia obydwa zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Zadanie 182.1. 0-1 pkt

.....

No one could figure how to solve the problem of vandalism in the city centre.

The new park has just been opened! We have to check it!

Zadanie 182.2. 0-1 pkt

.....

The police catch people who the law.

I have to the news to you. I'm applying for the position in the city council.

Treść	Spójność i logika	Zakres środków językowych	Poprawność środków językowych	RAZEM
0-1-2-3-4-5	0-1-2	0-1-2-3	0-1-2	

WYPEŁNIA ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

**EGZAMIN MATURALNY
JĘZYK ANGIELSKI**

POZIOM PODSTAWOWY

ARKUSZ I

Termin:

Czas pracy: 120 minut

LICZBA PUNKTÓW DO UZYSKANIA: 60

WYPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

Uprawnienia zdającego do:

- ☐ dostosowania zasad oceniania
- ☐ dostosowania w zw. z dyskalkulią
- ☐ nieprzenoszenia zaznaczeń na kartę.

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 12 stron (zadania 1.–12.). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Teksty do zadań od 1. do 3. zostaną odtworzone z płyty CD.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane.
6. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
7. Zaznaczając odpowiedzi w części karty przeznaczonej dla zdającego, zamaluj pola do tego przeznaczone. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz właściwe.
8. Tylko odpowiedzi zaznaczone na karcie będą oceniane.
9. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, słuchaj uważnie tekstu: nie wyłapuj z niego pojedynczych słów, ale staraj się zrozumieć oddawany sens (pojedyncze słowa z nagrania mogą być wplecione w odpowiedź w celu utrudnienia zadania).

Kluczowe dla zaznaczenia poprawnej odpowiedzi słowa i zwroty, użyte w zadaniu (np. *dirty clothes*, *to other places*, *a kitchen appliance*, *children's belongings*), mogą zostać inaczej ujęte w tekście nagrania, np. *other places* w tekście nagrania występują jako „sklep” i „pralnia chemiczna”, *kitchen appliance* to „piekarnik”, *a children's belongings* – „zabawki”.

Zadanie drugie sprawdza, czy potrafisz znaleźć określone informacje w wypowiedzi. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie należy, oprócz zrozumienia słuchanego tekstu, poprawnie zrozumieć słownictwo użyte w zadaniu, np. *complain*, *on the house*, *to fill out a card*.

Ponadto, zwróć uwagę, w jaki sposób funkcja językowa narzekania (*complain*) jest zrealizowana w tekście (nie będzie to coś w stylu *I want to complain about...*); słowo *complain* nie zostało użyte, zamiast tego słyszymy: *we are a bit disappointed with the service tonight*.

Po raz kolejny zwróć uwagę, że wszystkie albo prawie wszystkie odpowiedzi znajdują się w nagraniu. Aby wybrać poprawne odpowiedzi, musisz zrozumieć kontekst, w jakim się pojawiają.

Zadanie 1. (0–5)

Usłyszysz dwukrotnie pięć wypowiedzi skierowanych do osoby świadczącej usługi sprzątające. Do każdej wypowiedzi (1.1.–1.5.) dopasuj odpowiadające jej zdanie (A–F). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej wypowiedzi.

The speaker asks the cleaning service to

- A. put the clean clothes in the new wardrobe.
- B. take care of his/her dirty clothes.
- C. leave the house and go to two other places.
- D. clean a kitchen appliance.
- E. deal with his/her children's belongings.
- F. organise his/her wardrobe because of the season changing.

1.1.	1.2.	1.3.	1.4.	1.5.
<i>B</i>	<i>D</i>	<i>E</i>	<i>F</i>	<i>C</i>

Zadanie 2. (0–6)

Usłyszysz dwukrotnie dwa teksty. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią nagrania. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

Tekst 1. (do zadań 2.1.–2.2.)

2.1. The man complains about the

- A. food.
- B. service.*
- C. manager.

2.2. The waiter

- A. offers some things on the house.*
- B. helps the man in filling out the comment card.
- C. understands the fact that the man won't come to the restaurant again.

Tekst 2. (do zadań 2.3.–2.6.)

2.3. The women got interested in skateboarding because of

- A. her friends.
- B. the Olympics.
- C. a family member.*

2.4. What conclusion can you draw about the first skateboarders?

- A. They also practised a certain water sport.
- B. They didn't know how to use skateboards properly.
- C. They completely abandoned the sport they originally practised.

2.5. Which is true about skateboarders from the 1970s?

- A. They built many professional skateparks.
- B. They used empty swimming pools as ramps.
- C. They hardly ever rode on car parks.

2.6. The skateboarders who took part in the Olympics made the woman feel

- A. disappointed.
- B. motivated.
- C. shocked.

W nagraniu znajdziesz odniesienia do emocji różnych osób, ale tylko jedna z emocji będzie dotyczyła kobiety, o której mowa w zadaniu. Ponownie – nie oczekuj słowa kluczowego w nagraniu, ale wyciągnij wniosek z tekstu na temat emocji, które odczuwa kobieta.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA ZADAŃ OD 1. DO 2. NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 3. (0–4)

Usłyszysz dwukrotnie wypowiedź przedstawicielki biura podróży. Na podstawie informacji zawartych w nagraniu uzupełnij luki 3.1.–3.4., tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens wysłuchanego tekstu. Luki należy uzupełnić w języku angielskim.

- » the bus ride will take 15 minutes
- » eating, drinking and 3.1. *walking* are forbidden during the bus ride
- » Playa del Fuego is a peaceful city located 3.2. *by the beach*, where you can enjoy many activities (except for swimming!)
- » if you want to swim, you need to 3.3. *take a bus from the hotel*
- » the meeting concerning extra trips and activities (such as diving tours or boat tours) will take place in the hotel lobby, today at 3.4. *8.30 p.m.*

Zwróć uwagę na instrukcję do zadania: zadania z luką czasem są konstruowane w języku polskim, a czasem w angielskim. Użycie języka innego niż wymagany w poleceniu skutkuje nieprzyznaniem punktu. Sprawdź, czy w instrukcji podano ograniczenie w postaci liczby słów, których możesz użyć w jednej luce. Odpowiedź poprawna, ale zbyt długa także skutkuje nieprzyznaniem punktu. Uzupełnienie większości luk w tego typu zadaniach wymaga zrozumienia i lekkiego przetworzenia tekstu, zwykle pod kątem gramatycznym, np. treść w tekście zapisana jako *don't move around the bus and don't eat or drink while being there* w zadaniu zmienia się na *eating, drinking and moving around are forbidden during a bus ride*. Zapisanie w luce *move around* zamiast *moving around* spowoduje, że zdanie jest gramatycznie niepoprawne i nie będzie punktowane. Nie stresuj się, jeśli widzisz kilka poprawnych możliwości uzupełnienia luki (np. *take a bus, go by bus*): wszystkie odpowiedzi synonimiczne, poprawne i spełniające warunki polecenia zostaną uznane. Jednocześnie zadbaj o precyzję odpowiedzi. Jeśli będzie ona zbyt ogólna (np. „kilka dni” zamiast „pięć dni”) albo poprawna, ale poszerzona o niepoprawny element – nie otrzymasz punktu.

Zadanie 4. sprawdza umiejętność określania głównej myśli fragmentu tekstu. Oznacza to, że nagłówek wybrany przez Ciebie jako poprawna odpowiedź musi najtrafniej oddawać znaczenie całego akapitu, a nie np. tylko jednego ze zdań w tym akapicie. Podobnie jak w zadaniach sprawdzających rozumienie ze słuchu nie skupiaj się na konkretnych słowach. Prawdopodobnie nie znajdziesz w tekście *cost-effective*, *time-consuming*, *a wide selection of*, *accessible* ani *flexible*. Te znaczenia zostaną podane w tekstach inaczej, prawdopodobnie opisowo. Zachowaj czujność, ponieważ te właśnie zwroty mogą pojawić się we fragmentach niebędących poprawnymi odpowiedziami – po to, aby sprawdzić, czy rzeczywiście rozumiesz znaczenie tekstu.

Zadanie 4. (0–4)

Przeczytaj tekst. Dobierz właściwy nagłówek (A–F) do każdej części tekstu (4.1.–4.4.). Wpisz odpowiednią literę w każdą kratkę.

Uwaga: dwa nagłówki zostały podane dodatkowo i nie pasują do żadnej części tekstu.

- A. IT'S MORE COST-EFFECTIVE THAN TRADITIONAL EDUCATION
- B. IT IS MORE TIME-CONSUMING THAN REGULAR CLASSES
- C. IT'S USEFUL FOR THOSE WHO STAY IN ONE PLACE
- D. IT OFFERS A WIDE SELECTION OF PROGRAMS
- E. IT'S ACCESSIBLE
- F. IT'S FLEXIBLE

WHY ONLINE LEARNING IS THE FUTURE OF EDUCATION

4.1.	F
------	---

Online education enables the teacher and the student to set their own learning pace. As a result, using an online educational platform allows for a better balance of work and studies, so there's no need to give anything up. Studying online teaches you time management skills, which makes finding a good work-study balance easier.

4.2.	D
------	---

In a space as huge as the internet, there are infinite skills and subjects to teach and learn. A growing number of universities and higher education schools have online versions of their programs for various levels and disciplines. From music composition to physics, there are options for every type of student.

4.3.	E
------	---

Online education enables you to study or teach from anywhere in the world. This means there's no need to commute from one place to another, or follow a strict schedule. The virtual classroom is also available anywhere there's an internet connection, and a good way to take advantage of this is to travel. The costs may vary but there's no reason to give up on working or studying while exploring new and exotic places.

4.4.	A
------	---

Unlike in-person education methods, online education tends to be more affordable. There's also often a wide range of payment options that let you pay in instalments or per class. This allows for better budget management. Many of you may also be subject to discounts or scholarships, so the price is rarely high. You can also save money from the commute and class materials, which are often available for free.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 5. (0–7)

Przeczytaj cztery teksty (A–D) związane z bieganiem. Wykonaj zadania 5.1.–5.7. zgodnie z poleceniami.

Tekst A

THE RUN-WALK METHOD

The Run-Walk Method is a great way for new runners to get started and for experienced runners to improve their race times. The technique doesn't mean walking when you're tired; it means taking short walk breaks when you're not. You can pick whatever ratio of walking and running that works for you. Some suggested combinations include:

LEVEL	RUN	THEN WALK	REPEAT
BEGINNERS	10–30 seconds	1–2 minutes	for the duration of your run
INTERMEDIATE	1–5 minutes	1–2 minutes	for the duration of your run
EXPERIENCE	6–8 minutes	30 seconds to 1 minute	for the duration of your run

Tekst B

COLOUR ME CRAZY

Where: Central Park

When: September 5

Price: \$20

What's included in the price?

- Event T-shirt
- Finisher's Medal
- Warm-up with Fit with Frank
- Selection of free colour pouches
- Race village with a DJ, food & drinks, and more
- 8 colour stations
- Free official event photography

Run, walk or dance your way through those five kilometres – as long as you're moving – before crossing the finish line to enter an explosive Colour Party. With every kilometre you complete in your white race t-shirt, you'll get splashed with powder, so by the end you'll look like you have been swimming in a sea full of rainbows. Awesome fun.

Zadanie 5. jest wyzwaniem, ponieważ wymaga przeczytania, zrozumienia i przetworzenia kilku tekstów różnych typów. Zdania 5.1.–5.3. wymagają ustalenia, jaką funkcję spełnia dany tekst. Naucz się określać, czy dany fragment jest np. opisem, zaproszeniem czy reklamą. Dodatkowo powtórz sobie słownictwo angielskie dotyczące różnych rodzajów tekstów, np. tekst „opisuje”, „reklamuje”, „zachęca”.

Kolejne zadania – 5.4.–5.7.

– sprawdzają, czy umiesz przetworzyć tekst w języku angielskim, w tym wypadku uzupełnić luki w liście do koleżanki na podstawie czterech przeczytanych tekstów. Zawierają one m.in. informacje przedstawione w formie wykresów, map i symboli. Otoczenie luki podpowie ci poprawną odpowiedź, np.:

– *run on the distance of...* – wiemy, że chodzi o dystans, wyrażony prawdopodobnie w metrach lub kilometrach;
– *running for maximum of... and then walking for one to two minutes* – wiemy, że chodzi o czas, wyrażony prawdopodobnie w sekundach lub minutach;

– *need some good... because I don't have any. But I'll have a chance to buy them this Saturday* – z użycia słowa *them* wnioskujemy, że dana osoba potrzebuje czegoś wyrażonego w liczbie mnogiej.

Tekst C

A good pair of running shoes is worth the investment. So we decided to organize a running shoes exhibition at Sports Centre in Brooks for the first time ever on 29th and 30th August (Friday and Saturday).

Visit the shop (located on the first floor), try a pair of running shoes, run on the treadmill and get the experience. We will also do you a foot analysis on a special machine and recommend the best running shoes!

With every pair of running shoes that you buy, you'll get a 40% discount on other running gear, such as T-shirts, jackets, leggings, hairbands, backpacks and more.

Tekst D

We were glowing all the way, cheered on by spectators and covered in colour dust. My group was quite nervous at the beginning. We all thought we would be walking most of it – none of us really trained for it! But we left the start line with lots of laughter and cheers, and managed to finish the run in a decent time (around 30 minutes on average). What we didn't realise was that it

was actually quite hard to run much faster, as the road was filled with glowing and cheering neon fairies – other runners. So you just kind of ran along with the pack.

The first hit of colour came by surprise, I saw it in the distance, but didn't quite realise there was someone right next to me throwing colour as well! I had to slow down a bit to catch my breath, and was overtaken by a little kid and we were all cheering him on.

Afterwards there was food, music, disco lights and fun! My group found each other – which was hard as everyone looked the same – and took some great photos!

Na podstawie: <http://link.operon.pl/dh>

Przeczytaj zdania 5.1.–5.3. Dopasuj do każdego zdania właściwy tekst (A–D). Wpisz rozwiązania do tabeli.

Uwaga: jeden tekst nie pasuje do żadnego zdania.

5.1.	This text describes an event the writer has taken part in.	<i>D</i>
5.2.	This text invites people to participate in an unusual race.	<i>B</i>
5.3.	This text encourages people to do some shopping.	<i>C</i>

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Przeczytaj wiadomość, którą Lucy wysłała do swojej koleżanki. Uzupełnij luki (5.4.–5.7.) zgodnie z treścią tekstów (A–D), tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać ich sens. Luki należy uzupełnić w języku angielskim.

Uwaga: w każdą lukę można wpisać maksymalnie dwa wyrazy.

Hi Sarah,

I'm writing to you because you've told me that you'd like to start running. Well, I think I have a perfect event that we can both take part in as beginners. It's called Colour Me Crazy and the idea is fun and simple – you have to run on the distance of 5.4. **five kilometres** and while you're running people throw colourful powder on you. I saw somebody's pictures from the last year and it looks so much fun! The organizers have written that you can walk or even dance, but I'd like to run. That's why I have to practice. I've already found a great practice method – it's called The Run-Walk method and for us (because we haven't practiced before) it'll involve running for maximum of 5.5. **thirty seconds** and then walking for one to two minutes.

I also need some good 5.6. **running shoes**, because I don't have any. But I'll have a chance to buy them this Saturday. The sports shop in the Sports Centre will have great offers and discounts on other gear, too! If you'd like to come with me, we can meet in front of the shop (you can find it on the 5.7. **first floor** of the Sports Centre) at 1 p.m.

Let me know what you think about my ideas!

Love,

Lucy

Zadanie 6. (0–5)

Przeczytaj tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zakreśl jedną z liter: A, B, C albo D.

KAYLA'S HOLIDAY SURPRISE

After the final bell rang, the students were reminded that there was no school on Monday. "Enjoy your extra day off," said the teacher to her class. As the students reached for their backpacks, a young girl asked her friend, "What is Labor Day again?" "I'm not sure," said the young boy. "I just know we get an extra day off from school."

An extra day of fun suited Kayla just fine. She loved breaks. In fact, recess was Kayla's favorite part of the school day. After the school bus dropped Kayla off, she ran into the arms of her mom. "How was school, Kayla?" asked her mom. "It was great, Mom. I am excited about no school on Monday." "You just went back to school two weeks ago. Already in need of a break, huh?" asked Kayla's mom with a laugh.

Kayla slept in the next morning. Saturday was her favourite day of the week. It rained most of the day, so Kayla enjoyed playing video games inside. On Sunday, her friends came over and they all played basketball for several hours. Then it was Labor Day, you know, that extra day off that Kayla was so looking forward to. But Kayla was awakened early that morning by her dad. He told Kayla that in honor of Labor Day, the family would be cleaning both inside and outside the house. Kayla couldn't believe it. This was a holiday. A day where she was supposed to be enjoying freshly squeezed lemonade while playing in her tree-house.

As Kayla wiped her eyes, she began to wonder if this was just a bad dream. "Kayla, your breakfast is ready. We have a lot of work to do today. Let's get a move on," said Kayla's mom. Okay, it was not a bad dream after all. For Kayla, it was a nightmare.

Kayla stumbled into the kitchen, still sleepy from being waken up so early. As she sat down at the kitchen table, Kayla calmly asked her parents: "Are you serious about working today? Isn't Labor Day a holiday?"

"Yes, Kayla. It is," replied her dad. "But your mom and I thought working hard today would make you appreciate why Labor Day is observed in the first place."

Kayla's mom went on to explain that Labor Day is a holiday to honor the hard work that people do throughout the year.

At first, Kayla felt disappointed about having several chores to do. First up, was helping to dry and put away the breakfast dishes. Then they moved on to some yard work where Kayla helped to pick up sticks. She pretended that the smallest ones were basketballs, as she shot them into a large trash-can.

Kayla felt proud at how much better the yard looked.

The next day Kayla's teacher asked her students what they did on their extra day off. Twin brothers Matt and Mark shared that they went boating with their family. A young girl, Cassie, said that her family had a picnic at the lake. When Kayla talked excitedly about her day, her classmates were surprised. Not because of all the work she had to do, but because of how much fun she had doing it.

Aby poprawnie odpowiedzieć na to pytanie, musisz dokładnie przeczytać wszystkie odpowiedzi. Na przykład odpowiedź A zawiera informację, że nauczyciele byli zdziwieni dniem wolnym – łatwo wpaść tu w pułapkę, jeśli zwróci się uwagę tylko na to, że wiemy, iż ktoś był tym zdziwiony – byli to jednak uczniowie, nie nauczyciele. Niektóre odpowiedzi należy uznać lub odrzucić po analizie dialogów w tekście (np. 6.1. D).

Pytania te dotyczą tego, co Kayla robiła w sobotę, niedzielę i poniedziałek (*Labour Day*). Czytaj tekst uważnie i nie pomył dni – uczniowie często mylą np. *Saturday* z *Sunday*.

Wszystkie emocje wymienione w odpowiedziach mogą dotyczyć Kayli, choć w różnych momentach. Czytaj uważnie polecenia: Co czuła Kayla, gdy opisywała swój *Labour Day* nauczycielowi?

6.1. From the first paragraph we learn that

- A. Teachers were surprised that the school was cancelled on Monday.
- B. Kayla was glad that she was supposed to have one day off.**
- C. Children have just come from a two-week-long break.
- D. Children knew why they had a free day on Monday.

6.2. How did Kayla spend Sunday?

- A. She spent some time in her tree house.
- B. She played some video games.
- C. She played a sport outdoors.**
- D. She visited her friends.

6.3. On Labor Day Kayla

- A. slept longer than usual.
- B. refused to eat her breakfast.
- C. was asked to help in cleaning.**
- D. played basketball for the whole day.

6.4. When Kayla was describing her Labor Day to her teacher, she was

- A. disappointed.
- B. enthusiastic.**
- C. surprised.
- D. angry.

6.5. The text is about

- A. a relaxing day.
- B. a surprise visit.
- C. a valuable lesson.
- D. an unhappy family.

To pytanie sprawdza rozumienie głównej myśli tekstu. Aby poprawnie na nie odpowiedzieć, przeanalizuj wydźwięk i znaczenie całego tekstu. Absolutnie nie koncentruj się na pojedynczych słowach i detalach.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 7. (0–4)

Przeczytaj tekst, z którego usunięto cztery zdania. Wpisz w każdą lukę (7.1.–7.4.) literę, którą oznaczono brakujące zdanie (A–E), tak aby otrzymać spójny i logiczny tekst.

Uwaga: jedno zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnej luki.

THE TRIPLE FILTER TEST

One day a friend met Socrates, a great Greek philosopher and said, “Do you know what I just heard about your friend?” “Hold on a minute,” Socrates replied. “7.1. **E** That’s why I call it the triple filter test. The first filter is Truth. Have you made absolutely sure that what you are about to tell me is true?” “Well, no,” the man said, “actually I just heard about it and...” “All right,” said Socrates. “So you don’t really know if it’s true or not. Now, let’s try the second filter, the filter of Goodness. 7.2. **C**” “Umm, no, on the contrary...” the man answered. “So,” Socrates continued, “you want to tell me something bad about my friend, but you’re not certain it’s true. 7.3. **D** Is what you want to tell me about my friend going to be useful to me?” 7.4. **A** “Well,” concluded Socrates, “if what you want to tell me is neither true, nor good, nor even useful, why tell it to me at all?”

Na podstawie: <http://link.operon.pl/di>

- A. “No, not really.” the man said.
- B. You’ve passed the test, so let’s hear what you wanted to say.
- C. Is what you are about to tell me about my friend something good?
- D. You may still pass the test though, because there’s one filter left – the filter of Usefulness.
- E. Before you talk to me about my friend, it might be a good idea to take a moment and filter what you’re going to say.

To zadanie sprawdza, czy umiesz rozpoznać związki między poszczególnymi częściami tekstu. Zanim wybierzesz odpowiedź do danej luki, przeanalizuj, czy pasuje ona logicznie i gramatycznie do zdania (zdań) przed luką i po luce. Na przykład po luce 7.1. czytamy: *That’s why I call it the triple-filter test* – oznacza to, że dla luki 7.1. będziemy szukali zdania, w którym został wspomniany ów test i które będzie jakoś nawiązywało do idei *triple-filter*. Z kolei po lukach 7.2. i 7.4. występują odpowiedzi na pytania, więc wiemy, że tu powinny znaleźć się pytania. W przypadku tego akurat zadania możemy też znaleźć poprawne odpowiedzi, kierując się analogiami: *goodness* – *good*, *usefulness* – *useful*, znajdującymi się odpowiednio w tekście głównym i tzw. *promptach*.

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 8. sprawdza, czy potrafisz reagować w sytuacjach typowych, a także bardziej złożonych. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, naucz się, jak w języku angielskim:

- przedstawiać siebie i innych;
- nawiązywać, prowadzić i kończyć rozmowę;
- uzyskiwać i przekazywać informacje i wyjaśnienia;
- wyrażać i uzasadniać swoje opinie i preferencje;
- pytać o opinie i preferencje;
- zgadzać się i nie zgadzać się z opiniami;
- składać i przyjmować życzenia i gratulacje;
- zapraszać i odpowiadać na zaproszenia;
- prosić o radę i jej udzielać;
- prosić o pozwolenie, udzielać go i odmawiać;
- ostrzegać, nakazywać, zakazywać, instruować;
- wyrażać emocje;
- stosować zwroty i formy grzecznościowe;
- i inne.

Zadanie 8. (0–3)

Uzupełnij poniższe minidialogi (8.1.–8.3.). Wybierz spośród podanych opcji brakującą wypowiedź. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

8.1.

X: Long time no see! How's it going?

Y: **A**

- A. Same old. You?
- B. Sounds good to me!
- C. What have you been up to?

8.2.

X: Shall we meet a bit later?

Y: Sure. Is 7 o'clock good for you?

X: **C**

- A. The same to you.
- B. It's too long for me.
- C. That suits me, thanks.

8.3.

X: **C**

Y: To the city centre.

- A. How far is it?
- B. How can I get there?
- C. Where are you heading?

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 9. (0–4)

W zadaniach 9.1.–9.4. spośród podanych opcji wybierz tę, która jest tłumaczeniem fragmentu podanego w nawiasie, poprawnie uzupełniającym lukę w zdaniu. Zakreśl jedną z liter: A, B albo C.

9.1. (Oprócz) **C** eating lots of vegetables, I also cut down on sweets.

- A. In spite of
- B. What's more
- C. In addition to

9.2. My friend works really hard and deserves (na wyższe zarobki) **C**.

- A. on earning much
- B. for more money
- C. to be paid more

Aby poprawnie wykonać zadanie 9., należy wykazać się umiejętnością logicznego i poprawnego gramatycznie formułowania zdań. Na przykład w zadaniu 9.1. należy podjąć decyzję, które odpowiedzi uzupełniają lukę poprawnie gramatycznie (są to dwie z trzech opcji), a następnie – która uzupełnia lukę tak, żeby całe zdanie miało sens.

W podpunkcie 9.2. należy wykazać się wiedzą, jakie dopełnienie następuje po czasowniku *deserve*.

9.3. Do you know if (film zaczyna się) **A** at nine o'clock?

- A. the film begins
- B. does the film start
- C. the beginning of the film

9.4. Wait a second. I need to drink (trochę) **C** water and then we can continue our exercises.

- A. any
- B. a few
- C. a little

PRZENIEŚ ROZWIĄZANIA NA KARTĘ ODPOWIEDZI!

Zadanie 10. (0–3)

W zadaniach 10.1.–10.3. wpisz obok numeru zadania wyraz, który poprawnie uzupełnia obydwa zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych wyrazów.

10.1. *get*

- If you want to earn more money, you have to _____ a better job.
- The museum isn't far away. You should _____ off the bus at the next stop.

10.2. *from*

- My mother often suffers _____ terrible headaches.
- I don't have a pen, Can I borrow one _____ you?

10.3. *country*

- I hate living in the city centre. I would really like to live in the _____.
- I'm leaving Poland, my home _____, to study in England.

Zadanie 11. (0–3)

Uzupełnij zdania 11.1.–11.3. Wykorzystaj w odpowiedniej formie wyrazy podane w nawiasach. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeśli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać zdania logiczne i gramatycznie poprawne. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać maksymalnie cztery wyrazy, wliczając w to wyrazy już podane.

11.1. While Martha (cross/street) *was crossing the street* she dropped her phone on the ground.

W podpunkcie 9.3. należy wykazać się umiejętnością tworzenia pytań w środku zdania (tzw. wewnętrżnych).

Aby otrzymać punkt w zadaniu 9.4., należy dobrze poruszać się w świecie rzeczowników policzalnych i niepoliczalnych w zdaniach twierdzących, przeczących i pytających.

W zadaniu 10. wykorzystano fakt, że w języku angielskim te same słowa mogą nabrać różnego znaczenia lub funkcji w zależności od kontekstu. Na przykład *mean* może być przymiotnikiem o znaczeniu „skąpy” lub „wredny” albo czasownikiem „znaczyć”. Przygotowując się do wykonania tego zadania, powtórz sobie m.in. czasowniki frazowe (np. *put off*, *get along*) oraz typowe połączenia czasowników z przyimkami (np. *accuse of*, *depend on*).

To zadanie sprawdza, czy umiesz wyrazić przeszłość, teraźniejszość, przyszłość (odpowiednio 11.1., 11.2., 11.3.) przy użyciu odpowiednich czasów gramatycznych. Pamiętaj, że zadanie 11. nie ogranicza się do czasów. W innym arkuszu w tym zadaniu mogą wystąpić bardziej zróżnicowane struktury gramatyczne.

11.2. How long (it/usually/take) *does it usually take* you to get to school in the morning?

11.3. This time tomorrow I (relax) *will be relaxing* on a beautiful beach. I'm going on a long vacation!

W zadaniu 12. zwróć szczególną uwagę, aby do każdego podpunktu odnieść się i go rozwinąć – to znaczy przekazać minimalnie trzy informacje w odniesieniu do niego. Tylko wtedy masz szansę otrzymać 5 punktów za treść. Zwróć uwagę, że prawdopodobnie przynajmniej jeden z podpunktów będzie podwójny (tutaj: „napisz, kto i w jaki sposób”). Odniesz się do obu elementów tego podpunktu, a jeden z nich rozwiń.

Zwróć szczególną uwagę na oczekiwane od ciebie funkcje językowe. Na przykład zdanie „jutro pójdziemy do kina” nie jest zaproszeniem, „lubię jesienny krajobraz” nie jest opisem tego krajobrazu, a „musisz to zrobić” nie wyraża prośby.

Jeśli chcesz otrzymać 2 punkty za spójność i logikę wypowiedzi, upewnij się, że twój tekst dobrze się czyta na poziomie pojedynczych zdań i całości. Podpowiedź: sprawdź, czy nie mieszasz czasów, np. czy nie piszesz „najpierw pójdę do kina, a potem poszliśmy na kolację”. Zobacz też, czy początek twojego tekstu jest spójny ze zdaniem już podanym. Postaraj się napisać tekst atrakcyjny pod względem używanego słownictwa i gramatyki. Użyj możliwe precyzyjnego języka, oczywiście jeśli umiesz zrobić to poprawnie. Jeśli czas na to pozwala, możesz zacząć pisanie od zebrania takiego kierunkowego słownictwa i struktur w brudnopisie. Za zakres środków językowych możesz otrzymać maksimum 3 punkty.

Pisanie zakończ przejrzaniem swojej pracy pod względem poprawności językowej (np. czy czasy gramatyczne i *articles* są użyte poprawnie, czy wszędzie *I* jest wielką literą). Za poprawność językową możesz otrzymać maksimum 2 punkty.

Zadanie 12. (0–12)

Byłeś/Byłaś ostatnio na wystawie obrazów. Nie jesteś fanem/fanką takiego sposobu spędzania wolnego czasu, ale okazało się, że wystawa bardzo ci się spodobała.

Na swoim blogu:

- **podaj, kto i w jaki sposób skłonił cię do odwiedzenia galerii;**
- **opisz jeden obraz, który szczególnie przykuł twoją uwagę;**
- **przedstaw, w jaki sposób zamierzasz poszerzać swoją wiedzę dotyczącą malarstwa;**
- **zarekomenduj czytelnikom bloga odwiedzenie tej wystawy.**

Napisz swoją wypowiedź w języku angielskim.

*Rozwiń swoją wypowiedź w każdym z czterech podpunktów, tak aby osoba nieznaną polecenia w języku polskim uzyskała wszystkie wskazane w nim informacje. Pamiętaj, że długość wypowiedzi powinna wynosić **od 80 do 130 wyrazów** (nie licząc wyrazów podanych na początku wypowiedzi). Oceniane są: **umiejętność pełnego przekazania informacji** (5 punktów), **spójność i logika wypowiedzi** (2 punkty), **zakres środków językowych** (3 punkty) oraz **poprawność środków językowych** (2 punkty)*

CZYSTOPIS

Hi everybody!

Recently something interesting has happened. I've visited a painting exhibition...and you probably know that I dislike this type of entertainment!

Przykładowy tekst realizujący polecenie z arkusza:

My cousin Sarah went there last week and she liked it so much that she wanted to see the paintings once more. She promised I would fall in love with this artist's vivid works.

You know what? She was right! I can't stop thinking about one of the paintings. It shows a group of laughing children, running into a lake on a summer day. It's very big, so it looks like a window or a portal to a different place.

I think I'd like to know more about painting. I've already bought a book on the history of arts and I'm thinking of signing up for a painting course.

Guys, if you live nearby, go and see the exhibition yourselves. Especially in this gloomy weather, it will brighten your day!

1. Człowiek

Zadanie 4.

Zadanie 4.1.

Man: Do you make New Year's resolutions? Many people do and the most common of them are: getting organised, learning a new skill, saving more money, spending more time with friends or family, travelling more, reading more and, finally, quitting smoking. Is your resolution on this list? Or maybe yours is completely different?

Zadanie 4.2.

Woman: We often set resolutions which are impossible. So, don't try to make too many changes at once. It's better to break down larger goals into smaller ones. My last year's resolution was to pass the language certificate and I broke it into smaller tasks – first I got the study materials, then I registered for the exam and then I planned what to learn and how much time I could spend on it every day. And it worked!

Zadanie 4.3.

Man: Last year I made an important resolution – I wanted to pass a language certificate. However, I stopped learning after three months. This year, however, will be different because my classmate wants to pass the same certificate as well. So, we made a deal to motivate each other and learn together. I believe it will be much, much easier that way!

Zadanie 5.

Man: Hi Susan! Do you remember me? We met on a conference last year.

Woman: Mark! Of course I do! It's so good to meet you.

Man: Did you just arrive here?

Woman: Yeah, I arrived two weeks ago. But it's my first day at the office today.

Man: How do you like the city?

Woman: Oh, it's great. It's much busier than the last city I lived in. I was working in Seattle for the last three years.

Man: It really is very busy. I moved here from Tokyo 5 years ago and I still have trouble sometimes. Did you move here alone?

Woman: Actually, I moved here with my dog, Charles.

Man: Oh, cool! My children want us to have a dog. Although I don't think it's such a great idea.

Woman: You're right. It's a huge responsibility! How old are they?

Man: 6 and 8 years old.

Woman: Oh, great! That age is a lot of fun.

Man: But it's really exhausting sometimes.

Woman: I understand. My brother has kids the same age. Every time I visit he falls asleep on the sofa.

Man: Must be nice! We don't have time for sleep! We drink a lot of coffee, instead.

Woman: Well, I'm not so keen on coffee. But I'm crazy about green tea. And it can wake you up, as well!

2. Miejsce zamieszkania

Zadanie 17.

Zadanie 17.1.

Man: When it comes to choosing an ideal colour for your rooms I suggest sticking to light colours which will open up the rooms and create a more spacious feel. White colour palettes add a brighter, modern touch to any room and bring a luxurious mood. Pair your new, lighter walls with new light coloured furniture to tie the whole space together.

Zadanie 17.2.

Woman: Matte, glossy, and metallic finishes can add drama to any room, and make it pop from the rest of your home. Mixing various textures adds a splash of drama to your space, immediately catching the attention of anyone who stops by.

Zadanie 17.3.

Man: Painting the walls the right colour is the easiest way to make a room look amazing and fresh. But if you're not ready to paint the whole room, there's a different solution to make it look luxurious. Paint the door! It will instantly draw anyone into the room and it's a great first step in your home renovations.

Zadanie 17.4.

Woman: Changing the furniture may seem like a great idea but, obviously, it requires a lot of money. If you try to save money rather than spend it, get creative by simply painting your old furniture. It will put some spark back into the furniture and bring your own personal style into your home.

Zadanie 18.

Zadanie 18.1.

Woman: Good morning, Sam. This is Martha.

Man: Oh, hello, Martha. How may I help you?

Woman: I'm calling to let you know that I'm going to be moving out.

Man: Oh, really? When exactly are you leaving?

Woman: On the last day of May.

Man: I see. What's the reason, if I may ask?

Woman: Well, I'm going to be a student at City College and this flat is a bit too far from the college. It's a shame because I actually like this flat a lot and the rent here is much lower in comparison with the flats closer to the college.

Man: Well, I'm glad it wasn't your neighbour who made you move.

Woman: Just because he plays his music loud enough for the whole building?

Man: Yes, I know. I'm going to have another talk with him. This has to stop.

Woman: Well, it's been really nice knowing you for these few years.

Man: You too, Martha. Let's keep in touch, and good luck with your studies.

Zadanie 18.2.

Man: Hi, I've just moved in next door and have a couple of questions.

Woman: Hello, and welcome to our building. I would be glad to help you with your questions.

Man: You all seem like a very nice group of neighbours.

Woman: We all try and help each other out when we can.

Man: I am from a different city, and I don't know where the basic services are.

Woman: I'll gladly help you find everything you need. Would you like to go to the picnic in the park with me on Saturday?

Man: What a great chance to get introduced to everybody!

Woman: It starts around eleven. Why don't we meet in the car park around 10:45, and we'll go there together.

3. Edukacja

Zadanie 30.

Zadanie 30.1.

Man: The decision to study English, or return to the English language classroom after a long break, can be quite difficult. Try to plan your studies with a weekly timetable and dedicate one day for self-study, including time to review your lessons. Planning your learning day by day or week by week can be rewarding, and will make it easier to measure your progress.

Zadanie 30.2.

Woman: When studying a language, it's essential to keep vocabulary notes from lessons. As language lessons are often based on a particular theme, it's a good idea to organise vocabulary by topic. Experiment with different ways of recording vocabulary, including word cards, mind maps and tables, and see what works best for you. You can also try using your mobile phone to record vocabulary from your lessons.

Zadanie 30.3.

Woman: When in class, try to participate as much as possible. Be determined to use the language and grammar your teacher has presented. Making mistakes is a natural part of the learning process, so don't let that stop you. Be active rather than passive: find out from your teacher what your strengths and weaknesses are or ask your classmates what they think of your pronunciation.

Zadanie 30.4.

Man: To succeed in your English learning, you need to read and listen to as much English language as possible. However, make sure the topics are the ones that interest you. Get into the habit of watching TV shows or movies, listening to songs and reading books in English. The English language is truly global and the opportunities to read or listen to it are endless.

Zadanie 31.

Woman: Welcome to the Dunning Kindergarten! My name is Amanda Smith and I am really excited about working together to ensure the best kindergarten experience for your child! Please feel free anytime to ask questions and thank you, in advance, for your attention to the following information. So, let me begin. As far as classes go, kindergarten students will have an hour of gym, music and art (with specialist teachers), and an hour of media (which is library and computer). They will be eating lunch in the cafeteria every day. Students may buy or bring a lunch from home. The lunch menu is available online. Lunch prices are \$2.75 for the main lunch (together with milk) and \$0.60 for milk only.

Tomorrow will be your child's first day here and I know that separation is difficult, so please try to relax and be positive. And feel free to join us on the playground behind the school building, on the first day and to take pictures with your child's new classmates! We plan to say goodbye to all of the parents outside and then enter the school to start our day. Finally, if you plan to drop your child off, don't do it before 8.50 a.m., as there's no supervision until that time. You can pick your child up from 3 p.m. – please plan to arrive a few minutes before that time. If you're later than 3:05 and there's nobody at the kindergarten door, you should go to the front door entrance and meet your child in the office area.

4. Praca

Zadanie 43.

Zadanie 43.1.

Woman: Marine biology is the study of life in the ocean. With pollution and climate change affecting our environment, our marine life also experiences changes. A marine biologist studies these changes. Marine biology offers many career tracks. Building artificial reefs, mapping the geographical area of a species, studying the effects of pollution or chemicals on marine life – the options are endless!

Zadanie 43.2.

Man: The job of a park ranger can bring a new adventure every day. Your duties include keeping the part of the forest in which you work clean and safe, and ensuring the visitors enjoy a danger-free and responsible visit. You never know what you might find there in the forest, plus you get to be outdoors most of the day, so the job of a park ranger can be exciting, too. During your inspections of the park, you look for blocked trails and potential dangers, and enforce park rules. You might also clean up campsites and trails in spring.

Zadanie 43.3.

Woman: Do you have a desire to travel and a way with words? Add them together and you have the makings for a great travel writer. As a travel writer, you can visit specific destinations, and write descriptions and reviews for the readers. Don't expect to start right off with paid projects, however. Usually you'll need to build up your own portfolio first and publish your stories and photographs online, or try to freelance with a local paper.

Zadanie 43.4.

Man: Wildlife photographers capture the most fabulous pictures of the wild – allowing us a view into a world we may otherwise never see. They put themselves and their cameras into the middle of the action, whether it's a forest, a jungle or a desert. Wildlife photographers need a certain set of skills in addition to sharp photography skills. Patience, quick reflexes and the ability to move silently, along with the ability to understand animal behaviour, all make a good wildlife photographer great.

Zadanie 44.

Man: Hi. I was wondering if I could use the services of the Student Job Centre.

Woman: Sure. Sit here, please. I have lots of available job offers but firstly I need some details. What kind of job would you like?

Man: I want to work in a restaurant as a waiter or in a café as a barista.

Woman: OK. Let me check...Well, I guess you're lucky. There are three restaurants that need employees. Will you need part-time or full-time work?

Man: I want to work part-time, in the evenings.

Woman: Hmmm. OK. True Food Kitchen needs a full-time waiter, so I guess that won't be a good option, but...hold on... North Beach Restaurant is looking for a waiter – on Mondays, Tuesdays and Wednesdays, from 4 p.m. to 9 p.m.

Man: Oh, that would be perfect!

Woman: I'll print the address and contact details for you. Do you have a cover letter?

Man: No, I haven't written it yet.

Woman: In that case, let me print you some tips for a good cover letter, too. You can bring it to me later on, if you want. I can check it for you.

Man: That would be great! Thanks!

Woman: Oh, and one more thing. You need to send your application form and a cover letter by Monday, 22nd of February.

Man: Oh, that's only a week from now. So, I guess I better hurry.

Woman: I won't be here on Monday, but we can do everything on Friday 19th.

Man: OK. I finish my classes at 1 p.m. and I can be here about 1:30.

Woman: Great. I'll be waiting for you!

5. Życie prywatne

Zadanie 56.

Boy: Hey What's your plan for tonight?

Girl: I've got no plans, I think I will just chill out at home. It was extremely busy at work today.

Boy: I just came back home too. Busy day for me as well! Do you want to go to the cinema? There's a great movie playing in the cinema at the mall.

Girl: Hmmm. Well, I'm not sure. What time is it? And what movie is it?

Boy: Maybe at 5 or 6? It is some great horror movie. The reviews say it's truly amazing!

Girl: Oh. Horror movies... Actually I hate horror movies. I never spend money on them. I'm always really scared.

Boy: If you'd like, I'll buy you a ticket. My treat.

Girl: No thanks, I'm not keen on horrors.

Boy: Okay. I will also buy you caramel popcorn and a soda. Or nachos?

Girl: I'm really not interested in horrors.

Boy: Come on, it's not that scary. And why don't we go shopping after the movie? We'll be in the mall, after all.

Girl: Oh, all right! Pick me up from my place at 4.30.

Zadanie 57.

Girl: My name's Vicky and I'm very keen on reading. Sometimes, though, I prefer something else than books. Today I'd like to tell you about three of my favourite magazines. The first one is called Ranger Rick. I used to read it when I was a child, because it's best for children aged 7 to 12. Ranger Rick is a magazine about wildlife and the environment. Each colourful issue includes games, jokes, stories about children and animals, and puzzles. I especially liked special issues about animals that live in specific regions of the world.

The next magazine which I love is Young Rider, which is ideal for kids aged 8 through 15. It's packed with fun stuff about horses and ponies. You can learn about horse health, famous horses and there are even some riding tips. Sometimes there are interviews with celebrity riders. But my favourite thing about this magazine are the posters to collect. I have many of them on my room walls.

And finally, the magazine I've recently discovered. Its title is Skipping Stones and it's an award-winning literary magazine for kids aged 8 to 17. Each issue contains many student writings and works of art. So there's always something interesting to look at or read there. It has only 36 pages, but what I love about it is the fact that there are absolutely no adverts inside!

6. Żywnienie

Zadanie 69.

Zadanie 69.1.

Woman: Since changing up what I'm cooking helps keep it exciting, I thought it might be time to update how I'm cooking. There's a wide variety of affordable, easy appliances and tools that can transform ingredients into healthy meals. An air fryer completely changed my life, and a salad chopper somehow turns boring salads into delicious pieces of art. So, challenge yourself to get creative by not only changing up what you cook, but also the way you cook it.

Zadanie 69.2.

Man: Getting excited about cooking is all about trying new things, but it's also about knowing when to pull out your old recipes. One of the main reasons I still love cooking so much is because even my usual recipes don't feel boring. For example, I will never get tired of cooking (or eating!) pasta. I can make the dish with any pasta shape or switch up the sauce with a few easy swaps. It's simple and easy, and feels fun rather than boring.

Zadanie 69.3.

Woman: Maybe you get your meal inspiration from Instagram accounts or maybe you go off of TikTok trends to spice up your cooking. While I love social media for inspiration, my love for cooking comes from reading cookbooks. That's right: those old-fashioned things your mom keeps on a shelf are not just meant to be gifted when you need a housewarming present; they can be a useful tool to make cooking more exciting.

Zadanie 69.4.

Man: While we typically stick to the same grocery lists and the same sections of the store, getting out of your comfort zone can spark creativity in the kitchen. When I go to the grocery store, I challenge myself to pick up one new fruit or vegetable that I've either never tried before or have never cooked before. Sometimes this requires a little bit of research, but it is a little hack that has prevented cooking from ever feeling routine!

Zadanie 70.

Woman: Hey, Brian. How many people are coming to the barbecue tomorrow?

Man: Well, Sarah, your family comes; that'll be four people. There are three from my work and then Luke and Cindy from across the street. And you and me, of course.

Woman: Okay. So, what is everyone bringing?

Man: Um, let's see. I've made a list. So...Your sisters are bringing hamburgers, cheese, and buns.

Woman: Oh! I'm glad they are responsible for that. You know, my sister, Becky...She loves eating. At the last barbecue, she consumed at least five hot dogs and five cheeseburgers. And she was still hungry!

Man: I know. I really don't know how she did it. She does it every time we meet for a barbecue...and she's so slim! Well, let's continue. My workmates said that they could buy chips and salsa and they're also going to bring a salad. And one of them is vegetarian and she's going to bring her own veggie burger, so you don't have to worry about her.

Woman: Okay. That'll work out.

Man: And Luke and Cindy. You're going to love this. They're going to bring some tomatoes which they've grown themselves in their garden.

Woman: Oh, their tomatoes are always so, so delicious.

Man: Yeah, I know. They're wonderful.

Woman: So...What about drinks?

Man: Well, I think I can handle that. Lemonade and juice, and ice water as well.

Woman: Okay. And as far as dessert goes – I already have some vanilla ice-cream and a chocolate cake which I've made myself.

Man: Great! This is going to be so much fun. I can't wait!

7. Zakupy i usługi

Zadanie 82.

Zadanie 82.1.

Man: I get the kids involved by dividing my grocery list and giving them a list of items to find and put into the cart. This works best for older kids but can work for your younger kids also if they know exactly what to look for. Just make sure they stay close by and don't leave the aisle you are shopping on.

Zadanie 82.2.

Woman: Hungry kids in a grocery store can lead to tons of frustration. So, I make sure to give my kids a snack before or on the way to the grocery store. Also, I sometimes allow my kids to choose one healthy snack once they get to the store that they can munch on while I shop. This always worked with my girls, especially when they were younger and sat in the grocery cart.

Zadanie 82.3.

Man: I never go shopping without having a list first. It makes it easy to navigate the shop quickly without wandering around without a clear direction of what I need. My wife creates a list divided by aisles and in that way I don't have to go to the same aisle twice. It reduces the time spent on shopping to a minimum and I can spend that extra time on playing with my kids once I'm back home!

Zadanie 82.4.

Woman: A busy or crowded store can be not only very loud but means more people try to talk to your children. This can create problems. Try and shop during slower hours of the day when the shop isn't so busy. My kids are home-schooled so we go grocery shopping mid-week. Other families tend to shop early or late in the week.

Zadanie 82.5.

Man: The idea of marathon shopping is just not good when you are shopping with kids. My tip is to shop for a few days every week. Although you will be visiting the grocery store more times during the week, you will be in and out in just a few minutes! This has helped tons with us.

Zadanie 83.

Woman: Frank, have you thought about Ben's birthday present yet? The party is in three days.

Man: I have, actually. And I have a great idea.

Woman: OK. I also have one. But let's hear yours first.

Man: All right. Well, you know Ben loves coffee. There's a subscription service that sends you different types of coffee every month. You can get a half bag, a single bag or double bag every four weeks. You can also decide if you want it light or dark roast, ground or whole bean. And each package comes with a postcard from the country that made the coffee.

Woman: Wow! It's a fantastic idea. But let me call Ben's wife first. She'll know more than we do about Ben's coffee habits. Then we'll exactly know how much coffee to order and what type it should be.

Man: OK.

Woman: Anyway, I have one more idea. You know how Ben loves everything that's connected with space and stars?

Man: Yeah.

Woman: Well, I've found a cool night light which is also a stars projector. And it has a timer, so Ben won't have to worry about it being turned on for the whole night.

Man: Hmm...Isn't Ben too old for that?

Woman: Oh, come on, Frank! Nobody's too old for a stars projector!

Man: Oh, I guess you're right. Actually...I wouldn't mind having one, either!

8. Podróżowanie i turystyka

Zadanie 95

Zadanie 95.1.

Man: The most important piece of advice I have got when it comes to traveling is to never take more money than you are willing to lose. Always take the cash you need for the day, nothing more, and be sure you have money hidden somewhere safe for emergencies.

Zadanie 95.2.

Woman: Mistakes happen to the best of us; however, if this mistake involves your passport or other important documents, it can be hard to recover. So, to prepare for the worst, it may be helpful to print out copies of all your important documents, just in case.

Zadanie 95.3.

Man: Travel bloggers provide good insight about where to go, how to get through each activity and even visuals to go along with recommendations. So, if you are in desperate need to know what Portugal is like in the next 24 hours before your flight, I advise watching a few vlogs at double speed.

Zadanie 95.4.

Woman: Although a lot of countries accept Visa debit or credit cards, it still is important to check with your bank to be sure the place you are going to accepts the card you're using. It would be annoying to land and not be able to go to the restaurant you've been dreaming about.

Zadanie 96.

Man: Hello. I have a reservation for tonight, and I'd like to check in.

Woman: Of course. Can I have your name?

Man: Uh. Adam Smith.

Woman: All right. One moment, let me check...Ah yes, Mr. Smith. Here's the key to your room. You're in room 250. Just turn right to this hall, and you'll see the lifts on your left. It's opposite the lifts.

Man: Thanks. What time do you open the restaurant for breakfast?

Woman: The restaurant serves breakfast from 6:30 to 9 a.m.

Man: Oh, okay. And, uh, where's the gym? I'd like exercise a bit before going to bed tonight.

Woman: It's on the third floor, and it's open until 10 tonight, but the treadmill is broken.

Man: Oh, that's bad. Well, maybe I'll just go for a walk. Oh, one more question. Do you have wireless Internet in the rooms?

Woman: We do. For \$7.95 a night.

Man: So expensive? Wow! In most hotels it's free. Oh well, never mind. And every room has a mini fridge, right?

Woman: Well, I can bring you one to your room for an additional ten dollars per night.

Man: Seriously? It's not included in the room price?

Woman: Sorry, sir. It's just the way it is here.

Man: And the bed? Is that extra too?

Woman: Of course...not!

Man: Oh, that's insane. You know, I'll just try the hotel across the street.

Woman: Okay, but you'd be cancelling your reservation here, so we'll have to charge you 50% of the cost of the room.

Man: Oh, come on! You can't be serious! OK, forget it. What's my room number?

Woman: 250.

9. Kultura

Zadanie 109.

Zadanie 109.1.

Man: You won't take an interesting photo if you don't explore. I usually take a walk around my local neighbourhood with my camera and I always find something fascinating to photograph. Sometimes it's a simple street scene, an unusual flower in somebody's garden, or a local park.

Zadanie 109.2.

Woman: I used to take photos non-stop but most of them weren't really special. And then I read an article about viewers' preferences. The author stated that, as a general rule, people prefer photos with a warm tone. The warmest light naturally occurs around sunrise and sunset. I put it to a test – and it works!

Zadanie 109.3.

Man: I really like taking photos of people rather than nature. But good portraits require soft shadows and, so called, diffused light. I create that effect by using a large piece of semi-transparent material which I put between the photographed person and the light. It creates a nice, soft effect.

Zadanie 109.4.

Woman: Composition is how the elements in the photograph are arranged, and a good guideline for composition is the 'rule of thirds'. The rule of thirds works by splitting an image into thirds both horizontally and vertically, so you end up with 9 sections. In many good landscape photographs, you will see the photographer places the horizon in the top third of the photo, while the landscape takes up the bottom two thirds of the photo.

Zadanie 110.

Man: Texas Arts Project is one of the most prestigious summer arts programs you might want to consider for your child. There are two different kinds of summer camps specifically designed for children of different age groups.

The Junior Camp is for children between the ages of nine and thirteen, allowing them to learn more about acting, singing and dancing. The camp session ends with a Broadway-like show put on by the campers themselves.

The Senior Camp is intended for campers between the ages of 14 and 18, with five specific disciplines available to focus on. Filmmaking, acting, technical theatre, musical theatre, and songwriting classes are available for campers in this age bracket. Campers finish their time away at camp with a production that they put on themselves.

If you're interested, don't hesitate, because the number of participants is limited – 30 children in the Junior Camp and 45 in the Senior Camp. The Texas Arts Project takes place at the end of July and lasts for two weeks. Accommodation and meals are provided but you have to get to the camp using your own means of transport. Visit our website for more information.

10. Sport

Zadanie 122.

Zadanie 122.1.

Man: Do you hate going to the gym? Well, you don't need to go there to keep fit. Twenty push-ups when you wake up and 20 more when you're making dinner. 10 squats every time you take a bathroom break and a few lunges while you brush your teeth are all easy exercises that take seconds out of your day, but when done consistently,

can actually make a big difference!

Zadanie 122.2.

Woman: When given the choice between an escalator and stairs, always take the stairs. Likewise, taking a taxi or driving may be tempting, but walking when you're able to will improve your health and save money or petrol. Schedule the extra time to walk to work, restaurants or shops, and you'll naturally be way more active in your life.

Zadanie 122.3.

Man: Standing for even three hours a day can dramatically help improve your health. It may look strange to your co-workers, but the benefits of our standing desk are really worth it. Many have already tried it so why don't you give it a go? Visit one of our shops and try for yourself. You won't regret it!

Zadanie 122.4.

Woman: I used to go to the gym but I hated it. And for a long time I thought that I'm simply not a sporty person, because I so much disliked the gym sessions. But one day I discovered yoga and I fell in love with it. It turned out that gym was just the wrong kind of exercise for me. So, if the exercise you're doing isn't fun for you, find one that is.

Zadanie 123.

Woman: As a yoga teacher, I love the practice because it gets my body – and my mind – feeling right. I haven't experienced anything like it until I started using the Bodymind Home Bike. This premium addition to your smart home gym features a steel frame stationary bike with a 21.5-inch touch screen on which you can stream virtual classes. The classes will have you sweating as you work to master choreography moves while spinning the pedals beneath your feet to the beat of music at the same time.

The Bodymind Home Bike costs \$2,500, plus \$40 per month for a class membership. In addition to the bike and the membership, you'll need a pair of clip-in cycling shoes, and you'll also want a set of light hand weights. The Bodymind offers compatible shoes starting at \$175, and a set of two-pound hand weights for \$18. It may sound expensive but... remember that your health doesn't have its price!

11. Zdrowie

Zadanie 135.

Zadanie 135.1.

Man: Our body needs water. That's a fact. And there's a simple rule for preventing dehydration. You should drink 8 glasses of water per day. Did you know this rule? Well...it's time to forget it. How much water you should drink is based on your weight and activity level. Check it out, because it can be more or less than 8 glasses.

Zadanie 135.2.

Woman: Feeling thirsty is a sign you are dehydrated. You shouldn't wait until you're extremely thirsty to drink some water. However, it's very easy to get caught up in the day and forget to drink. That's why I always carry a water bottle wherever I go and take a gulp every now and then.

Zadanie 135.3.

Man: It may sound strange but water isn't the only source of water. If you're tired of drinking tasteless water, consume something that has high water content. Eating grapes, berries, melons and lettuce are all great examples of how you can keep your body hydrated.

Zadanie 135.4.

Woman: Many people think that if you're thirsty, you just need to drink whatever's available. But all liquids aren't equal. Fizzy drinks, coffee, tea and alcohol may quench your thirst but ultimately they'll cause symptoms of dehydration. To prevent it, you should avoid or limit drinking them and grab a bottle of water instead.

Zadanie 136.

Woman: Hello. I would like to speak with Roger.

Man: This is Roger. How may I help you?

Woman: Roger, this is Sue. I work at the IT department.

Man: Oh, hi Sue! I knew it was you! I recognised your voice.

Woman: Well...I have a problem. I was supposed to start at 10 today but I'm afraid that I am feeling a bit under the weather. I won't be able to come.

Man: Oh no! I hope it isn't anything serious!

Woman: Well, I went for a walk in the forest yesterday and when I woke up in the morning I saw that I have a horrible rash on my arms and face. I guess I'm allergic to some plant. I'm looking at myself in the bathroom mirror right now and let me tell you – it looks horrible.

Man: Oh dear...Have you been to the doctor?

Woman: Not yet. I have an appointment at 11 a.m.

Man: So I guess you won't come to the office tomorrow either?

Woman: Well, I don't know yet. I'll call you again after the doctor's visit.

Man: All right!

12. Nauka i technika

Zadanie 148.

Woman: So? What's your opinion? Because I really fancy that car and I am thinking of buying it.

Man: Well, it looks great in the photos. Do you want to take it to a mechanic to have it checked out?

Woman: There's no need to do it. I already dealt with that matter yesterday.

Man: That's great. Have you talked to the seller about the final price?

Woman: Yes, I think we've agreed upon a fair price.

Man: How are you going to pay for this car? I've got some cash I can lend you if you want.

Woman: Well, there's no need for a loan. I've got some savings in the bank and my mother and father are going to give me the rest of the money.

Man: That's good. Would you like me to go talk to the seller with you?

Woman: That would be a great help! We're meeting today at 5 p.m.

Man: Oh, that's perfect. I'll come to your house and we'll take a taxi from there. At 4:30?

Woman: Sounds great.

Man: Awesome! I can't wait to see you driving your new car!

Zadanie 149.

Woman: If you'd rather keep your feet firmly on planet Earth but still experience a bit of outer space, there's nowhere quite like space camp. The idea was made famous by the "Space Camp" family film from the 1980s and children have been attending a space camp in Huntsville, Alabama, for generations. There's also a program for adults – both for those who went to such camps as kids and those who missed out.

The two days' long Adult Astronaut Training program gives grown-ups the chance to get hands-on learning about planetary science, orbital mechanics and NASA missions in the past, present and future. The space camp is housed at the U.S. Space & Rocket Center, part of NASA Marshall Space Flight Center, and all programming is designed in coordination with actual NASA missions. This means you can spend time in simulations, piloting the Orion Capsule, working in mission control, and doing a "spacewalk" on International Space Station modules. And once you complete the adult space camp, you can add on training as an underwater astronaut! The cost is \$199-\$299 per person for the space camp, and \$150 per person for the underwater program.

13. Świat przyrody

Zadanie 161.

Zadanie 161.1.

Man: Nothing is more beautiful to me than walking down a long road with trees full of leaves on either side. Whether a park, street or your garden, autumn makes any location look like a postcard! I love the slow change from green to orange to red to brown during the months of autumn.

Zadanie 161.2.

Woman: In September, October and November, the weather is colder than usual, but I find it refreshing and crisp. I love going for an afternoon jog or climbing all over piles of leaves like a child! These months are the last chance to leave home before winter comes, so I try to make the most of it.

Zadanie 161.3.

Man: I love the dishes that accompany cold weather: they are warming, filling and comforting. My preferred meal is a casserole or stew with lots of rice or mashed potatoes, or my mum's spicy curry. It's just the kind of thing you want to come home to after a long day of work or school.

Zadanie 161.4.

Woman: Most people know about Halloween, which is popular worldwide, but in England there are even more celebrations! We love Bonfire Night and Guy Fawkes' Day, which involve being outside in the fresh air with fires and fireworks. I'm also biased because I celebrate my birthday in September, so of course I look forward to autumn every year.

Zadanie 162.

Man: When you hear the word desert, you probably imagine sand and blistering high temperatures. But not all deserts have sand and they're certainly not all hot. By definition, a desert is an ecosystem of any large, extremely dry area of land with little to no plants. And the driest desert in the world is the Atacama desert, located in northern Chile. Only one of the rivers from the Andes mountains reaches the ocean through the desert. The rest disappear into the dry soil. The Atacama is a desert not because the mountains make a rain shadow, but because the ocean does. The water on the west part of Chile is quite cold, because it comes from Antarctica. Moisture cannot stay in the cold air above the cold water, so mainly fog reaches the land, but very little rain. In some parts of this desert it has not rained for over 400 years. Even though the Atacama is the driest place in the world that does not mean it is the hottest. It's actually a really cold place.

14. Państwo i społeczeństwo

Zadanie 174.

Man: I moved to the Spain's capital, Madrid, nearly two months ago. I am here for a year, teaching English in a secondary school as a language assistant. Before I arrived I thought I would be able to adapt to Spanish culture very easily, but my previous expectations were very different from the reality of Spanish life.

Firstly, I didn't realise how difficult it would be to adapt to the Spanish day and the timings of meals. Spanish 'midday' is at 14:00, meaning lunch is never before then. My expectation was that I would be eating lunch at 12:00-13:00, but most days it's 15:30 before I eat lunch. Can I really still call this lunch?!

The thing I didn't realise is that this affects the Spanish sleeping routine. Eating dinner so late of course means that Spaniards go to bed so much later. This has really taken me by surprise.

Finally, queuing politely is also something which is very British, something which I only realised when I arrived in Spain. If you spot a free table in a restaurant, you quickly take it, even if there are other people who have been waiting longer than you. Moreover, the metro is one big pushing and shoving affair. However, the lack of 'British politeness' isn't all bad, as it reflects how Spaniards aren't timid in public; being friendly and talking to someone you've never met before is considered normal and is encouraged.

Zadanie 175.

Woman: Do you have some free time and want to help our shelter? We are looking for friendly and outgoing volunteers who want to make a difference in the lives of animals in our care. Our dogs, cats and rabbits are in need of care, attention, walking, playing, socialization and engaging with people, in order to help them find homes to go to. You may choose to work with any or all of our animal populations. Volunteers are also needed to assist with other important roles such as: adoptions, greeting customers and some office tasks.

Volunteer opportunities are available during our business hours; Tuesday to Saturday, 8:00 am to 5:00 pm. and Sunday, 11:00 am to 5:00 pm. The shelter is closed on Mondays. Join us and start making a difference! If you have any questions, please contact the Volunteer Office by calling 613-921-173.

Źródła adaptowanych tekstów (dostęp: 07.07.2022 r.)

<http://link.operon.pl/t-ang-zrodla>

International English Language Testing System (IELTS)

O EGZAMINIE IELTS

International English Language Testing System – IELTS został stworzony przez British Council, Cambridge English Language Assessment oraz IDP: IELTS Australia. Jest obecnie najpopularniejszym testem z międzynarodowego języka angielskiego, służącym do celów edukacyjnych i emigracyjnych – rocznie zdaje go ponad 2,7 mln osób na całym świecie. Aż 9 tysięcy instytucji edukacyjnych, rządowych i zawodowych w 140 krajach uznaje i stosuje IELTS do weryfikacji umiejętności komunikowania się w języku angielskim.

Przystąpienie do testu nie wymaga kursu przygotowującego.

Struktura IELTS

- Dostępne są dwa moduły egzaminu IELTS: Academic i General Training. Wybór modułu zależy od wskazań instytucji, na potrzeby której jest zdawany egzamin.
- moduł Academic jest przeznaczony dla osób planujących studia w języku angielskim,
- moduł General Training jest odpowiedni dla osób pragnących zdobyć doświadczenie zawodowe lub odbyć staż w krajach, gdzie angielski jest językiem komunikowania się, oraz dla osób imigrujących do Australii, Kanady i Nowej Zelandii.

IELTS składa się z czterech części:

- Słuchanie (30 minut + 10 minut na przenoszenie odpowiedzi),
- Czytanie (60 minut),
- Pisanie (60 minut),
- Mówienie (11–14 minut).

Wszyscy kandydaci, niezależnie od wybranego modułu, zdają takie same części Słuchanie i Mówienie. Rozróżnienie według modułu dotyczy części Czytanie i Pisanie. Części pisemne egzaminu trwają 2 godziny i 40 minut (bez przerw). Część ustna egzaminu może odbyć się tego samego dnia lub na 7 dni przed albo po części pisemnej. Przebiega ona w formie spotkania 1:1, czyli jeden kandydat z jednym egzaminatorem. Dodatkowo rozmowa jest nagrywana.

Ocena IELTS

13 dnia od daty testu każda osoba, która przystąpiła do IELTS, otrzymuje raport z wynikiem testu. Pięć dodatkowych kopii raportu może zostać rozesłanych do instytucji akceptujących IELTS na całym świecie.

Na wynik IELTS składają się oceny uzyskane z poszczególnych części egzaminu (w skali od 1 do 9 punktów), a także ocena końcowa (w skali od 1 do 9 punktów). Każda ocena odpowiada konkretnym umiejętnościom językowym. Najwyższa liczba punktów to 9 i oznacza to, że dana osoba płynnie i ze zrozumieniem posługuje się językiem angielskim (tzw. Expert User). Najniższa ocena to 1 i oznacza, że dana osoba nie jest w stanie posługiwać się językiem obcym poza kilkoma pojedynczymi słowami (tzw. Non User).

IELTS jest uznawany przez Radę Europy. Skala Poziomów Rady Europy (CEFR) stanowi bazę uznawalności kwalifikacji językowych, usprawniając tym samym mobilność zawodową i edukacyjną. Punktacja IELTS w stosunku do CEFR wygląda następująco:

skala CEFR	A2	B1	B2	C1	C2
skala wyników IELTS	2.5 – 3.5	4.0 – 5.0	5.5 – 6.5	7.0 – 8.0	8.5 – 9.0

Przykładowo instytucje wymienione poniżej uznają kandydatów na studia posiadających IELTS zdany na następującą liczbę punktów:

- University of Cambridge – od 7.0 pkt
- University of Oxford – od 7.0 pkt
- London School of Economics – od 7.0 pkt
- MIT – od 6.0 pkt
- UCLA – od 7.0 pkt
- Imperial College London – od 6.0 pkt
- University of Edinburgh – od 6.5 pkt
- Harvard Business School – od 7.0 pkt
- Urząd Służby Cywilnej – od 6.0 pkt
- Uniwersytet Jagielloński – od 6.5 pkt
- Uniwersytet Medyczny w Białymstoku – od 6.5 pkt
- Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu – od 6.0 pkt

i wiele innych.

British Council przeprowadza IELTS w Polsce w kilku miastach dwa razy w miesiącu. Szczegóły znajdują się na stronie www.britishcouncil.pl.

Nagrania do testu IELTS z sekcji „Listening” do odsłuchania na stronie:
<https://bezpiecznylink.pl/ieltslistening>

Candidate Number

Candidate Name _____

INTERNATIONAL ENGLISH LANGUAGE TESTING SYSTEM**Listening****PRACTICE TEST**

1 hour

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Do not open this question paper until you are told to do so.

Write your name and candidate number in the spaces at the top of this page.

Listen to the instructions for each part of the paper carefully.

Answer all the questions.

While you are listening, write your answers on the question paper.

You will have 10 minutes at the end of the test to copy your answers onto the separate answer sheet. Use a pencil.

At the end of the test, hand in this question paper.

INFORMATION FOR CANDIDATES

There are **four** parts to the test.

You will hear each part **once** only.

There are **40** questions.

Each question carries one mark.

For each part of the test, there will be time for you to look through the questions and time for you to check your answers.

SECTION 1 Questions 1–10

Questions 1–5

Complete the notes below.

Write **NO MORE THAN TWO WORDS AND/OR A NUMBER** for each answer.

<table border="1"> <tr> <td><i>Example</i></td> <td><i>Answer</i></td> </tr> <tr> <td>Course Subject:</td> <td><u>Horticulture</u></td> </tr> </table>			<i>Example</i>	<i>Answer</i>	Course Subject:	<u>Horticulture</u>
<i>Example</i>	<i>Answer</i>					
Course Subject:	<u>Horticulture</u>					
Course options	Level 4 Certificate – 1 year	Level 5 Diploma – 2 years				
Full Fees (international)	\$18,000	1 \$.....				
Job options	e.g. Garden centre workers; Parks 2					
Practical (60%)	- Off-site, e.g. garden centres, 3, Botanical Gardens - Formal Work Experience: 4 / month as part of your study					
Theory (40%)	Taught on 5					

Questions 6–10

Complete the table below.

Write **NO MORE THAN TWO WORDS AND/OR A NUMBER** for each answer.

Regency Institute - Course Enquiry

Name:	Maria 6
Preferred start date:	early 7
Information requested:	☒ course details ☒ homestay information ☒ 8 form ☒ student visa information ☒ 9 information
Email:	maria 10 @ymail.com

SECTION 2 Questions 11–20

Questions 11–15

Complete the notes below.

Write **NO MORE THAN TWO WORDS AND/OR A NUMBER** for each answer.

Natural History Museum

- All about life on Earth
- Long-term exhibitions and **11**
- Built in the 1880s, renovated in the **12**
 - Great Hall: contains a series of paintings, e.g.
 - A dinosaur painting from the 1860s
 - Local artists' paintings of the surrounding **13**
and plants
- “Prehistory Alive” – an exhibit with four **14**
 - “In The Beginning”: Early life on Earth
 - Special feature: models of the first live **15**
 - e.g. “Archaeon”

Questions 16–20

Complete the notes below.

Write **NO MORE THAN TWO WORDS** for each answer.

- “Dinosaurs”
 - climb to the **16** for a great view
 - watch a documentary
 - fossil display
 - range of tools used, e.g. **17**; giant diggers
- “A Changing Planet” – climate change caused by, e.g.
 - volcanoes
 - **18**
 - human activity
- “Megafauna” – large animals
 - mammoth – looks like an elephant
 - moa – a type of giant **19**
- The **20** Cafe
 - Order a sandwich or salad

SECTION 3 *Questions 21–30*

Questions 21–24

Label the Video Editing program screen below.

*Choose **FOUR** answers from the box and write the correct letters **A–H** next to questions 21–24.*

Video Editing Program Screen

24.....	21.....
24.....	22.....
23.....	

□

- A** Picture Editor
- B** Storyboard
- C** File Import
- D** Final Video
- E** Video Preview
- F** Content Section
- G** New Project
- H** Menu Bar

Questions 25–30

Complete the notes below.

*Write **NO MORE THAN TWO WORDS** for each answer.*

How to make the video project

1. Click on a **photo** to:
 - a. **25** or crop it
 - b. choose how long it shows on the screen

2. Choose the **transition method**:
 - a. 'No transition' is the **26**
 - b. Other options include
 - i. Dissolve: One picture slowly changes to another
 - ii. Fly-away: The picture moves **27** as if the wind has blown it

3. **Audio**: Can be
 - a. a song
 - b. a **28** or interview
 - c. both

4. **Video clips**: You can change
 - a. the length
 - b. the **29**

5. **Title**: You can change
 - a. the font type and size
 - b. the **30** of the title

SECTION 4 Questions 31–40**Questions 31–34**

Choose the correct letter, A, B or C.

31 Which of these will **NOT** be covered by the lecturer?

- A** The first stage of a star's life
- B** The number of stars in our galaxy
- C** The entire life cycle of a star

32 The colour of a star depends on ...

- A** how much hydrogen it has
- B** whether it is heavy or light
- C** how hot it is at the centre.

33 In which type of clouds does star formation occur?

- A** Only in the Milky Way clouds
- B** In very cold, thick areas of dust and gas
- C** In any dark area of dust and gas

34 Molecular clouds collapse ...

- A** outside their galaxy
- B** very, very slowly
- C** into smaller pieces

Questions 35–37

Label the flow chart below.

*Write **NO MORE THAN ONE WORD** for each answer.*

Stages in the Formation of a Star

Nebulae

Protostellar clouds

Centre – **Protostar** forms, helped by
35

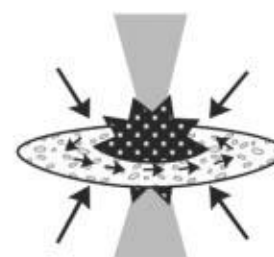
Protostar has a red-hot centre, two **36**
.....
and a spinning disc of dust and gas.

Protostar gets bigger

Final stage: formation of a
Main Sequence star, sometimes with
37 which circle it

Questions 38–40

Complete the notes.

*Write **NO MORE THAN ONE WORD AND/OR A NUMBER** for each answer.*

Main Sequence Stars

- Nuclear fusion begins at **38** degrees Fahrenheit
- From Protostar to Main Sequence star: <1 million to 100 million years
- The Main Sequence period = longest stage
- The **39** of this period depends on star size:
 - Medium-sized stars (e.g. the Sun): 10 to 15 billion years
 - Highest speed of **40**: happens in giant stars
 - Small stars: hundreds of billions, or trillions, of years

Tapescript

Section 1

You will hear a conversation between a student services officer and an international student who is asking for course information. First you have some time to look at questions 1 to 5.

You will see that there is an example that has been done for you. On this occasion only the conversation relating to this example will be played first.

- MAN: Good morning, Regency Institute. How can I help you?
- WOMAN: Hi. I'd like to find out about your **Horticulture** courses.
- MAN: Sure. We've got two courses – a Level 4 Certificate and a Level 5 Diploma.

*The woman wants information about Horticulture courses, so **Horticulture** has been written in the space. Now we shall begin. You should answer the questions as you listen because you will not hear the recording a second time. Listen carefully and answer questions 1 to 5.*

- MAN: Good morning, Regency Institute. How can I help you?
- WOMAN: Hi. I'd like to find out about your Horticulture courses.
- MAN: Sure. We've got two courses – a Level 4 Certificate and a Level 5 Diploma.
- WOMAN: OK, can you tell me about the course fees? I'm an international student.
- MAN: Right. The Level 4 course is \$18,000 for 1 year for full fee-paying international students, and we also have some scholarships available which can reduce that to \$15,000. Level 5 is a 2-year course, that's **\$43,000** full fees, and then \$38,000 with a scholarship. That includes safety gear, which you get to keep, and also transport costs for field trips.
- WOMAN: What sort of work can I get at the end of the courses ... I mean, whether I do Level 4 or 5, are the career choices the same?
- MAN: Well, the main thing with Level 5 is that you get more practical experience, which looks good on your CV. There are lots of different work opportunities ... a lot of our graduates start out working in garden centres, and others work for the council as Parks **Officers**, maintaining local parks – that sort of thing.

WOMAN: That sounds quite interesting. I'm just wondering – you mentioned field trips. Is there a lot of outdoor work experience?

MAN: It's about 60/40: 60% practical, and 40% theory. We find that this balance works well. It provides the theory knowledge you need, as well as the hands-on experience. So, with the practical part, you're off-site, mostly working at local garden centres, and on the **school farm**, and the tutors also take the students on regular visits to the Botanical Gardens.

WOMAN: OK. What sort of experience do you get?

MAN: Well, everything from identifying different kinds of plants and weeds, to soil analysis – that stuff is mostly done at the Botanical Gardens. Then, on the farm and at garden centres, you're preparing plots, planting and looking after different crops, that sort of thing.

We also offer what's called Formal Work Experience. So if you get a part-time job in a garden centre, say, you can count **24 hours** a month towards the practical component of the course.

WOMAN: So if I work one day a week, I can miss that part of the practical course?

MAN: Yes, that's right. It depends on the job a bit, but once you have the basics ... health and safety, how to look after garden tools for example a lot of the skills are transferable.

WOMAN: Cool.

MAN: And with theory ...

WOMAN: Yes?

MAN: Theory makes up about 40% of the course, and that all takes place on **campus**.

WOMAN: Right.

.....

Before you hear the rest of the conversation, you have some time to look at questions 6 to 10.

Now listen and answer questions 6 to 10.

WOMAN: I'm very interested, given what you've told me so far. Is there a course brochure you could send me?

- MAN: Certainly. Can I take your name please?
- WOMAN: Maria Gelbart.
- MAN: Gilbert? G-I-L-
- WOMAN: No, it's **G-E-L-B-A-R-T**.
- MAN: Thanks, Maria. And which course are you interested in?
- WOMAN: The Diploma. Oh! – when does it start?
- MAN: We've got two intakes in the next few months – one starting on the 16th of November and the other at the start of next year.
- WOMAN: I'm not sure at this stage. If I start in November, is there a break over Christmas?
- MAN: Yes, there's a 6-week break from the 19th of December till the 31st of January.
- WOMAN: What's the other start date?
- MAN: At the beginning of **February**.
- WOMAN: I think I'd rather start then.
- MAN: Sure. You can always confirm later. Are you interested in staying in a homestay?
- WOMAN: Ah ... How much do you charge for homestays?
- MAN: \$250 a week. That includes accommodation – your own room – breakfast and dinner Monday to Friday, and three meals a day on weekends.
- WOMAN: Hmm. I'll think about it. It's quite expensive, but yes, if you could send me some information, that would be great. And ... can you also send me an **application** form for the course please?
- MAN: I can. Do you need information about applying for a student visa as well?
- WOMAN: No, I've already got a student visa. But I'm interested in finding out about getting a job once I graduate, and the information on the immigration website is so complicated! I know the student visa will let me work part time ... but if you have some simple information explaining how to get a **work permit**, that would be helpful.
- MAN: Yes, we get that request a lot! No problem – I'll send you some information about that. Oh ... how would you like to receive the information? I can get all of these emailed through to you in the next half hour if that's a good way to communicate with you.
- WOMAN: Yes, that's the best way for me, for sure.

MAN: OK, can I have your email address please Maria?
WOMAN: maria91@ymail.com ... oh, that's a number, not a word!
MAN: Great.
WOMAN: Thank you.
MAN: You're welcome.

Narrator:

That is the end of section 1. You now have half a minute to check your answers.

Now turn to section 2.

Section 2

You will hear a staff member giving information about a Natural History museum. First you have some time to look at questions 11 to 15.

Now listen carefully and answer questions 11 to 15.

SPEAKER:

Welcome to the Natural History Museum. My name is Charlotte McGill, and I'm going to tell you something about the different things to see and do at the museum, which is home to a vast array of exciting and interesting information about life on Earth. The museum has a variety of permanent installations and also **current displays**, which change regularly. There's more here than you can do in a day, so I'm going to first tell you a little bit about the different sections so you can better decide how to spend your time.

We're now on the ground floor, and in what is called the great hall. The high vaulted ceilings show a bit about the history of the building itself, which was first built in the late 1800s. It was refurbished and redesigned in the **1920s**, which explains the art deco designs on the walls. And on those walls, as you can see, are a number of paintings which make up this museum's "history of science" exhibit. You can see over here, for example, a painting of what we used to think dinosaurs looked like back in the mid-19th century. That particular painting dates from the 1860s and, obviously, our view of dinosaurs has changed since then. This area to our left shows local artists' renditions of the **mountains** around this area, and includes detailed representations of the beautiful and colourful flowers that can be found there.

Off the great hall, there are a number of rooms that hold our special exhibits. These exhibits change every two years, and at the moment we have a wonderful exhibit which is called "Prehistory Alive". There are four **sections**, each with its own character and flavour, and each focusing on different aspects of life history on our planet.

So it's best if you start from this first section on our right, and you'll enter the exhibit called "In the Beginning", and learn a bit about the very start of life on Earth. You won't need a microscope in this room: this section's star attraction is a series of large-scale reproductions of the earliest living **organisms**, so you can examine them up close and in person. Why not

take a selfie with our giant Archaeon, which scientists think may have been one of the first life forms on the planet?

Before you hear the rest of the talk, you have some time to look at questions 16 to 20.

Now listen and answer questions 16 to 20.

From here you can walk through to the next major exhibit, which is always a big draw, especially with the kids. It's the dinosaur exhibit of course! And we have seven full-scale models of complete dinosaur skeletons. You can look our T-Rex in the eye if you climb up onto the **balcony**. From there, you can look down on the room from the perspective of a dinosaur. Now, if you've ever asked yourself, "How do they know what colour dinosaurs were, or how fast they walked?", you should definitely visit the dinosaur movie room – every hour we screen a documentary that shows you not only what we know, but how we know it, and of course, what questions we still don't know the answers to.

Don't forget to have a look at our fossil display as well, and learn about the variety of tools that we use to find fossils, from simple **brushes** to huge mechanical diggers.

The next room spells the end for the dinosaurs – they became extinct after a meteor slammed into the Earth, changing the climate and the environment. Of course, climate change can happen, and has happened, many times, and this section, called "A Changing Planet", shows the kind of changes that the Earth has gone through because of different climatic conditions. From catastrophic events like giant volcanic eruptions, to slow changes, such as an **Ice Age**, you can see how the Earth weathers these changes. Of course, climate change is a big topic these days as well, and this exhibit ends with an interactive display of the causes and consequences of man-made climate change.

The final room is called, simply, "Megafauna", a name which means "huge animals". This room is lots of fun – you can sit on a model of a mammoth, which, you may know, was a very large animal that looked like an elephant. You can hold the huge thigh bones of a moa, a species of huge **bird** nearly four meters tall that once lived in New Zealand. And in case

you forget that giants are still found around us, have a look at the life-sized model of the heart of a whale – you may be surprised to find you can fit inside!

You could easily spend a day just in this exhibit alone, but remember that there's a lot more to see and do at the museum. Don't forget to visit our **Rainforest** Cafe if you get hungry. They have a range of salads and sandwiches, and the menu gives you some information about the plants and animals that our food comes from as well. *[FADE OUT]*

NARRATOR:

That is the end of section 2. You now have half a minute to check your answers.

Now turn to section 3.

Section 3

You will hear a conversation between a peer tutor and an education student who needs help with a project. First you have some time to look at questions 21 to 24.

Now listen carefully and answer questions 21 to 24.

- Woman: Hi Mark, come in! You want to make a short video, right? And I guess you want me to show you how to use the video editing program ... so, so ... first... you'll see this screen. You see how there are four different sections here?
- Man: Yes ... It looks complicated.
- Woman: Not really – each section has a different function. For example, the one up here, on the top right side, is where you will start ... this whole section is called the **menu bar**, and it's where you can select what you want to do, like start a new project, import pictures or audio, or save the project.
- Man: OK, let me try. I'll just click here ... 'import' ... and choose the ones I want ... and then ... "OK"?
- Woman: Yep, and now you'll see that they all appear in this section right below it.
- Man: So that section is ...
- Woman: It's where you temporarily store all of the files that you're going to use in the project. Basically you can think of this as the **content section** – your raw materials.
- Man: OK, so anything I want to use in the final video should be there. Can I edit the pictures too?
- Woman: No, not in this window. I'll show you how to do that later on.
- Man: Right ... OK, so if I click on one of these pictures, it'll show up in the big section here?
- Woman: No, not yet. First we have to actually start creating the video project. To do that, we actually take a file, drag ... and drop ... over here at the bottom of the screen. This section is called the **storyboard**, and it shows you the order of pictures or clips in the final project. You can change these around as well at any time, so don't worry if you change your mind or make a mistake.

- Man: Aha, OK, I see ... so ... on that big section on the left – I guess that is where you can see a **preview** of the **video** project, by using the play button. Is that right?
- Woman: Yes, and if you click it, you'll see your first little video. Why don't you have a try now and you'll see what I mean?

.....

Before you hear the rest of the conversation, you have some time to look at questions 25 to 30.

Now listen and answer questions 25 to 30.

- MAN: So ... I think I've got the basics. Can I try it with some of my pictures from our trip?
- Woman: Of course! Let's start to create your project. Start by clicking on one of the photos in the storyboard, and you'll see your options.
- Man: OK ... Ah, yes, so here's how I can **edit** the photos or crop them, I got it. And here it says 3 seconds. What does that mean?
- Woman: It's how long you want the photo to appear in the video. You can change that if you want it to be longer or shorter.
- Man: So, right now, each picture will appear for three seconds. OK. And here it says 'transition'. So that's ...
- Woman: ... how each picture changes to the next one. If you don't want a transition, then you don't need to do anything, because no transition equals the **default**. I think the most popular is 'dissolve', where one picture just slowly fades out and another one appears.
- Man: And this one, fly-away, that sounds interesting....
- Woman: Actually I'm not sure what that one is – let's find out – if you just click on the help button, over there on the top of the screen.
- Man: Sure ... OK, it says here that it makes the picture disappear **off screen**, like it's been blown away by the wind. No, I don't think I like that one – it's not that professional. OK, so I'll keep it on dissolve for the moment. Now ... about music – I was thinking that a nice children's melody would be good as part of the intro, to play while the pictures are shown.

- Woman: Alright ... so once you've chosen something as your background song, just drag the file over here by the storyboard. You can adjust the volume and length later on too.
- Man: Um ... can I make my own **commentary** as well, using my voice? Or ... maybe I thought about an audio interview with the teachers ...
- Woman: You don't need to limit yourself to just one; you can load 2 audios onto the same project. And ... what about video clips? Do you want any of those?
- Man: Yes, we did video recordings of some of the classes. But they're 40 minutes long! I imagine we can edit them a bit to make them shorter?
- Woman: Of course! And there's a really neat function here where you can change the **appearance** of the clip as well – for example, if you wanted it to look old, like a classic movie. That probably isn't suitable for your project, though ...
- Man: Maybe not ... OK, so the last thing, I'd like to add a title page – just to give information about the project, the participants, the location, things like that. Is this it? "Add Title"?
- Woman: Yes, that's it. Just type in your title...
- Man: Oh, that's not a good font. Let me choose another one ... and perhaps a bit bigger ... Yes, that looks good. But why is it at the top of the screen? I think it would be better in the middle, like in the movies.
- Woman: Sure. Just drag the words to the middle with the mouse to adjust the **position** of the title ... yes ... and there you are! OK, so why don't you click on the preview button and let's see how it looks so far?

NARRATOR:

That is the end of section 3. You now have half a minute to check your answers.

Now turn to section 4.

Section 4

You will hear a talk on the topic of the lifecycle of a star. First you have some time to look at questions 31 to 40.

Now listen carefully and answer questions 31 to 40.

In today's session, we'll begin looking at the stars. We'll start with some basic facts about stars, and then move on to **the birth of a new star, which starts its life cycle**. We'll look at where in our galaxy stars form, how this process of star formation begins, and at **the various stages in the cycle** from birth through maturity, and eventually to the end of the star's life.

So, to start with, some basic facts. First of all, what is it that makes stars shine? Well, the sun and other stars generate their energy from hydrogen. Stars, in other words, are super-hot massive balls of energy.

One thing to remember is that stars vary enormously – in size, mass, and temperature. To give you an idea, our sun is an average-sized star. Small stars may be 450 times smaller than the Sun, and large stars over a thousand times bigger. The other thing that varies, besides size and temperature, is **the colour of a star, which changes depending on the temperature of its core**. The Sun, for example, is yellow; the hottest stars – which are also the biggest – are blue, and the least hot stars are red.

Now, let's look at where stars come from. They actually form from massive clouds of dust and gas. Of course, stars can form in any galaxy, but if you look at a picture of our galaxy, the Milky Way – there's a picture on page 12 of your course book – you'll see an example of the clouds I mean. They're the dark patches on the images. Not all of these cloud patches have the potential to become stars, however. **It's the particularly cold clouds where the particles of dust are more closely packed together where stars are formed**. These are known as molecular clouds.

Now, one of these molecular clouds could be floating in a galaxy, and then some event, or outside force, causes it to disintegrate. I won't try to explain the types of events that cause

the clouds to collapse – even the experts are unsure exactly how that happens. What they do know is that a molecular cloud can be on the verge of collapse for millions of years, and when it finally does begin to break up, **it becomes a group of cloud fragments**. It's these cloud fragments that have the potential to become stars.

Now it's time for a bit of terminology. If you look at the diagram 'Stages in the Formation of a Star', you'll see all the stages illustrated there. OK, so you can see the molecular clouds, which are also called nebulae, and when they collapse, they form what are known as protostellar clouds. What happens next is that a protostar begins to form at the core of the protostellar cloud. This protostar is formed as particles in the cloud clump together, using the force of **gravity**. While this happens, the core gets hotter and hotter, but it's not a true star yet because it's not creating enough heat and energy.

Anyway, as the energy of the protostar intensifies, it forms into a fiery centre (do you see the red bit?). In the early stages of the protostar's formation, as the energy intensifies, two **jets** can generally be seen shooting outwards in opposite directions from this centre. Around the centre, you have bits of dust and gas that form the shape of a rotating disc. Some of this matter in the disc is drawn into the protostar's centre, increasing its mass and size. From here, in the last part of star formation, the protostar is ready to become a Main Sequence Star, the ones that we can see in our night sky. The matter from the disc may eventually form **planets** which orbit around the star – just like our solar system formed around the sun.

A protostar, as I have mentioned, isn't a real star because it doesn't generate enough heat and energy for a process called nuclear fusion to begin. That's right – nuclear fusion, when hydrogen starts converting into a new, heavier material, called helium. This is what generates the nuclear energy that makes a star ignite and shine brightly. How hot does a star have to get for nuclear fusion to occur? About 10 million degrees Kelvin, which is about **18 million** degrees Fahrenheit.

When nuclear fusion starts to occur, the star is officially a Main Sequence Star. The length of time from when the star is a protostar until it becomes a Main Sequence Star can vary hugely, according to its size. For the largest stars, this transformation will take less than a

million years. An average-sized star, like our Sun, takes about 30 million years, and a very small, or low mass, protostar can spend a hundred million years in becoming a main sequence star.

That may seem like an eternity, but in fact, the longest stage in the star's life is when it is a Main Sequence star. The exact **duration** of this stage varies according to the mass of the star – you'll remember earlier I talked about the vast differences in the size and mass of stars. Well, our Sun, being an average star, will convert hydrogen for about 10 to 15 billion years once it reaches Main Sequence stage – fortunately for us it has plenty of life in it yet to provide the heat and light that is needed to sustain life on Earth. Interestingly, the quickest rate of **burnout** occurs with so-called massive stars, which have a shorter life span, while the smallest stars have the longest lives – they can keep creating energy for hundreds of billions and even trillions of years, which is long enough for ...

NARRATOR:

That is the end of section 4. You now have half a minute to check your answers.

That is the end of the listening test. You now have 10 minutes to transfer your answers to the listening answer sheet.

Answers**SECTION 1**

1. (\$)43,000 / forty-three thousand
2. Officers
3. school farm
4. 24 hours / twenty-four hours
5. campus
6. Gelbart
7. February
8. application / Application
9. Work Permit / work permit
10. 91

SECTION 2

11. current displays
12. 1920s / 1920's
13. mountains
14. sections
15. organisms
16. balcony
17. (simple) brushes
18. Ice Age
19. bird / birds
20. Rainforest / Rain Forest

SECTION 3

21. H
22. F
23. B
24. E
25. edit
26. default
27. off screen / off-screen
28. commentary
29. appearance
30. position

SECTION 4

31. B
32. C
33. B
34. C
35. gravity
36. jets
37. planets
38. 18 million / eighteen million /
18,000,000
39. duration
40. burnout

Candidate Number

Candidate Name _____

INTERNATIONAL ENGLISH LANGUAGE TESTING SYSTEM**General Training Reading****PRACTICE TEST**

1 hour

Time 1 hour**INSTRUCTIONS TO CANDIDATES**

Do not open this question paper until you are told to do so.

Write your name and candidate number in the spaces at the top of this page.

Read the instructions for each part of the paper carefully.

Answer all the questions.

Write your answers on the answer sheet. Use a pencil.

You **must** complete the answer sheet within the time limit.

At the end of the test, hand in both this question paper and your answer sheet.

INFORMATION FOR CANDIDATES

There are 40 questions on this question paper.

Each question carries one mark.

SECTION 1**Questions 1–14**

Read the text below and answer Questions 1–7.

State Tourism Board Annual Travel Competition

We are now calling for entries for this year's competition, entitled "Hidden Gems", and we would like to encourage you to join in and write about your travel in some of the less well-known areas of our beautiful state.

Short Story: Open to adults of any nationality. Write a short story of no more than 2,000 words based on your personal experience of visiting a little-known but interesting part of the state. The top three stories will receive a family annual pass to our statewide museums and historical site network, which includes access to over 300 attractions. The writer of the first place story will have the chance to see his or her story in print in the next issue of our quarterly magazine.

Photography: Open to any age. Send us a shot from one of our smaller towns or villages, showing life away from the big cities. Entries may depict a person or people but you will need to use the permission form, which can be downloaded from our website, to obtain their consent. Our top five winners will be offered the opportunity to take a three-day course that will explore the challenges of taking photos of wildlife, taught by Raymond Barter, an expert in the field. You may also see your photograph in next year's Tourism Calendar!

The Great Outdoors Travelogue: This is a special category for local contestants of any age. We would love to hear about any parks that you feel contribute to people's sense of well-being. Tell us about an ideal day in this area – the activities available, food options, how to get there – and include pricing information. The top eight entries will receive a gift certificate for a local shop specialising in cycling and hiking, and the stories will become the focus of next year's publicity campaign, encouraging people to spend more time in our parks and forests.

Questions 1–7

Complete the table below.

Choose **NO MORE THAN TWO WORDS** from the text for each answer.

Write your answers in boxes 1–7 on your answer sheet.

“Hidden Gems” Competition			
	<i>Entries</i>	<i>Prizes</i>	<i>Winning Entry</i>
Short Story	Story to come from the writer's 1 of travel	Free 2 for your family to museums and historic places	Published in our 3
Photography	Photographs of people only allowed with a 4	3-day course in 5 photography	Your photo may be chosen for our calendar
Travelogue	Open only to 6 entries	Gift certificate for sports shop	Part of a 7 to get people to enjoy the great outdoors

Questions 8–14

The text on the next page has seven sections, **A–G**.

Choose the correct heading for each section from the list of headings below.

*Write the correct number, **i–x**, in boxes 8–14 on your answer sheet.*

List of Headings

- i** Saving takes discipline
- ii** Earn more, pay less
- iii** Make a savings plan
- iv** Get into good habits
- v** How to plan debt repayments
- vi** Retirement pension is uncertain
- vii** Why pay off debt first?
- viii** Advice for home owners
- ix** Become familiar with investment strategies
- x** Two important savings projects

- 8** Section A
- 9** Section B
- 10** Section C
- 11** Section D
- 12** Section E
- 13** Section F
- 14** Section G

Tips for Successful Saving

A Learning to be a regular saver is a good move towards getting your finances under control. It is better to save than go into debt. If you are already in debt, it is generally advisable to pay off some of your debts before you start to save, because you usually earn less interest on your savings than you pay on your borrowings.

B First, pay off high interest debt such as credit card or hire purchase debt, unauthorised bank overdrafts, and payday loans (short-term cash advances at very high interest rates). Paying off debt in order from highest to lowest interest rate is the fastest and most efficient way to reduce payments, and this is sometimes called the 'debt avalanche' technique.

C Mortgages have to be viewed differently, however. Of course it makes economic sense to reduce your current mortgage before starting to save, but there is a catch. As the mortgage is paid down, instead of thinking about a long-term savings programme, more often than not people choose to sell their current house and purchase a more expensive one with a new (and often larger) mortgage. In fact, it may be better to commit to a savings programme rather than investing in a higher status residence.

D Your first priority should be to put some money aside for emergencies. The usual suggestion for an emergency fund is the equivalent of two or three months' pay. A second important goal is saving for retirement, because the aging population is putting pressure on government pension schemes. If you have the opportunity to join a superannuation plan where your employer and the government contribute to your savings, take advantage of such a scheme.

E You will need to exercise self-restraint and not indulge in 'retail therapy' or make impulsive purchases. One way to avoid temptation is to open a separate bank account, and keep your savings separate from your everyday money.

F The most important thing is to save regularly even if it is a relatively small amount. Set up an automatic payment so the amount goes straight into your special savings account on payday. Once you are in the routine of saving, not only will you start to see your nest egg grow but you will probably also become more interested in and build your knowledge of savings and investment options.

G Have a savings strategy. It is more likely that you will achieve your savings goals if you put them in writing. There are various savings schemes and calculators on the Web to help you in this respect.

SECTION 2**Questions 15–27**

Read the text below and answer Questions 15–21.

Flexible Working Hours

Any business owner knows that raising productivity is the key to keeping a business profitable. Happy employees have been shown to contribute more to a company in terms of creativity, attentiveness and efficiency. You might be surprised to know that one of the best ways to keep your staff happy is to give them more flexibility in their schedules.

Flexible working schemes have become popular in recent years due to research in workplace psychology, which has shown that a regular nine-to-five schedule does not fit all workers. In fact, we may all be biologically wired to be at our best at different hours. Some of your staff may drag themselves in for a nine o'clock start, but their brains may not kick into high gear until after eleven or noon. Give these types of workers the option of starting and finishing later and they will be less fatigued. They will also have a chance to play an active role in determining their own schedules. Giving staff this sense of freedom creates staff loyalty – this will pay dividends to you as not only will you

get the best from such employees but also, in the long term, you will reduce staff turnover and the resulting costs associated with recruitment.

Flexible working schemes involve not only working times, but working places as well. Remote working, where employees do part of their job from home, is popular with staff who have families or other responsibilities. You can give employees the chance to come into the office on a 3+2 plan; they come in for three days a week, and work from home the other two days. Employers who worry that this will obstruct communications can relax. In today's connected world, your employee is only a video call away. Remote working can also help you reduce overheads – fewer staff in the office means less office space required.

If you are interested in implementing a flexible working scheme in your workplace, the first step is to consult staff, collecting information about who may be interested and what changes may be easiest to instigate as a start.

Questions 15–21

Complete the sentences below.

Choose **NO MORE THAN TWO WORDS** from the text for each answer.

Write your answers in boxes 15–21 on your answer sheet.

- 15** According to studies, not everyone works best on the same timetable.
- 16** Present flexible working as a choice and allow staff to decide on their
- 17** Flexible hours can save money by lowering
- 18** Staff with families may wish to try
- 19** You can talk to your staff by if they are not in the office.
- 20** Staff working from home will reduce the need for
- 21** Make a start towards flexible working by from staff.

Read the text below and answer Questions 22–27.

Company Computer Use Policy

The Company operates a business-wide computer network of several interlinked servers that support a wide range of services and peripheral equipment. These facilities are available to all staff members and are administered and maintained by the IT Department, which provides a comprehensive online support system. You need to read and understand the policy as set out in this document. By signing this document, you are stating that you have agreed to the terms and conditions of the Computer Use Policy as follows.

Use of Computer Facilities

For the purposes of this policy, unless otherwise stated, "System" means any computer system controlled or operated by the Company, either at Head Office or any branches elsewhere.

To ensure the security of the Company computer facilities, employees are required to:

- obtain the appropriate authority and codes from the IT Department before accessing the System.
- obtain appropriate authorisation before accessing, altering, or deleting any information on the System.
- obtain appropriate approval before making, holding, running or modifying copies of any software provided by the Company.

Improper Use of Computer Facilities

Employees must not:

- gain or attempt to gain unauthorised access to facilities, other accounts or data outside the scope of the employee's current job specification.
- use Company facilities to do work for individuals or external organisations not related to the Company.
- access, alter or delete any information to which the user is not entitled.
- make, run or hold games on the Company network.
- install or attempt to install any software that is not the property of the Company.
- send by any electronic messaging system any material that could offend in any way.

Improper use of computer facilities may result in disciplinary procedures, which could ultimately end in dismissal.

Internet Access Conditions

The internet provides access to computer systems around the world. Some of these systems may contain defamatory, inaccurate, abusive or offensive material. The Company does not condone the use of such materials.

- Internet access is restricted to business activities relevant to the employee's position in the Company.
- Employees agree not to download information or material that could be abusive or offensive or that could bring the Company into disrepute.
- Any commercial utilisation of the internet for the sale or purchase of goods is prohibited.

Questions 22–23

Choose the correct letter, **A**, **B**, **C** or **D**.

Write the correct letter in boxes 22 and 23 on your answer sheet.

- 22** Signing the computer use policy means that the employee:
- A** understands about the computer system
 - B** knows how to get help from the IT Department
 - C** has carefully read and understood the policy
 - D** knows about and will follow all the computer rules
- 23** Which of the following is **NOT** required?
- A** get approval to use the System from Head Office
 - B** get a password and login from the IT Department
 - C** ask for permission before using or changing any files
 - D** check before using any company computer programs

Questions 24–25

Choose **TWO** letters, **A–E**.

Write the correct letters in boxes 24 and 25 on your answer sheet.

According to the policy, an employee must **NEVER** use the Company's computer network for

A changing data on the System B working for another business outside the Company C deleting information from any files D making copies of Company software E finding out information that is not part of his/her job

Questions 26–27

Complete the sentences below.

*Choose **ONE WORD ONLY** from the text for each answer.*

Write your answers in boxes 26 and 27 on your answer sheet.

- 26** Employees must not anything from the internet that could give the Company a bad name.
- 27** Employees are not allowed to use the internet for reasons.

SECTION 3

Questions 28–40

Read the text below and answer Questions 28–40.

The bar-tailed godwit

A The bar-tailed godwit is a wading shorebird no bigger than a magpie and yet every year it undertakes a spectacular feat of endurance, flying almost 12,000 kilometres non-stop across the Pacific Ocean from Alaska in the north to New Zealand in the south. Many biologists were not convinced that this was possible until Robert Gill of the U.S. Geological Survey fitted satellite tags to effectively track the godwits' migration. On 30 August 2007, a female godwit with the tag code E7 took off from Alaska's Yukon-Kuskokwim Delta (YKD) and landed in New Zealand eight days later on 7 September, having covered 11,680 km at an average flight speed of 56 kph without stopping for food, water, rest or sleep. In March, godwits make the return trip to Alaska but they take it in two stages. The first stage ends at feeding grounds in China, Japan or the Korean peninsula. They then move on to Alaska in May to prepare for the breeding season.

B Having refuelled in Asia, the godwits arrive at their final destination with reserves of stored fat, which provides essential energy for breeding. Godwits breed on upland and coastal tundra on the western rim of Alaska. A clutch of four eggs is laid in a shallow cup-shaped nest lined with moss or lichen. Both parents share the incubation of the eggs and nurture the young. The baby birds are fully developed when they hatch and they fledge a month later. They are ready to undertake their first trans-Pacific flight when they are only four months old. However, once arrived, these non-breeding juveniles remain in New Zealand until their fourth year, eating marine worms and other seafloor fauna in intertidal mudflats or foraging in wet pasture for terrestrial invertebrates.

C Understanding how and why these birds make such incredible journeys still challenges scientists. Shorebird migration is usually about taking advantage of food resources over different seasons. The Arctic tundra provides abundant food over summer but by the end of summer those resources have diminished so the birds move to the coastal mudflats to top up their fuel supply in preparation for their long flight to another rich food source in the southern hemisphere. Why do they not take a break along the way? It has been suggested that this is a way to minimise time and energy loss while avoiding land-based predators, pathogens and parasites.

D How do they do it? Anders Hedenström of Lund University maintains they have an extremely low energy consumption, using just 0.41% of their body weight for every hour in flight and they double their weight before take-off. However, there are other factors to consider such as the ratio of body weight to size, energy composition (mainly fat, some protein), an aerodynamic body shape and flight speed. Needless to say, they have powerful hearts and lungs, too. In addition, Gill explained that bar-tailed godwits have the ability to sense upcoming storm systems that give them tailwinds for much of their long journeys across the globe, thus helping them to conserve energy.

E There is much speculation about how godwits find their way across vast amounts of seemingly featureless ocean. One theory is that they have some kind of in-built compass that enables them to use the Earth's magnetic field or that they plot a course by the position of the sun and the stars. However, as these birds have superior eyesight, night vision and observational abilities, the ocean is not featureless to them. They could use the long, slightly darker lines of swell patterns on the surface of the sea as a steering guide. Even a smooth sea has these lines and they are so consistent, following direct paths across the ocean, that they provide a dependable guide visible to the birds even at night. It has also been suggested that the birds can read cloud formations like a map as their shape and position are the effects of changes in humidity, temperature and air currents. Islands, depending on their size and structure, generate heat during the day, causing giant cumulonimbus to form. Such clouds are visible from far away in the daytime and at night they glow with inner luminescence. Clouds that form over land can be distinguished from those over the sea as they reflect the surface beneath them; thus, the cloud over a blue lagoon differs from that over a green forest.

F Unfortunately, the bar-tailed godwit population is declining by about two per cent a year. Major habitat loss, especially in the migration stopover sites around the Yellow Sea, is the current problem. Although fully protected in New Zealand, the godwit happens to be a traditional food source of the indigenous Alaskans; nevertheless, the loss that occurs in this way is thought to be minimal. However, global climate change is predicted to have a catastrophic effect on all birds and godwits in particular may be more vulnerable because of their unique migratory patterns. Suitable breeding territory will shrink with the expansion of trees and bushes into the tundra. Peak food supply may occur at the wrong time due to warmer temperatures, and wind patterns may be disrupted or change considerably. Rising sea levels will lead to a huge loss of intertidal feeding habitat in both the northern and southern hemisphere. Any or all of these changes may endanger the bar-tailed godwit's very existence.

Questions 28–36

The text has nine paragraphs, **A–F**.

Which paragraph contains the following information?

Write the correct letter, **A–F**, in boxes 28–36 on your answer sheet.

NB You may use any letter more than once.

- 28** a reason for bird migration in general
- 29** details of the threats to godwits' survival
- 30** examples of the diet of immature godwits in the southern hemisphere
- 31** how godwits navigate using natural phenomena
- 32** physiological features that enable godwits to undertake such long flights
- 33** the means by which the length and nature of the journey from Alaska was verified
- 34** where reproduction takes place
- 35** how godwits use currents of air to their advantage
- 36** reasons for the making the north-south flight without stopping

Questions 37–40

Complete the notes below.

Choose **NO MORE THAN TWO WORDS** from the text for each answer.

Write your answers in boxes 37–40 on your answer sheet.

The bar-tailed godwit

- is about the size of a **37**
- flies from Alaska to New Zealand, covering about 12,000 km (in northern autumn)
- on way back to Alaska (in northern spring) stops off at **38** in Asia
- uses its build-up of **39** during breeding
- baby chicks are cared for by **40**

Answer Key**TEST 14****GENERAL TRAINING READING****Section 1, Questions 1–14**

- 1** (personal) experience
- 2** annual pass
- 3** (quarterly) magazine
- 4** permission form/consent form
- 5** wildlife
- 6** local
- 7** (publicity) campaign
- 8** vii
- 9** v
- 10** viii
- 11** x
- 12** i
- 13** iv
- 14** iii

Section 2, Questions 15–27

- 15** (workplace) psychology
- 16** (own) schedules
- 17** staff turnover
- 18** remote working
- 19** video call
- 20** office space
- 21** collecting information
- 22** D
- 23** A
- 24** B
- 25** E
- 26** download
- 27** commercial

Section 3, Questions 28–40

- 28** C
- 29** F
- 30** B
- 31** E
- 32** D
- 33** A
- 34** B
- 35** D
- 36** C
- 37** magpie
- 38** feeding grounds
- 39** (stored) fat
- 40** both parents

Candidate Number

Candidate Name _____

INTERNATIONAL ENGLISH LANGUAGE TESTING SYSTEM**General Training Writing****PRACTICE TEST**

1 hour

Time 1 hour**INSTRUCTIONS TO CANDIDATES**

Do not open this question paper until you are told to do so.

Write your name and candidate number in the spaces at the top of this page.

Read the instructions for each task carefully.

Answer both of the tasks.

Write at least 150 words for Task 1.

Write at least 250 words for Task 2.

Write your answers in the answer booklet.

Write clearly in pen or pencil. You may make alterations, but make sure your work is easy to read.

At the end of the test, hand in both this question paper and your answer booklet.

INFORMATION FOR CANDIDATES

There are **two** tasks on this question paper.

Task 2 contributes twice as much as Task 1 to the Writing score.

WRITING TASK 1

You should spend about 20 minutes on this task.

You recently held a dinner party for your family at a local restaurant but you did not enjoy the experience.

Write a letter to the restaurant manager. In your letter

- ***give details of the event***
- ***explain what the problems were***
- ***suggest how the restaurant could make improvements***

Write at least 150 words.

You do **NOT** need to write any addresses.

Begin your letter as follows:

Dear ...,

WRITING TASK 2

You should spend about 40 minutes on this task.

Write about the following topic:

Some people think that a second or foreign language should be taught in primary schools.

To what extent do you agree or disagree?

Give reasons for your answer and include any relevant examples from your own knowledge or experience.

Write at least 250 words.

WRITING TASK 1

Model response

Dear Ms Cartwright,

Last Saturday night, 25th September, my extended family and I held a celebration dinner at your restaurant. It was a graduation party for my granddaughter and many family members had travelled a long way to attend. There were twenty of us altogether and, for this reason, I had booked a private room well ahead of the event.

The room was spacious, the table settings were beautiful and the seating was very comfortable. However, the service was extremely slow and the waiters kept getting the orders mixed up. In addition, the food was cold when it arrived and the wine that I had pre-ordered was not available. Our family party would have been a disaster except for the fact that we enjoyed each other's company so much.

I would suggest that, if the restaurant wants to meet customer expectations in the future, the waiters are given more training, especially on how to cope with large dinner parties. More attention should be paid to details, too, such as serving the correct wine. Finally, better supervision in the kitchen would ensure that meals are kept hot until they are served.

If I can be assured of improvements in the service, we will consider dining at your restaurant again.

Kind regards,

203 words

WRITING TASK 2

Model response

Instruction in a foreign language is the key to creating more knowledgeable and culturally aware students. I believe that second language learning should begin as early as possible because a young child's brain has the facility to learn a new language more easily than an older one.

Research has shown that learning a language before adolescence results in more accurate pronunciation as young children are willing and able to mimic accents and intonation without becoming self-conscious or embarrassed. At this age, the language can be taught through games and activities that make it fun and enjoyable. It is more like play and less like hard work, giving rise to a positive attitude towards learning subsequent languages.

Studies have also shown that early second-language acquisition results in higher academic achievement throughout later schooling. It develops critical thinking, creativity and mental flexibility, too. Moreover, the new language gives children access to diverse resources and unfamiliar cultures, broadening their horizons as they learn about different festivals and traditions, for instance. It enhances their interpersonal skills and leads to multi-cultural awareness, encouraging diversity and international understanding from a young age.

Those against foreign languages in primary school maintain that children have enough trouble learning their own language and learning another one will just confuse them. However, in my country, there is little formal instruction in the grammar of the first language in the school curriculum, at primary or secondary level. Hence, I would argue that, through studying a foreign language, children will better understand the grammatical concepts and rules of their own. One language will reinforce the other.

In conclusion, I fully support teaching another language in primary schools, because research indicates that this is the optimal age to acquire a new language and that this will enhance skills in other areas. It also helps children to appreciate different cultures.

307 words

Akceptowane są wszystkie inne rozwiązania merytorycznie poprawne i spełniające warunki zadania.

1. Człowiek

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 4. 0-3 pkt

Zadanie 4.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 4.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 4.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 5. 0-3 pkt

Zadanie 5.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 5.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 5.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 6. 0-3 pkt

Zadanie 6.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 6.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 6.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 7. 0-3 pkt

Zadanie 7.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 7.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 7.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 7.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 7.5. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Znajomość środków językowych

Zadanie 8. 0-3 pkt

Zadanie 8.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 8.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 9. 0-3 pkt

Zadanie 9.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 9.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 10. 0-3 pkt

Zadanie 10.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 10.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 11. 0-3 pkt

Zadanie 11.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: are you doing

Zadanie 11.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: has two babies

Zadanie 12. 0-3 pkt

Zadanie 12.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: up

Zadanie 12.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: have

2. Miejsce zamieszkania

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 17. 0-4 pkt

Zadanie 17.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: E

Zadanie 17.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 17.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 17.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 18. 0-3 pkt

Zadanie 18.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 18.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 18.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 19. 0-6 pkt

Zadanie 19.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: G

Zadanie 19.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 19.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: E

Zadanie 19.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 19.5. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 19.6. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 20. 0-5 pkt

Zadanie 20.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 20.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 20.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 20.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 20.5. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Znajomość środków językowych

Zadanie 21. 0-3 pkt**Zadanie 21.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: lot

Zadanie 21.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: instead

Zadanie 21.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: than

Zadanie 22. 0-2 pkt**Zadanie 22.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 22.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 23. 0-2 pkt**Zadanie 23.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 23.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 24. 0-2 pkt**Zadanie 24.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: will/can/would you help me

Zadanie 24.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: children's room

Zadanie 25. 0-2 pkt**Zadanie 25.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: save

Zadanie 25.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: single

3. Edukacja

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 30. 0-4 pkt**Zadanie 30.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: E

Zadanie 30.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 30.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 30.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 31. 0-5 pkt**Zadanie 31.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: library and computer

Zadanie 31.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: milk

Zadanie 31.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: the playground

Zadanie 31.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: after/no sooner than

Zadanie 31.5. 0-1 pkt

Odpowiedź: the office area

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 32. 0-3 pkt**Zadanie 32.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 32.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 32.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 33. 0-4 pkt**Zadanie 33.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 33.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 33.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 33.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Znajomość środków językowych

Zadanie 34. 0-2 pkt**Zadanie 34.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: of

Zadanie 34.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: perform/score

Zadanie 35. 0-2 pkt**Zadanie 35.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 35.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 36. 0-2 pkt**Zadanie 36.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 36.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 37. 0-2 pkt**Zadanie 37.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: sending my son

Zadanie 37.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: have never copied

Zadanie 38. 0-2 pkt**Zadanie 38.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: do

Zadanie 38.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: over

4. Praca

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 43. 0-4 pkt**Zadanie 43.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 43.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 43.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: E

Zadanie 43.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 44. 0-4 pkt

Zadanie 44.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: North Beach

Zadanie 44.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: three times

Zadanie 44.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: cover letter

Zadanie 44.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: (Monday) 22nd

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 45. 0-4 pkt

Zadanie 45.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 45.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 45.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 45.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 46. 0-4 pkt

Zadanie 46.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 46.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 46.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: E

Zadanie 46.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Znajomość środków językowych

Zadanie 47. 0-3 pkt

Zadanie 47.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: who/that

Zadanie 47.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: to

Zadanie 47.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: been

Zadanie 48. 0-2 pkt

Zadanie 48.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 48.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 49. 0-2 pkt

Zadanie 49.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 49.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 50. 0-2 pkt

Zadanie 50.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: haven't had

Zadanie 50.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: was still sitting

Zadanie 51. 0-2 pkt

Zadanie 51.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: off

Zadanie 51.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: make

5. Życie prywatne

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 56. 0-2 pkt

Zadanie 56.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 56.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 57. 0-5 pkt

Zadanie 57.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: animals

Zadanie 57.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: Young Rider

Zadanie 57.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: posters

Zadanie 57.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: 17

Zadanie 57.5. 0-1 pkt

Odpowiedź: adverts

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 58. 0-3 pkt

Zadanie 58.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 58.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 58.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 59. 0-5 pkt

Zadanie 59.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 59.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 59.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 59.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 59.5. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Znajomość środków językowych

Zadanie 60. 0-2 pkt

Zadanie 60.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 60.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 61. 0-2 pkt

Zadanie 61.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 61.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 62. 0-2 pkt**Zadanie 62.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 62.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 63. 0-2 pkt**Zadanie 63.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: haven't seen her

Zadanie 63.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: mind looking

Zadanie 64. 0-2 pkt**Zadanie 64.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: to

Zadanie 64.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: do

6. Żywnienie

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 69. 0-4 pkt**Zadanie 69.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: E

Zadanie 69.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 69.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 69.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 70. 0-5 pkt**Zadanie 70.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: sisters/family

Zadanie 70.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: friends from work/workmates

Zadanie 70.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: their garden

Zadanie 70.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: Brian

Zadanie 70.5. 0-1 pkt

Odpowiedź: chocolate cake

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 71. 0-3 pkt**Zadanie 71.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 71.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 71.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 72. 0-5 pkt**Zadanie 72.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 72.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 72.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 72.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 72.5. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Znajomość środków językowych

Zadanie 73. 0-2 pkt**Zadanie 73.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: from

Zadanie 73.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: lot

Zadanie 74. 0-2 pkt**Zadanie 74.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 74.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 75. 0-2 pkt**Zadanie 75.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 75.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 76. 0-2 pkt**Zadanie 76.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: wouldn't eat

Zadanie 76.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: has tried

Zadanie 77. 0-2 pkt**Zadanie 77.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: while

Zadanie 77.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: know

7. Zakupy i usługi

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 82. 0-5 pkt**Zadanie 82.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: E

Zadanie 82.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 82.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 82.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 82.5. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 83. 0-2 pkt**Zadanie 83.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 83.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 84. 0-4 pkt**Zadanie 84.1.** 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 84.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 84.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: E

Zadanie 84.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 85. 0-4 pkt

Zadanie 85.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: ilości pokoi i łazienek / liczby pomieszczeń

Zadanie 85.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: wystarczająco dużo miejsca do parkowania / miejsce do zaparkowania (auta)

Zadanie 85.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: dwa

Zadanie 85.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: ogrodzie

Znajomość środków językowych

Zadanie 86. 0-2 pkt

Zadanie 86.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 86.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 87. 0-2 pkt

Zadanie 87.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 87.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 88. 0-2 pkt

Zadanie 88.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 88.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 89. 0-2 pkt

Zadanie 89.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: miss going/will miss going

Zadanie 89.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: doesn't belong

Zadanie 90. 0-2 pkt

Zadanie 90.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: pay

Zadanie 90.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: across

8. Podróżowanie i turystyka

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 95. 0-4 pkt

Zadanie 95.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: E

Zadanie 95.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 95.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 95.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 96. 0-4 pkt

Zadanie 96.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: 6:30

Zadanie 96.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: on the third floor

Zadanie 96.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: mini fridge

Zadanie 96.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: 50% / half

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 97. 0-3 pkt

Zadanie 97.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 97.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 97.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 98. 0-4 pkt

Zadanie 98.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 98.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 98.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 98.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 99. 0-3 pkt

Zadanie 99.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 99.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 99.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Znajomość środków językowych

Zadanie 100. 0-2 pkt

Zadanie 100.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 100.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 101. 0-2 pkt

Zadanie 101.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 101.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 102. 0-3 pkt

Zadanie 102.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: was

Zadanie 102.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: at

Zadanie 102.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: not

Zadanie 103. 0-2 pkt

Zadanie 103.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: we ordered

Zadanie 103.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: isn't used to

Zadanie 104. 0-2 pkt

Zadanie 104.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: take

Zadanie 104.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: place

9. Kultura

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 109. 0-4 pkt

Zadanie 109.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: E

Zadanie 109.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 109.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 109.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 110. 0-5 pkt

Zadanie 110.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: singing

Zadanie 110.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: theatre

Zadanie 110.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: the end

Zadanie 110.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: meals

Zadanie 110.5. 0-1 pkt

Odpowiedź: transport

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 111. 0-3 pkt

Zadanie 111.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 111.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 111.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 112. 0-4 pkt

Zadanie 112.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: E

Zadanie 112.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 112.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 112.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Znajomość środków językowych

Zadanie 113. 0-2 pkt

Zadanie 113.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 113.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 114. 0-2 pkt

Zadanie 114.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 114.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 115. 0-2 pkt

Zadanie 115.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 115.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 116. 0-2 pkt

Zadanie 116.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: she gets

Zadanie 116.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: finished watching

Zadanie 117. 0-2 pkt

Zadanie 117.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: keep

Zadanie 117.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: letters

10. Sport

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 122. 0-4 pkt

Zadanie 122.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: E

Zadanie 122.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 122.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 122.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 123. 0-4 pkt

Zadanie 123.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: Home Bike

Zadanie 123.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: touch screen

Zadanie 123.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: (class) membership

Zadanie 123.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: (clip-in cycling) shoes

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 124. 0-4 pkt

Zadanie 124.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 124.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 124.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: F

Zadanie 124.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: E

Zadanie 125. 0-5 pkt

Zadanie 125.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 125.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 125.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 125.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 125.5. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Znajomość środków językowych

Zadanie 126. 0-2 pkt

Zadanie 126.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 126.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 127. 0-2 pkt

Zadanie 127.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 127.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 128. 0-2 pkt

Zadanie 128.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: visit/reach/explore

Zadanie 128.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: where

Zadanie 129. 0-2 pkt

Zadanie 129.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: does/will/would/may Mark prefer

Zadanie 129.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: will be watching

Zadanie 130. 0-2 pkt

Zadanie 130.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: get

Zadanie 130.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: pass

11. Zdrowie

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 135. 0-4 pkt

Zadanie 135.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: E

Zadanie 135.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 135.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 135.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 136. 0-2 pkt

Zadanie 136.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 136.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 137. 0-3 pkt

Zadanie 137.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 137.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 137.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 138. 0-4 pkt

Zadanie 138.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 138.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 138.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 138.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Znajomość środków językowych

Zadanie 139. 0-2 pkt

Zadanie 139.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 139.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 140. 0-2 pkt

Zadanie 140.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 140.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 141. 0-2 pkt

Zadanie 141.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 141.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 142. 0-2 pkt

Zadanie 142.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: suffers from migraines

Zadanie 142.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: ask her to buy

Zadanie 143. 0-2 pkt

Zadanie 143.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: find

Zadanie 143.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: do

12. Nauka i technika

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 148. 0-3 pkt

Zadanie 148.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 148.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 148.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 149. 0-3 pkt

Zadanie 149.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: two days

Zadanie 149.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: spacewalk

Zadanie 149.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: underwater astronaut

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 150. 0-4 pkt

Zadanie 150.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 150.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: E

Zadanie 150.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 150.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 151. 0-3 pkt

Zadanie 151.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 151.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 151.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Znajomość środków językowych

Zadanie 152. 0-3 pkt

Zadanie 152.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: with/to

Zadanie 152.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: spend

Zadanie 152.3. 0-10 pkt

Odpowiedź: for

Zadanie 153. 0-2 pkt

Zadanie 153.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 153.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 154. 0-2 pkt

Zadanie 154.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 154.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 155. 0-2 pkt

Zadanie 155.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: afford to buy

Zadanie 155.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: were/was a scientist

Zadanie 156. 0-2 pkt

Zadanie 156.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: start

Zadanie 156.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: lend/give

13. Świat przyrody

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 161. 0-4 pkt

Zadanie 161.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 161.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: E

Zadanie 161.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 161.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 162. 0-5 pkt

Zadanie 162.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: driest

Zadanie 162.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: river

Zadanie 162.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: ocean

Zadanie 162.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: 400 years ago

Zadanie 162.5. 0-1 pkt

Odpowiedź: low

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 163. 0-4 pkt

Zadanie 163.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: E

Zadanie 163.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 163.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 163.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 164. 0-5 pkt

Zadanie 164.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 164.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 164.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 164.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 164.5. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Znajomość środków językowych

Zadanie 165. 0-2 pkt

Zadanie 165.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: has

Zadanie 165.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: which/that

Zadanie 165.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: to

Zadanie 166. 0-2 pkt

Zadanie 166.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 166.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 167. 0-2 pkt

Zadanie 167.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 167.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 168. 0-2 pkt

Zadanie 168.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: doesn't look/may not look

Zadanie 168.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: is visited

Zadanie 169. 0-2 pkt

Zadanie 169.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: grow

Zadanie 169.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: strong

Zadanie 178.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: why

Zadanie 178.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: while/as

Zadanie 179. 0-2 pkt

Zadanie 179.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 179.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 180. 0-1 pkt

Zadanie 180.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: C

Zadanie 180.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 181. 0-2 pkt

Zadanie 181.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: were arrested

Zadanie 181.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: boyfriend's sister

Zadanie 182. 0-2 pkt

Zadanie 182.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: out

Zadanie 182.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: break

14. Państwo i społeczeństwo

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 174. 0-3 pkt

Zadanie 174.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 174.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 174.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 175. 0-4 pkt

Zadanie 175.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: rabbits

Zadanie 175.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: greeting

Zadanie 175.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: six

Zadanie 175.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: 613-921-173

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 176. 0-3 pkt

Zadanie 176.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: D

Zadanie 176.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Zadanie 176.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 177. 0-5 pkt

Zadanie 177.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: B

Zadanie 177.2. 0-1 pkt

Odpowiedź: E

Zadanie 177.3. 0-1 pkt

Odpowiedź: G

Zadanie 177.4. 0-1 pkt

Odpowiedź: F

Zadanie 177.5. 0-1 pkt

Odpowiedź: A

Znajomość środków językowych

Zadanie 178. 0-3 pkt

Zadanie 178.1. 0-1 pkt

Odpowiedź: be